

MIASTO I GMINA PIOTRKÓW KUJAWSKI
powiat radziejowski - województwo kujawsko-pomorskie

URZĄD GMINY W PIOTRKOWIE KUJAWSKIM
ul. Kościelna 1
88-230 Piotrków Kujawski

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY
PIOTRKÓW KUJAWSKI

**WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU
OD 29 CZERWCA DO 27 LIPCA 2018
SKŁADANIE UWAG DO 16 SIERPNI 2018**

MONDRA design Łukasz Woźniak

MONDRA design
URBANISTYKA ARCHITEKTURA

ul. Długa 21, 95-030 Rzgów
NIP: 728 255 84 25 REGON: 100540236
filia:
ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 37/4D
90-125 Łódź
info@mondraesign.pl
www.mondraesign.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

USTALEŃ PROJEKTU

STUDIUM

UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW

ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

MIASTA I GMINY PIOTRKÓW KUJAWSKI

Opracowanie:	Pracownia urbanistyczno-architektoniczna MONDRA design Łukasz Woźniak ul. Długa 21 / 95-030 Rzgów NIP: 728 255 84 25 REGON: 100540236 info@mondraesign.pl www.mondraesign.pl	 URBANISTYKA ARCHITEKTURA
Zespół projektowy:	mgr Alicja Woźniak, mgr inż. arch. Łukasz Woźniak	
Współpraca:	mgr Barbara Przygodzka	
Prognoza ooś:	mgr Alicja Woźniak	

Oświadczenie

„Oświadczam, że jako autor niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam odpowiednie wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia.”

mgr Alicja Anna Woźniak

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
1.1.	POSTĘPOWANIE W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ORAZ PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	4
1.2.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA PROGNOZY	5
1.3.	ETAPY SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	6
1.4.	MATERIAŁY WEJŚCIOWE	7
2.	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	8
3.	ANALIZA I OCENA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	10
3.1.	STRUKTURA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	10
3.2.	ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	11
3.3.	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	16
3.4.	DOTYCHCZASOWA POLITYKA PRZESTRZENNA I PLANISTYCZNA GMINY	21
4.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSÓB W JAKI ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE I OKREŚLENIE POWIĄZAŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	22
4.1.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM	22
4.2.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA I POWIATU	34
4.3.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA W OBSZRACH OBJĘTYCH FORMAMI OCHRONY PRZYRODY NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	41
5.	ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU OCHRONY ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO USTALENIAMI STUDIUM	48
5.1.	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	48
5.2.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA – CHARAKTERYSTYKA KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA I POZIOM ICH WYKORZYSTANIA W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM OBSZARU	49
5.3.	IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	58
6.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	59
7.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	60
7.1.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	60
7.2.	PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY I ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA	63
7.3.	ODDZIAŁYWANIA WTÓRNE I SKUMULOWANE	75
7.4.	WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM NA OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	76
8.	MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	78

9. MOŻLIWE KONFLIKTY O PODŁOŻU ŚRODOWISKOWYM W PROCESIE PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ ORAZ ZŁOŻONE WNIOSKI DO PROGNOZY.....	79
10. REKOMENDACJE DLA PROJEKTU	79
10.1. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE	79
10.2. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.....	80
11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	81

SPIS RYCIN

RYC. 1. OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE FORMAMI OCHRONY PRZYRODY. -----	42
RYC. 2. UDOKUMENTOWANA LOKALIZACJA ZŁOŻ KOPALIN ORAZ GRANICE TERENÓW GÓRNICZYCH.-----	50
RYC. 3. GMINA PIOTRKÓW KUJAWSKI NA TLE JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCZWP) -----	53
RYC. 4. OBSZAR GMINY NA TLE JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCZWPd) -----	55

SPIS TABEL

TAB. 1. ZADANIA PROPONOWANE DO REALIZACJI W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH CELÓW I KIERUNKÓW INTERWENCJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO - POMORSKIEGO. -----	35
TAB. 2. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE PRZEWDZIANE DO REALIZACJI PRZEZ GMINĘ PIOTRKÓW KUJAWSKI W RAMACH OBSZARÓW INTERWENCJI ORAZ CELÓW WYZNACZONYCH W PROJEKCIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU RADZIEJOWSKIEGO NA LATA 2017-20121 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2024 -----	40
TAB. 3. CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH WEDŁUG ZARZĄDZENIA DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY I REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W POZNANIU Z DNIA 18 MARCA 2014 R. W SPRAWIE USTANOWIENIA PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000 JEZIORO GOPŁO PLH040007 -----	44
TAB. 4. WSKAZANIA DO ZMIAN W ISTNIEJĄCYCH DOKUMENTACH PLANISTYCZNYCH, DOTYCZĄCE ELIMINACJI LUB OGRANICZENIA ZAGROZEŃ ZEWNĘTRZNYCH, NIEZBĘDNE DLA UTRZYMANIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ORAZ GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT I ICH SIEDLISK, DLA KTÓRYCH OCHRONY WYZNACZONO OBSZAR NATURA 2000 „JEZIORO GOPŁO” -----	45
TAB. 5. MACIERZ SKUTKÓW ŚRODOWISKOWYCH – PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO WG. KOMPONENTÓW I WŁAŚCIWOŚCI. -----	62
TAB. 6. ODDZIAŁYWANIE WTÓRNE I SKUMULOWANE W PODZIALE NA CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA. -----	75
TAB. 7. PRZYKŁADOWE WSKAŹNIKI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU. -----	80

SPIS FOTOGRAFII

FOT. 1. PRZETACZNIK WCZESNY (VERONICA PRAECOX)-----	65
FOT. 2. SCOLOCHLOA TRZCINOWATA (SCOLOCHLOA FESTUCEA)-----	66

1. WPROWADZENIE

1.1. Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz podstawa prawna opracowania prognozy

Potrzeba kompleksowego podejścia do oceniania skutków środowiskowych jest jednoznacznie zapisana w przepisach prawnych. Bezpośrednią delegacją dla postępowania w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (specjalnego postępowania administracyjnego¹) w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1505 ze zm.) (dalej ustawa ooś), dokonującej w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektyw Wspólnot Europejskich². Zgodnie z ww. ustawą przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

- 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy**, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego,
- 2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt. 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 lub nie wynikających z tej ochrony.

Przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest również w przypadku wprowadzenia zmian do przyjętych dokumentów.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko rozumiana jest jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityk, strategii, planów i programów. Jest instrumentem służącym realizacji zasady integracji ochrony środowiska z politykami sektorowymi, przyczyniając się do jednoczesnej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju oraz zasady kompleksowości. Zasada integracji ochrony środowiska z politykami sektorowymi zakłada, że wymagania ochrony środowiska będą uwzględniane we wszystkich działaniach i sferach aktywności władz publicznych przez zastosowanie właściwych procedur przy tworzeniu strategicznych dokumentów sektorowych. Dokumentem powstającym w trakcie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko **jest prognoza oddziaływania na środowisko** (tzn. dokumentacja oceny). Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piotrków Kujawski obejmuje następujące etapy:

¹ specjalne postępowanie administracyjne – postępowanie, w którym nie dochodzi do rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy z zakresu administracji publicznej w drodze decyzji administracyjnej

² W prawie Unii Europejskiej podstawę stanowi przede wszystkim dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE 2001 L 197/30)

1. Określenie, iż projekt dokumentu wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
2. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie
3. Sporządzenie projektu dokumentu Studium UikZP
4. Opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – maj 2018 r.
5. Przyjęcie dokumentu wraz z podsumowaniem

1.2. Cel i zakres opracowania prognozy

Głównym celem opracowania prognozy jest ustalenie potencjalnego znaczącego oddziaływania realizacji ocenianego dokumentu na środowisko, z uwzględnieniem możliwych do realizacji jego wariantów opracowania. Ponadto pełni ona funkcję materiału pomocniczego w publicznej dyskusji w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla mieszkańców gminy i innych użytkowników jej przestrzeni oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Gminy ostatecznej decyzji o przyjęciu dokumentu.

Zawartość niniejszej Prognozy została opracowana zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1505 ze zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, pismem znak: WOO.411.13.2016.AG z dnia 8 marca 2016 r. (data wpływu: 16.03.2016 r.) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Radziejowie, pismem znak: N.NZ 40-2-2-1/2016 z dnia 11 lutego 2016 r. (data wpływu: 15.02.2016 r.).

Zgodnie z ustawą ooś prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:

- ✓ informację o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- ✓ informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- ✓ propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- ✓ informację o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- ✓ streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2. określa, analizuje i ocenia:

- ✓ istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- ✓ istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- ✓ cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- ✓ przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawia:

- ✓ rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- ✓ biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.3. Etapy sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko

Schemat postępowania w ramach niniejszej prognozy, wskazuje kolejność poszczególnych działań, z uwzględnieniem elementów, które obligatoryjnie musi zawierać prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń dokumentu planistycznego. Działania te zostały podzielone na trzy główne etapy sporządzania prognozy: analizy, oceny i rozwiązań.

I. ETAP ANALIZY

Wybór i opis metod, które zostały zastosowane przy sporządzaniu prognozy	
Analiza projektowanego dokumentu planistycznego	
Określenie i analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym – analiza spójności celów	Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska dla obszaru objętego ustaleniami dokumentu planistycznego
Identyfikacja i analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokument	

II. ETAP OCENY

Określenie potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	
Określenie, analiza i ocena przewidywanego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	Określenie, analiza i ocena stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem
Przedstawienie informacji o możliwym transgranicznym oddziaływaniu	Przedstawienie informacji o możliwych konfliktach społecznych o podłożu środowiskowym

III. ETAP ROZWIĄZAŃ

Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru	Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu
Zaproponowanie metod analizy skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	

1.4. Materiały wejściowe

- **Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Piotrków Kujawski. Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów.** Włocławek 2013. Uchwała Nr XXX/199/2014 Rady Miejskiej w Piotrkowie Kujawskim z dnia 24 lutego 2014 r.;
- **Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z projektowaniem odwodnienia do wydobywania węgla brunatnego ze złoża „Tomisławice”,** Poltegor-Projekt Sp. z o.o., Szczepański i in, Wrocław 2007, Wojewódzkie Archiwum Geologiczne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Nr. arch. 7476;
- **Informator PSH. Główne zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce.** Państwowy Instytut Geologiczny. Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa 2017;
- **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,** przyjęta uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- **NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszaru specjalnej ochrony PLH040007 „Jezioro Gopło”,** Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- **NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszaru specjalnej ochrony PLH040007 „Jezioro Gopło”,** Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- **NATURA 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych,** M. Kostowski, M. Pchatek, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2009;
- **Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej,** Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2011;
- **Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe miasta i gminy Piotrków Kujawski – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski.** MONDRA design Łukasz Woźniak. Łódź 2017;
- **Opracowanie ekofizjograficzne – gmina Piotrków Kujawski.** Dr Zbigniew Brenda, mgr Małgorzata Sobotka. Włocławek 2005/2006;
- **Opracowanie ekofizjograficzne – Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego.** Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Wrocławiu. Wrocław 2015;
- **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego,** przyjęty Uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.;
- **Postępowanie administracyjne w sprawach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie śro-**

dowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Zeszyty metodyczne Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, nr 1, Warszawa 2009;

- **Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2014-2020**, zatwierdzony uchwałą nr 213 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie zatwierdzenia „Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020”;
- **Program ochrony środowiska z Planem gospodarki odpadami dla miasta i gminy Piotrków Kujawski na lata 2004-2013** (Uchwała Nr XXII/104/2014 Rady Miejskiej w Piotrkowie Kujawskim z dnia 30 grudnia 2004 r.);
- **Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032**. Ministerstwo Gospodarki. Warszawa 2010 (Uchwała Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. wraz z Uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”);
- **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020** (PROW 2014-2020), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 12 grudnia 2014 r., Warszawa;
- **Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2016 r.** Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Bibliotek Monitoringu Środowiska, Bydgoszcz 2017;
- **Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – ETAP I rzeka Zgłowiączka**. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. mggp Małopolska Grupa Geodezyjno-Projektowa S.A., listopad 2014;
- **Studium dla ochrony przeciwpowodziowej – ETAP I** (Uzupełnienie do Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – ETAP I). Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. mggp Małopolska Grupa Geodezyjno-Projektowa S.A., wrzesień 2006,
- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wsi Piotrków Kujawski**. Uchwała Nr 128/XV/96 Rady Gminy Piotrków Kujawski z dnia 20 czerwca 1996 r.
- Uchwała Nr X/242/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezioro Głuszyńskie.
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. **w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Gopło PLH040007**;
- **Zasoby i możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii – województwo kujawsko pomorskie**. Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku.

2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Obecnie metodyka sporządzania prognoz w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie jest ściśle określona przepisami prawnymi. Niniejsza prognoza została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu. Istnieją dwa podstawowe modele przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Model I oparty jest na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (*policy appraisal*). Podstawą modelu jest wyznaczenie celów samego dokumentu i ocena ich realizacji, nie zaś bezpośredniego oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko. Procedura jest mniej sformalizowana i obszerna. Kładzie ona większy nacisk na związek oceny z procesem decyzyjnym, którego sama ocena jest nieodłącznym elementem. Model ten stosowany jest najczęściej w ocenie polityk, strategii rozwoju, czyli dokumentów, które nie wskazują konkretnych przedsięwzięć tylko ramy i kierunki rozwoju w poszczególnych sferach rozwoju.

Model II wzorowany jest na procedurze oceny oddziaływania na środowisko, którą stosuje się dla konkretnych przedsięwzięć w trakcie postępowania administracyjnego prowadzącego do wydania zgody na realizację przedsięwzięcia. Oparty jest na sformalizowanej procedurze, często odrębnej od procedury przygotowania samego dokumentu strategicznego będącego przedmiotem prognozy. Ocenie poddaje się osobno każde przedsięwzięcie, którego ramy realizacji wyznacza prognozowany dokument. Model ten sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających ramy realizacji konkretnych inwestycji.

W ramach niniejszej prognozy został przyjęty model pierwszy ponieważ prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy dokumentu określającego politykę przestrzenną, wskazującego kierunki rozwoju w zakresie zagospodarowania przestrzennego gminy.

Kluczowym elementem prognozy jest ocena potencjalnego znaczącego oddziaływania na środowisko³ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu. Odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska (oraz jego właściwości), uwzględniając elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego (w tym wpływ na ludzi i ich zdrowie oraz na dobra materialne i zabytki). W ocenie zostały uwzględnione rodzaje oddziaływania, w podziale na charakter (pozytywne, negatywne), relacje oddziaływania z elementem podlegającym oddziaływaniu (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane) oraz horyzont czasowy oddziaływania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe). Prognozowane oddziaływania wg przyjętych metod przedstawiono w ujęciu macierzowym w tzw. **macierzy skutków środowiskowych**, do wypełnienia której zastosowano znaki i kolorystykę. Macierz zawiera informację określającą rodzaj oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska. Przy ocenie uwzględniono zarówno końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia jak i jego potencjalne oddziaływanie na etapie eksploatacji (funkcjonowania) oraz na etapie budowy (realizacji). Wyniki analizy zawarte w macierzy skutków środowiskowych zostały opatrzone komentarzem w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska i jego właściwości, w celu określenia możliwych oddziaływań skutków realizacji ustaleń dokumentu.

Wskazanie napotkanych trudności lub luk we współczesnej wiedzy

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ze względu na charakter dokumentu (brak jednoznacznych zamierzeń

³ znaczące oddziaływanie definiowane wg przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie wraz z aktami wykonawczymi

inwestycyjnych) ma z założenia charakter subiektywny. Kierunki rozwoju mogą jednocześnie generować korzystne skutki środowiskowe jak i oddziaływania niekorzystne, co możliwe jest do określenia dopiero na etapie sprecyzowania konkretnych zamierzeń. Trudności stawia poziom ogólności określanych zamierzeń inwestycyjnych. Ich zakres oddziaływania dotyczy przede wszystkim ogólnych aspektów lokalizacyjnych (przeznaczenia terenów) oraz działań planowanych działalności w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska. Z powyższych względów wybrano model I sporządzania prognoz, którego podstawą jest wyznaczenie celów samego dokumentu i ocena ich realizacji, nie zaś bezpośredniego oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko.

ETAP ANALIZY

3. ANALIZA I OCENA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.1. STRUKTURA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Analizowany dokument stanowi projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski, będący pierwszą edycją Studium opracowaną w oparciu o wytyczne ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.). Jedynym dokumentem planistycznym opracowanym dla gminy i określającym jej politykę przestrzenną jest Studium ówczesnej wsi i gminy Piotrków Kujawski, przyjęte Uchwałą Nr 128/XV/96 Rady Gminy Piotrków Kujawski z dnia 20 czerwca 1996 r., sporządzone w oparciu o przepisy Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (akt uchylony w dniu 11.07.2003 r., zastąpiony obecnie obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233) określa wymagany zakres projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w części tekstowej i graficznej. Projekt dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski składa się z części tekstowej oraz z części graficznej. Część tekstowa obejmuje III część:

I – WSTĘP – ZAGADNIENIA FORMALNE

II – UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PIOTRKÓW KUJAWSKI

III – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PIOTRKÓW KUJAWSKI

Część graficzną stanowią rysunki Studium w skali 1:10 000, będące integralną częścią Studium:

RYS. 1. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

RYS. 2. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.2. ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.2.1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE ROZWOJU

- CELE I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Polityka przestrzenna miasta i gminy Piotrków Kujawski ma na celu ukształtowanie zrównoważonej, zintegrowanej i czytelnej struktury przestrzennej gminy.

Racjonalne wykorzystanie przestrzeni ma chronić i wykorzystywać zasoby, eliminować procesy degradacji, oszczędnie gospodarować przestrzenią zurbanizowaną jak i terenami otwartymi. Ustalona polityka przestrzenna ma za zadanie określenie zasad i kierunków działania w celu stymulowania pożądanych zmian w zagospodarowaniu i funkcjonowaniu miasta i części wiejskiej gminy oraz przeciwdziałanie zmianom niepożądanym, w tym degradacji jej zagospodarowania.

Realizacja ładu przestrzennego, w warunkach zrównoważonego rozwoju, realizowana będzie poprzez **osiągnięcie celów ogólnych (założeń programowych struktury funkcjonalno-przestrzennej)** oraz **celów operacyjnych**, określonych w poszczególnych dziedzinach planowania przestrzennego, dotyczących zarówno miejskiej jak i wiejskiej części gminy, w odpowiednich dla nich skalach rozwoju.

Prowadzona polityka przestrzenna miasta i gminy zmierzać będzie do zachowania i wzmocnienia rozwiniętej funkcji rolniczej. Jednocześnie dążyć będzie do rozwoju funkcji towarzyszących, związanych z rozwojem usług i przemysłu oraz turystyki i rekreacji, przy zachowaniu i wzmocnieniu funkcji środowiskowych, determinujących jej strukturę funkcjonalno-przestrzenną.

CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ:

- 1. Zrównoważona struktura funkcjonalno-przestrzenna i czytelne formy zainwestowania.**
- 2. Rewitalizacja miasta Piotrkowa Kujawskiego w kierunku wielofunkcyjnego ośrodka lokalnego.**
- 3. Czytelne granice zainwestowania wsi i ich lokalny program funkcjonalny.**
- 4. Ukształtowanie zdrowego, bezpiecznego i estetycznego środowiska zamieszkania i rekreacji.**
- 5. Zagospodarowanie „stref nadzieiornych” – uporządkowanie form zabudowy letniskowej i stworzenie atrakcyjnej przestrzeni rekreacji.**
- 6. Rozwój gospodarki o charakterze wielofunkcyjnym: wyspecjalizowane rolnictwo i jego obsługa, rekreacja oraz usługi.**
- 7. Ochrona systemu przyrodniczo-krajobrazowego gminy – walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego miasta i gminy.**

OGÓLNE ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:

Główne cele polityki przestrzennej będą realizowane w oparciu o ogólne zasady zagospodarowania przestrzennego. Ogólne zasady miasta i gminy Piotrków Kujawski w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego to:

1. Trwałości realizacji celów polityki planistycznej – świadomość polityczna długofalowości zmian funkcjonalno-przestrzennych.
2. Utrzymania właściwych proporcji międzysektorowych, zrównoważenia między potrzebami rozwojowymi a potrzebą ochrony środowiska i jego zasobów.
3. Tworzenia rezerw oraz bodźców do dalszego rozwoju, w wyniku poszanowania zasobów (kapitału naturalnego i kulturowego gminy).
4. Oszczędnego wykorzystywania przestrzeni nieurbanizowanej (obszary otwarte), stanowiącej trudno odnawialny zasób naturalny.
5. Ograniczenia konfliktów przestrzennych, wynikających z niedopasowania sąsiadujących ze sobą funkcji i sposobów zagospodarowania, w szczególności w zakresie polityki mieszkaniowej.
6. Wzmocnienia lub przywracania zdolności regeneracyjnych środowiska przyrodniczego, w szczególności poszczególnych ekosystemów, najmniej odpornych na antropopresję – ekosystemy wodne, łąkowe i bagienne.
7. Wykorzystywania naturalnych predyspozycji środowiska do określonych funkcji, z uwzględnieniem barier środowiskowych – możliwości regeneracji.
8. Oszczędnego użytkowania przestrzeni krajobrazowej – planowania wpływu na krajobraz.
9. Wpisywania dziedzictwa kulturowego w program rozwoju miasta i wsi – dziedzictwo kulturowe jako kapitał dla rozwoju.
10. Efektywności ekonomicznej działań rozwojowych (wydatkowania środków finansowych gminy).
11. Zabezpieczenia rezerw terenowych pod przyszły rozwój inwestycji, wpisanych w politykę i strategię rozwoju przestrzennego.

3.2.2. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA WEDŁUG CELÓW POLITYKI PRZESTRZENNEJ

1. Zrównoważona struktura funkcjonalno-przestrzenna - Typy polityki przestrzennej:

Polityka przestrzenna miasta i gminy podzielona została na IV typy polityki przestrzennej o różnych strefach zagospodarowania, odzwierciedlających główne kierunki zagospodarowania poszczególnych jednostek planistycznych (obrębów geodezyjnych). Przy czym funkcja rolnicza rozwijać się będzie nadal na całym obszarze gminy, w różnych proporcjach do innych funkcji rozwojowych.

STREFA I – WIELOFUNKCYJNEGO ROZWOJU MIASTA – dotyczy zagospodarowania przestrzennego terenów miejskich, w których działania skupiać się będą na kształtowaniu czytelnej struktury miejskiej o wyodrębnionych formach zagospodarowania.

Działania w strefie dotyczyć będą rewitalizacji terenów śródmiejskich, kształtowania podmiejskiej strefy zainwestowania o przeważającej funkcji mieszkaniowej oraz strefy podmiejskiej, związanej z obiektami produkcyjnymi i działalnością usługową.

STREFA II – INTENSYFIKACJI I ROZWOJU ROLNICTWA – dotyczy zagospodarowania przestrzennego północnej części gminy, charakteryzującej się najwyższą przydatnością rolniczą gleb (kompleksy gleb chronionych wysokich klas bonitacyjnych) oraz siecią osadniczą o zwartej strukturze terenów zabudowy. Typ tej polityki dotyczy sołectw: Świątniki, Anusin, Kaczewo, Rogalin, Jerzyce i Łabędzin.

Działania w strefie dotyczyć będą głównie działalności rolniczej, w zakresie jej intensyfikacji, wsparcia i dalszego rozwoju. Ochronie podlegać będzie rolnicza przestrzeń produkcyjna, zarówno gleby wysokich klas bonitacyjnych jak i niższych, stanowiących wspólnie obszar o wysokich walorach dla rozwoju rolnictwa.

STREFA III – WSPARCIA I ROZWOJU ROLNICTWA – dotyczy zagospodarowania przestrzennego środkowej części gminy, terenów położonych na południe i południowy wschód od miasta. Typ tej polityki dotyczy sołectw: Rudzk Mały, Rudzk Duży, Dębołęka, Szewce, Wójcin, Gradowo, Zborowiec, Palczewo, części sołectwa Lubsin (obręb Trojaczek).

Działania w strefie dotyczyć będą wspierania działalności rolniczej, w zakresie jej modernizacji – zarówno w odniesieniu do struktury zagospodarowania jak i organizacji gospodarstw (zmiany kierunków produkcji, wprowadzanie rolnictwa ekologicznego, rozwój funkcji towarzyszącej rolnictwu). W obszarze strefy dopuszcza się rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jako towarzyszącemu sposobowi zagospodarowania – w wybranych częściach strefy, zgodnie z przyjętymi kierunkami zagospodarowania. W części strefy zostanie utrzymana forma wyłącznie zabudowy zagrodowej, m.in. w granicach sołectw Wójcin, Gradowo – charakteryzujących się rozproszonymi formami zabudowy o funkcji mieszkaniowej.

STREFA IV – OCHRONY ŚRODOWISKA I KRAJOBRAZU – dotyczy zagospodarowania przestrzennego skrajnych części gminy – sołectw bezpośrednio sąsiadujących ze zbiornikami wodnymi: sołectwo Przedłuż i Połajewo graniczące z jeziorem Gopło oraz sołectwo Stawiska graniczące z Jeziorem Głuszyńskim oraz sołectw o wysokim wskaźniku zalesienia i małym udziałem gruntów rolnych w strukturze użytkowania: sołectwo Malina i Bycz.

Działania w strefie dotyczyć będą ochrony środowiska i krajobrazu, która to ochrona stanowi priorytet w zagospodarowaniu przestrzennym obszarów. Wszelkie działania w strefie wymagają podporządkowania wymogowi ochrony wartości środowiska gminy i jej krajobrazu naturalnego i kulturowego. Strefa obejmuje tereny o najwyższych walorach przyrodniczo krajobrazowych, w znacznym stopniu objęte formami ochrony prawnej.

PODSTREFA „E” – ENERGIA ODNAWIALNA – ROZWÓJ I OCHRONA – dotyczy zagospodarowania przestrzennego terenów, na których są lub będą zlokalizowane urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kV lub terenów, które znajdują się w strefie oddziaływania tych obiektów. Strefa funkcjonalnie jest powiązana ze strefą zakazu zabudowy o funkcji mieszkaniowej od elektrowni wiatrowych, obowiązującej na podstawie przepisów odrębnych – ustawy o inwestycjach w sprawie elektrowni wiatrowych.

Działania w podstrefie dotyczą ochrony akustycznej terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie turbin wiatrowych oraz określenia terenów, które w świetle przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 961), stanowić będą tereny rozwoju zabudowy o funkcji mieszkaniowej. Podstrefa związana jest z polityką planistyczną gminy – wskazaniem terenów wymagających sporządzenia planów miejscowych. Dla obszaru miasta oraz wybranych obszarów w podstrefie gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

PODSTREFA „L” – ROZWÓJ I UPORZĄDKOWANIE ZAGOSPODAROWANIA STREFY NADJEZIORNEJ – dotyczy zagospodarowania przestrzennego jednostek położonych w zachodniej części gminy (sołectwo

Przedłuż i Połajewo), sąsiadujących z jeziorem Gopło oraz jednostek zlokalizowanych w południowo wschodniej części gminy (sołectwo Stawiska), sąsiadującej z Jeziorem Głuszyńskim i charakteryzującej się wysokimi walorami związanymi z rekreacją (tereny leśne, mniejsze zbiorniki wodne).

Działania w strefie dotyczyć będą kształtowania atrakcyjnej przestrzeni rekreacji. Wymagane są przedsięwzięcia w zakresie uporządkowania terenów zabudowy letniskowej – określenia granic ich rozwoju, w oparciu o progi środowiskowe oraz doposażeniu w przestrzenie publiczne: zagospodarowane, odpowiednio oznaczone i promowane przez gminę.

Polityka przestrzenna gminy Piotrków Kujawski wyróżnia dwa główne obszary zagospodarowania, zróżnicowane co do kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego oraz celów i instrumentów polityki przestrzennej:

- OBSZARY ZAINWESTOWANIA (ZABUDOWY), podlegające przekształceniom przestrzennym;
 - OBSZARY OTWARTE, pozostające niezabudowane (z zakazem zabudowy innej niż zabudowa siedliskowa, gospodarcza służąca produkcji rolniczej).
2. **Rewitalizacja miasta w kierunku wielofunkcyjnego ośrodka lokalnego**
 3. **Czytelne granice zainwestowania wsi i ich program funkcjonalny**
 4. **Ukształtowanie zdrowego i bezpiecznego środowiska zamieszkania i rekreacji**
 5. **Zagospodarowanie stref nadjeziornych - uporządkowanie form zabudowy letniskowej i stworzenie atrakcyjnej przestrzeni rekreacji**
 6. **Rozwój gospodarki o charakterze wielofunkcyjnym: wyspecjalizowane rolnictwo i jego obsługa, rekreacja i obsługi**
 7. **Ochrona systemu przyrodniczo-krajobrazowego gminy - walorów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego miasta i gminy**

3.2.3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Polityka przestrzenna gminy wyróżnia dwa główne obszary zagospodarowania oraz użytkowania terenów, zróżnicowane co do kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego oraz celów i instrumentów polityki przestrzennej:

- OBSZARY ZAINWESTOWANIA (ZABUDOWY), podlegające przekształceniom przestrzennym;
- OBSZARY OTWARTE, pozostające niezabudowane (w większości z zakazem zabudowy lub zakazem zabudowy inna niż rolnicza).

Obszary zainwestowania (zabudowy) stanowią wszystkie obszary wskazane w Studium do realizacji zabudowy oraz zieleni urządzonej, a więc obszary w granicach rozwoju poszczególnych jednostek osadniczych gminy. Obszary zabudowy będą realizowane w oparciu o istniejący system komunikacji oraz w oparciu o istniejącą i projektowaną infrastrukturę techniczną. W ich granicach realizowana będzie większość inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

W obszarach zainwestowania (zabudowy) wyznaczono następujące **strefy zagospodarowania i zabudowy**, ze względu na dominujące kierunki zagospodarowania:

W obszarze miejskim wyróżniono:

Strefę zabudowy centrum miasta – obszar rewitalizacji - obejmuje tereny centrum miasta: rynek miejski wraz z zabudową śródmiejską ukształtowaną wzdłuż ul. 1 Maja.

Strefę wielofunkcyjnej zabudowy miejskiej - obejmuje tereny miejskie, już wykształcone, wymagające rozwoju oraz tereny rezerwy budowlanej, określa granice rozwoju zwartej części miasta.

W obszarze wiejskim wyróżniono:

Strefę zabudowy i zagospodarowania obiektów sportu i rekreacji – obejmuje tereny istniejącej zabudowy letniskowej (rekreacji indywidualnej) oraz rezerwy pod jej rozwój oraz tereny, na których dopuszcza się zagospodarowanie funkcjonalne związane ze sportem i rekreacją.

Elementem punktowym oznaczono obiekty lub obszary wymagające specjalnych działań w zakresie zagospodarowania przestrzennego (**obiekty szczególne – dominanty funkcjonalne i przestrzenne**).

3.2.4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

1. Określenie czytelnych granic obszarów objętych i wymagających objęcia ochroną oraz dostosowanie ich zagospodarowania do wyznaczonych celów ich ochrony.
2. Kształtowanie czytelnej struktury przyrodniczej obszaru gminy, jej ochrona i rewaloryzacja.
3. Uwzględnianie wpływu realizowanych inwestycji na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
4. Planowanie inwestycji i zagospodarowanie przestrzenne realizowane z uwzględnieniem skutków krajobrazowych, w szczególności wpływu na krajobraz miasta.
5. Wprowadzanie naprawczych terenów przekształconych i działań ochronnych względem terenów zagrożonych negatywnym przekształcaniem środowiska.

3.2.5. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

1. Ochrona dziedzictwa archeologicznego poprzez określenie odpowiedniego sposobu i zasad zagospodarowania na obszarach jego koncentracji.
2. Ochrona obiektów i obszarów architektury, budownictwa i urbanistyki.
3. Uwzględnienie w rozwoju społeczno-gospodarczym zasobu dziedzictwa kulturowego.
4. Monitoring stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz opracowanie strategii jego ochrony.

3.2.6. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Kierunki zagospodarowania przestrzennego
w zakresie zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

1. Ochrona wiejskiej i miejskiej rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
2. Wielofunkcyjny rozwój rolnictwa i gospodarstw rolniczych oraz ekologizacja produkcji rolnej.
3. Zapewnienie dogodnej organizacji transportu i eksportu produktów rolnych.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego w zakresie leśnej przestrzeni produkcyjnej:

1. Zachowanie lasów i racjonalna gospodarka leśna.
2. Ochrona lasów, jako fragmentów rodzimej przyrody oraz lasów szczególnie cennych ze względu na zachowanie bioróżnorodności i walory krajobrazowe.
3. Powiększenie zasobów leśnych w wyniku zalesień obszarów o predyspozycjach środowiskowych.

3.2.7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Utrzymanie istniejącej hierarchii dróg publicznych i stopniowe doposażanie zagospodarowania dróg w stopniu odpowiednim do klasy i przeznaczenia drogi.
2. Zapewnienie obsługi komunikacyjnej terenów zurbanizowanych i przeznaczonych pod zainwestowanie.
3. Obniżenie uciążliwości dróg dla obszarów sąsiednich, zarówno zurbanizowanych jak i obszarów otwartych (nieurbanizowanych).
4. Udostępnienie rekreacyjne i turystyczne obszaru gminy poprzez rozbudowę systemu komunikacji turystyczno-rekreacyjnej (ścieżki rowerowe, konne i piesze).
5. Utrzymanie i modernizacja komunikacji publicznej jako spójnego systemu gminnego.

3.2.8. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Ochrona systemu wodociągowego oraz poprawa jakości przesyłu poprzez modernizację systemu i jego ewentualną przebudowę, poprawa jego niezawodności oraz efektywności ekonomicznej.
2. Rozbudowa systemu kanalizacji na zasadzie etapowania inwestycji.
3. Rozbudowa systemu infrastruktury usługowej: gospodarki odpadami, poprzez modernizację punktów zbiórki odpadów komunalnych oraz rozbudowę systemu oświetlenia ulicznego.
4. Zapewnienie bezkonfliktowego zaopatrzenia mieszkańców w energię elektryczną.
5. Kształtowanie warunków rozwoju zrównoważonego poprzez wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii.
6. Kontynuacja gazyfikacji miasta i gminy.

3.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Analizowany dokument stanowi Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miejsko-wiejskiej, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego na poziomie lokalnych. Stanowi dokument powiązany z dokumentami planistycznymi wyższych szczebli samorządu terytorialnego. Wytyczne do planowania miejscowego, wymagające uwzględnienia w dokumencie Studium miasta i gminy, stanowi na poziomie krajowym – Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju (KPZK 2030), na poziomie regionalnym (województwa) – Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. Powiązania analizowanego dokumentu dotyczą również ustaleń dotychczasowej polityki przestrzennej i planistycznej gminy.

3.3.1. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju - KPZK 2030

Celem strategicznym KPZK 2030 jest:

Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

Cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.
2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
6. Przywrócenie i utrwalenia ładu przestrzennego.

3.3.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego został przyjęty Uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. Obecnie (luty 2018 trwają prace nad aktualizacją dokumentu).

CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA

Cel nadrzędny rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego

Nadrzędny cel rozwoju województwa koresponduje z celami nadrzędnymi rozwoju państwa (Koncepcja przestrzennego zagospodarowania Kraju KPZK 2030) oraz celem Strategii województwa: **„Poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia jego mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”**

Realizacja tego celu oznacza wykreowanie w województwie mechanizmów generujących efektywny ekonomicznie rozwój, kształtowanie racjonalnych, społecznie akceptowalnych, ekonomicznie efektywnych struktur zagospodarowania przestrzennego, ochronę i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego województwa oraz ochronę jego dziedzictwa kulturowego.

CELE ZAGOSPODAROWANIA REGIONU WOJEWÓDZTWA:

ZBUDOWANIE STRUKTUR FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH PODNOSZĄCYCH
KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cele szczegółowe zagospodarowania regionu:

1. Zwiększenie atrakcyjności regionu w wymiarze europejskim jako pochodnej jego walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, wysokich standardów życia mieszkańców, wysoce sprawnych systemów infrastruktury technicznej, dogodnych powiązań ze światem zewnętrznym.
2. Przyspieszenie rozwoju największych miast regionu jako aktywnych biegunów wzrostu, stymulujących wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w ich otoczeniu.
3. Modernizacja struktury przestrzenno-funkcjonalnej regionu osiągnięta w następstwie rozwoju średnich miast (Włocławek, Grudziądz, Inowrocław), a także pozostałych miast powiatowych, jako węzłów systemów transportowych i teleinformacyjnych oraz obszarów z unikatowymi walorami środowiska przyrodniczego i predyspozycjami do użytkowania rekreacyjnego.

POLITYKA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU WOJEWÓDZTWA

Koncepcja zagospodarowania przestrzennego województwa

O konkurencyjności struktur przestrzennych (realizacja celu nadrzędnego) decyduje przede wszystkim: stopień koncentracji potencjału ludzkiego i gospodarczego, atrakcyjność warunków życia i inwestowania oraz dobra dostępność komunikacyjna.

Wzmocnienie koncentracji potencjału ludzkiego i gospodarczego realizowane będzie poprzez **właściwe ukształtowanie sieci osadniczej**.

Atrakcyjność warunków życia i inwestowania, oprócz dobrze rozwijających się ośrodków miejskich, zapewni **wykształcony wojewódzki system ekologiczny**.

Dostępność komunikacyjną umożliwią **dobrze rozwinięte sieci drogowe i kolejowe**.

Podstawowe struktury funkcjonalno-przestrzenne – strefy polityki przestrzennej:

Gmina Piotrków Kujawski jest położona w **strefie IV (Południowej) – polityki przestrzennej województwa**, obejmującej obszary leżące na południe od jednostki centralnej. Głównym jej ośrodkiem jest centralnie położone miasto Inowrocław, ważny w regionie węzeł komunikacji kolejowej i drogowej, ośrodek wysokiej aktywności społecznej i gospodarczej. W obrębie tej jednostki występują ważne obszary kulturowe, jeden związany z dziedzictwem Piastów, drugi z tradycyjną kulturą grupy etnicznej Kujawian i trzeci grupy etnicznej Pałuczan. Inowrocław generuje pasma wysokiej aktywności społecznej i gospodarczej w kierunkach: Barcina, Strzelna i Mogilna, oraz Kruszwicy, a także wzdłuż dróg do Bydgoszczy i Torunia. Większa część tej jednostki jest predysponowana do intensywnej gospodarki rolnej, a stosunkowo nieznaczne tereny do wielokierunkowego rozwoju: gospodarki rolnej, leśnej i turystycznej oraz do użytkowania rekreacyjnego.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa – odniesienie do obszaru miasta i gminy Piotrków Kujawski

Kierunki rozwoju sieci osadniczej

Grupa pozostałych ośrodków miejskich i wiejskich – zapewnienie obsługi mieszkańców gmin, w tym zwłaszcza w zakresie: edukacji (na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, a w wybranych ośrodkach także średnim), służby zdrowia (podstawowej opieki zdrowotnej, w wybranych miastach także leczenia specjalistycznego i szpitalnego), pomocy społecznej i obsługi rolnictwa oraz stworzenie podstaw dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich.

Prognoza demograficzna: obszar o przewidywanej wyraźnej regresji demograficznej. Prognoza wskazała, że obszar powiatu radziejowskiego należeć będzie do obszaru o najwyższej prognozowanej regresji de-

mograficznej, gdzie zakładany spadek liczby mieszkańców sięgnie w ciągu 3 dekad prawie 20%. W strukturach demograficznych nastąpi przede wszystkim wzrastający udział starszych grup wiekowych, z czym wiązać się będzie dostosowanie potencjału obsługi w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej (na szczeblu lokalnym).

Strefa południowa – kierunki działań w zakresie zagospodarowania przestrzennego

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego:

- włączenie do sieci ekologicznej NATURA 2000 Jeziora Gopło – zrealizowane,
- rozbudowę systemów kanalizacji sanitarnej w szczególności na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych,
- retencję wód i melioracje dla uregulowania stosunków wodnych na obszarach zagrożonych deficytem wody, w szczególności na Pojezierzu Kujawskim i Równinie Inowrocławskiej,
- wprowadzenie zadrzewień śródpolnych, w szczególności na bezleśnych obszarach Równiny Inowrocławskiej oraz wokół zbiorników wodnych na terenie całej strefy.

W sferze ochrony i kształtowania środowiska kulturowego:

- rewaloryzację historycznych układów urbanistycznych miast: Kcyni, Żnina, Janowca Wielkopolskiego, Pakości, Inowrocławia, Kruszwicy, Strzelna, Mogilna, Radziejowa, **Piotrowa Kujawskiego**, Lubrańca, Izbicy Kujawskiej, Gniewkowa i Chodcza oraz miejscowości, które utraciły prawa miejskie: Kwieciszewa, Wylatowa, Gębic, Żernik, Gąsawy, Rogowa i Osiecin,
- wspieranie działań konserwatorskich dla zachowania obiektów sakralnych oraz zespołów dworsko-parkowych.

W sferze związanej z gospodarką turystyczną:

- wykreowanie produktu turystycznego wykorzystującego walory kulturowo-przyrodnicze Kruszwicy i Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia,
- dążenie do realizacji zagospodarowania turystycznego gmin atrakcyjnych, lecz dotąd niedostatecznie zainwestowanych turystycznie (Żnin, Gąsawa, Rogowo, Kruszwica, Chocień, Chodecz, Izbica Kujawska, Topólka, **Piotrków Kujawski** i Jeziora Wielkie),
- upowszechnienie idei agroturystyki w gminach: Rogowo, Gąsawa, Żnin, Kruszwica, Bytoń, **Piotrków Kujawski**, Topólka, Izbica Kujawska, Chocień i Chodecz,
- adaptacja nieczynnych linii kolejowych jako tras rowerowo-konnych.

W celu intensyfikacji produkcji rolnej dostosowanej do standardów Unii Europejskiej:

- wspieranie działań dla zmiany struktury wielkościowej indywidualnych gospodarstw rolnych we wschodniej części obszaru, w gminach powiatu radziejowskiego i częściowo włocławskiego,
- rozwój intensywnego rolnictwa w gospodarstwach towarowych (produkujących na rynek) o wykształconej i zróżnicowanej specjalizacji z uprawą roślin przemysłowych na prawie całym obszarze; warzyw i owoców szczególnie w gminach powiatów: inowrocławskiego, aleksandrowskiego, **radziejowskiego** i włocławskiego; z produkcją zwierzęcą w gminach powiatów: **radziejowskiego**, żnińskiego i mogileńskiego,

- rozwój i unowocześnienie przetwórstwa rolno-spożywczego, wspieranie działań dla uzyskania certyfikatów jakości oraz integracji poziomej i pionowej dla zwiększenia zagospodarowania surowców rolniczych i zapewnienia wysokiej jakości i stabilności dostaw surowców dla przetwórstwa,
- rozwój przetwórstwa specjalistycznego, np. zielarskiego, browarniczego, produkcji koncentratów spożywczych, głównie w gminach powiatów: inowrocławskiego, mogileńskiego i **radziejowskiego**.

W zakresie modernizacji układu komunikacyjnego:

- przebudowa śródlądowej drogi wodnej dla utrzymania żeglugi na szlaku – Jezioro Gopło – Noteć - Kanał Notecki - Kanał Bydgoski,
- przebudowę dróg powiatowych i gminnych oraz linii kolejowych znaczenia regionalnego zapewniającą dostępność siedzib urzędów powiatowych i gminnych.

W zakresie infrastruktury komunalnej:

- rozbudowę i modernizację urządzeń gospodarki ściekowej poprzez budowę oczyszczalni ścieków dla miasta Kcynia oraz rozbudowę sieci kanalizacyjnej w miastach: Lubraniec, Izbica Kujawska, **Piotrków Kujawski**,
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w obszarach gmin wiejskich poprzez budowę oczyszczalni i sieci kanalizacyjnych dla miejscowości o zwartej strukturze,
- realizacja przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej,
- rekultywację składowisk odpadów,
- bieżącą likwidację „dzikich wysypisk”.

W zakresie poprawy warunków zasilania w energię elektryczną:

- budowa linii 110 kv relacji Lubraniec-Włocławek, Żnin-Sadłogoszcz oraz do stacji w Karczynie poprzez wcięcie w istniejącą linię Piotrków-Kruszwica i do stacji w Strzelnie poprzez wcięcie w linię Pątnów – Pakość dla zabezpieczenia dwukierunkowego zasilania istniejących GPZ-ów.

W zakresie zasilania obszaru gazem ziemnym:

- w oparciu o istniejącą sieć gazociągów wysokiego ciśnienia poprzez rozbudowę i budowę odgałęzień, możliwa jest gazyfikacja miast i gmin: Chodecz, Radziejów, **Piotrków Kujawski**, Gąsowa, Zakrzewo, Dobrze, Choceń, Janowiec Wielkopolski z kierunku woj. wielkopolskiego i miejscowości Nowy Dwór.

Realizacja polityki przestrzennej w tej strefie spowoduje, że Inowrocław będzie nadal ważnym ośrodkiem wysokiej aktywności społecznej i gospodarczej. Na większej części jednostki wystąpi intensyfikacja gospodarki rolnej, a na stosunkowo nieznacznych terenach rozwój rekreacji i przemysłu. Poprawią się powiązania miast i gmin z Inowrocławiem. Kierunki zagospodarowania koncentrować się będą na rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, uporządkowaniu zabudowy rekreacyjnej oraz rekultywacji znacznie zdegradowanego środowiska przyrodniczego (wody). Efektem będzie poprawa jakości życia mieszkańców oraz podniesienie standardów wypoczynku.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego (2003).

3.4. DOTYCHCZASOWA POLITYKA PRZESTRZENNA I PLANISTYCZNA GMINY

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Polityka przestrzenna gminy została zawarta w dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wsi Piotrków Kujawski, przyjętym Uchwałą Nr 128/XV/96 Rady Gminy Piotrków Kujawski z dnia 20 czerwca 1996 r. Dokument opracowało Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego we Wrocławiu na podstawie Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415). Przepisy powyższej ustawy zostały uchylone przepisami obecnie obowiązującej Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Samorząd Piotrowa Kujawskiego sformułował Strategię rozwoju gminy, zawartą w dokumencie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Piotrków Kujawski na lata 2015 – 2017, którego integralną część stanowi obecnie nieaktualny Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2013.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Dla wybranych terenów w obszarze miasta i gminy Piotrków Kujawski w latach 2000-2003 opracowano 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, **w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym**. Zgodnie z Analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy z 2013 r. następujące plany miejscowe są obowiązujące:

1. Uchwała Nr 140/XV/2000 Rady Miasta i Gminy Piotrków Kujawski z dnia 16 czerwca 2000 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przebiegu rurociągu Polskiego Koncernu Naftowego S.A. w granicach gminy Piotrków Kujawski,
2. Uchwała Nr 169/XXVI/2001 Rady Miasta i Gminy Piotrków Kujawski z dnia 8 października 2001 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczącego wprowadzenia funkcji urządzeń technicznych obsługi komunikacji samochodowej (stacja paliw) w miejscowości Nowa Wieś w gminie Piotrków Kujawski na terenach rolnych – część działki nr ewid. 241,
3. Uchwała Nr XXIX/192/2002 Rady Miasta i Gminy Piotrków Kujawski z dnia 14 lutego 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piotrków Kujawski obejmującej teren działek 227/7, 22/8, 227/9, 227/10, 227/11, 227/14, 227/15, 227/16, 227/17 i 227/18 w miejscowości Połajewo, przeznaczony pod rekreację letniskową,
4. Uchwała Nr XXIX/193/2002 Rady Miasta i Gminy Piotrków Kujawski z dnia 14 lutego 2002 r. obejmująca część działki nr 95/3 we wsi Kozy [budowa stacji telefonii komórkowej],
5. Uchwała Nr IV/23/2003 Rady Miasta i Gminy Piotrków Kujawski z dnia 7 marca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piotrków Kujawski w części dotyczącej terenu nad jeziorem Głuszyńskim obejmującego w obrębie Wymysłowo-Stawiska działki nr 230/7, 230/26, 230/32 i 230/33 oraz części działek nr 230/36 i 232/21.

Na mocy obecnie obowiązującej Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie opracowano żadnych planów miejscowych.

4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWI- NYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSÓB W JAKI ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE I OKREŚLENIE POWIĄZAŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

4.1. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

4.1.1. Cele ogólne

Cele ochrony środowiska, w tym cele ochrony przyrody, ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym znajdują swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym i dokumentach powstałych na jego podstawie, określających politykę w zakresie ochrony środowiska.

Cele polityki ekologicznej Unii Europejskiej

Według obecnego brzmienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) celem polityki Unii w dziedzinie środowiska jest:

1. zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska,
2. ochrona zdrowia ludzkiego,
3. ostrożne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych,
4. promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczanie zmian klimatu.

Z postanowień TFUE wynikają podstawowe zasady prowadzenia polityki ochrony środowiska. Nie mają one charakteru norm prawnych wiążących jednak tworzą ważne wytyczne przy tworzeniu aktów prawnych z omawianej dziedziny. Są to:

1. zasada wysokiego poziomu ochrony,
2. zasada ostrożności (przezorności),
3. zasada działania zapobiegawczego (prewencji),
4. zasada naprawiania szkód u źródła,
5. zasada „zanieczyszczający płaci”.

W kreowaniu polityki ochrony środowiska szczególną rolę odgrywają programy działania w ochronie środowiska. Obecnie obowiązuje siódmy program działań „**Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety**”, przyjęty decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/EU w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu.

Cele priorytetowe Siódmego Programu to:

1. Ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii.
2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną.

3. Ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrobytu.
4. Maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu.
5. Zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast.
6. Lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

Siódmy program zawiera wizję na 2050 r., w którym to roku obywatele mają się cieszyć dobrą jakością życia, z uwzględnieniem ekologicznych ograniczeń planety, w gospodarce nic się nie marnuje, różnorodność biologiczna jest przywracana, a niskoemisyjny wzrost – oddzielony od zużycia zasobów – wyznacza drogę rozwoju globalnego.

Cele polityki ekologicznej państwa

Obecnie obowiązująca, Polityka Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do 2016 r. zakłada następujące cele środowiskowe:

W zakresie ochrony zasobów naturalnych:

1. **Ochrona przyrody** – zachowanie bogatej bioróżnorodności polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną.
2. **Ochrona i zrównoważony rozwój lasów** – w perspektywie średniookresowej zakłada się dalsze prace w kierunku racjonalnego użytkowania zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego. Oznacza to rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.
3. **Racjonalne gospodarowanie zasobami wody** – racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby ochronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej.
4. **Ochrona powierzchni ziemi** – w szczególności ochrona gruntów użytkowanych rolniczo:
 - rozpowszechnienie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego,
 - przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne,
 - zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą.
5. **Gospodarowanie zasobami geologicznymi** – racjonalne zaopatrzenie ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją.

W zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:

1. **Środowisko a zdrowie** – dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska.
2. **Jakość powietrza** – dążenie przez RP do spełnienia zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz dyrektyw unijnych.
3. **Ochrona wód** – przywrócenie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych w całym kraju, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków.
4. **Gospodarka odpadami:**
 - utrzymanie tendencji oddzielania ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju,
 - znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
 - zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja,
 - sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających na środowisko,
 - eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
 - pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofywanych z eksploatacji,
 - takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowisko nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytwarzanych w gospodarstwach domowych.
5. **Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych** – dokonywanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.
6. **Substancje chemiczne w środowisku** – stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnie z zasadami Rozporządzenia REACH.

W zakresie działań operacyjnych ważnym dokumentem jest Strategia Działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2016 r., która określa następujące cele strategiczne (priorytety działania):

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi.
2. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi.
3. Ochrona atmosfery.
4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów.

Analizując główne cele polityki ekologicznej Unii Europejskiej i Polski można stwierdzić, że projekt analizowanego dokumentu zachowuje spójność z ww. celami. Określa kierunki działań w zakresie ochrony bioróżnorodności, zasobów wód podziemnych i powierzchniowych, racjonalnego użytkowania powierzchni ziemi, w tym ochrony gruntów rolnych, ochrony powietrza i zasady przeciwdziałania zanieczyszczeniom a także kierunki związane z przeciwdziałaniu oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych. Jednocześnie uwzględnia powiązania dobrego stanu środowiska z jakością życia mieszkańców oraz rozwojem lokalnej gospodarki. Cele środowiskowe stanowią jedno z głównych kierunków rozwoju miasta

i gminy Piotrków Kujawski, przez co wpisują się one w krajowe i europejskie wytyczne rozwoju zrównoważonego. Projekt Studium zawiera szereg ustaleń mających istotne znaczenie dla funkcjonowania i ochrony środowiska. Uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, oraz pośrednio cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym, które mają swoje przełożenie w polskim prawodawstwie.

4.1.2. Cele szczegółowe (sektorowe)

✓ Ochrona wód

poziom UE

Ochrona wód to jeden z najlepiej rozwiniętych działów unijnej polityki ochrony środowiska. Obecnie głównym instrumentem unijnej polityki w tej dziedzinie jest przyjęta w 2000 r. tzw. ramowa dyrektywa wodna (RDW). Kieruje się ona ekologicznym, holistycznym podejściem do oceny stanu wód i planowania gospodarki wodnej. Traktuje wody w szczególności jako czynnik tworzący siedliska, których stan zależy od działań podejmowanych na obszarze całej zlewni. Główne cele europejskiej polityki wodnej:

1. ochrona i poprawa warunków, a gdy to niemożliwe, utrzymanie obecnego stanu ekosystemów wodnych, a także lądowych i podmokłych bezpośrednio uzależnionych od ekosystemów wodnych,
2. propagowanie zrównoważonego korzystania z wody opartego na długoterminowej ochronie zasobów wodnych,
3. podejmowane przedsięwzięcia mających na celu poprawę stanu czystości środowiska wodnego; przedsięwzięcia te powinny prowadzić do ograniczenia emisji i zrzutów substancji szczególnie niebezpiecznych, a w dalszej perspektywie do eliminowania tego typu działalności,
4. stopniowe ograniczenie zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobieganie ich dalszej degradacji,
5. dążenie do zmniejszenia skutków powodzi i suszy.

poziom krajowy

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych ustalonych na mocy Art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW). Za cele środowiskowe przyjęto wartości graniczne odpowiadające dobremu stanowi wód, podane w rozporządzeniu w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Cele środowiskowe dla wód podziemnych ustalonych na mocy art. 4 RDW:

- zapobieganie doptywowi lub ograniczenia doptywu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Sposób uwzględnienia w projektowanym dokumencie:

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne ustalenia m.in. Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Projekt Studium miasta i gminy Piotrków Kujawski uwzględnia granice JCW oraz zawiera wytyczne dotyczące ochrony zasobów wodnych, działań wspomagających ich ochronę ilościową i jakościową. W części uwarunkowań diagnozuje stan zasobów wodnych, w oparciu o dane z monitoringu krajowego i regionalnego w odniesieniu do planistycznych jednostek gospodarowania wodami. Uwzględnia ujęcia wód podziemnych, w tym o udokumentowanych zasobach.

Dla rzeki Zgłowiączki, przepływającej przez Jezioro Głuszyńskie opracowano Studium ochrony przeciwpowodziowej (Etap I). W opracowaniu wytyczono zasięg zalewu ciek przy uwzględnieniu Q1% i Q5%⁴. Dokumentacja stanowi materiał pomocniczy Działu Ochrony Przeciwpowodziowej i Uzgodnień, m.in. w zakresie opiniowania i uzgodnień dokumentów planistycznych. Jest to materiał informacyjny o obszarach występowania zagrożenia powodziowego, na których gminy nie powinny planować nowej zabudowy, zwłaszcza inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska. Rzeka Zgłowiączka w przeszłości nie stwarzała zagrożenia powodziowego, w obszarze powiatu radziejowskiego nie odnotowano w przeszłości powodzi na rzece. Nie stwierdzono stanu zagrożenia powodziowego dla terenów zabudowanych w gminie Piotrków Kujawski.

✓ Ochrona powietrza

Europejskie przepisy nakierowane są na eliminację różnych typów zanieczyszczeń pochodzących z wielu różnych źródeł, zarówno stacjonarnych, jak i mobilnych. Unijne prawodawstwo dotyczące ochrony powietrza:

1. ustala minimalne normy jakości powietrza oraz zobowiązuje do podejmowania działań zaradczych w przypadku gdy dochodzi do przekroczenia tych norm,
2. wprowadza obowiązek monitoringu wybranych substancji zanieczyszczających u źródeł emisji,
3. wprowadza normy dopuszczalnej emisji dla źródeł mobilnych oraz standardy jakości paliw,
4. dąży do harmonizacji metod pomiaru stężenia zanieczyszczeń i strategii monitoringu jakości powietrza krajów członkowskich,
5. nakazuje zapewnić dostęp do informacji o jakości powietrza opinii publicznej i wszystkim zainteresowanym stronom.

„Strategia tematyczna dotycząca zanieczyszczenia powietrza” wskazała na potrzebę uroszczenia prawodawstwa w sprawie jakości powietrza. Takim zabiegiem było scalenie w jeden akt prawny kilku wcześniejszych dyrektyw: Dyrektywę 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (tzw. dyrektywa CAFE). Dyrektywa CAFE nie zmienia dotychczasowych dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, uzupełnia ich wykaz o nową substancję – pył zawieszony PM_{2,5}. Normy w zakresie pyłu zawieszony PM_{2,5} mają być wprowadzane w życie w okresie 2010-2020. Celem dyrektywy jest rów-

⁴ Q1% - obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat.

Q5% - obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi raz na 5 lat

niez wzmocnienie przepisów dotyczących wdrażania planów i programów, mających na celu osiągnięcie założonych parametrów jakości powietrza.

Sposób uwzględnienia w projektowanym dokumencie:

Projekt zawiera zapisy dotyczące konieczności uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego działań zmierzających do ograniczenia niskiej emisji, poprzez stosowanie proekologicznych systemów grzewczych. Ponadto zawiera ustalenia w zakresie redukcji emisji z transportu m.in. w zakresie realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg o największym natężeniu ruchu oraz ograniczające rozwój zabudowy wzdłuż tych ciągów komunikacyjnych. Obszar miasta i gminy Piotrków Kujawski nie stanowi obszaru zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego a analizowana polityka przestrzenna nie przewiduje na jej obszarze lokalizacji znaczących emitorów zanieczyszczeń.

✓ Ochrona przyrody

poziom UE

Podstawą unijnej polityki ochrony przyrody są dwa akty prawne: dyrektywa 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. dyrektywa ptasia) oraz dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. dyrektywa siedliskowa).

Ochrona różnorodności biologicznej jest warunkiem stabilnego funkcjonowania ekosystemów, decyduje o większej ich odporności na niekorzystne czynniki zewnętrzne. Założenie to było podstawą uznania ochrony bioróżnorodności biologicznej za jeden z celów unijnej polityki ochrony środowiska. Jest obecnie jednym z priorytetów głównego nurtu polityki unijnej. Głównym dokumentem w zakresie ochrony bioróżnorodności biologicznej jest „**Strategia zrównoważonego rozwoju UE**”, przyjęta w 2001 r. na szczycie przywódców państw Unii w Göteborgu, stanowiąca dokument uzupełniający zaakceptowanej rok wcześniej strategii lizbońskiej. Różnorodność biologiczna jest integralnym elementem wielu dziedzin objętych prawodawstwem unijnym. Cele z nią związane realizują nie tylko uregulowania z zakresu ochrony środowiska, ale także regulacje prawne dotyczące unijnych polityk sektorowych. W coraz szerszym zakresie potrzeby zachowania bioróżnorodności uwzględniane są we wspólnej polityce rolnej i polityce rozwoju obszarów wiejskich. Ich zaspokojeniu służą m.in. programy i płatności rolno-środowiskowe oraz rozwój rolnictwa ekologicznego.

Obecnie Unijna **strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.**, została opracowana w 2011 r. i wyznacza następujące cele:

1. Pełne wdrożenie dyrektywy ptasiej i siedliskowej.
2. Utrzymanie i odbudowa ekosystemów i ich usług.
3. Zwiększenie wkładu rolnictwa i leśnictwa w utrzymanie i wzmocnienie różnorodności biol.
4. Zapewnienie zrównoważonego wykorzystania zasobów rybnych.
5. Zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych.
6. Pomoc na rzecz zapobiegania utracie światowej różnorodności biologicznej.

poziom krajowy

Głównym dokumentem określającym cele polityki państwa w zakresie ochrony bioróżnorodności w Polsce jest „Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2014-2020”.

Cel nadrzędny: Poprawa stanu różnorodności biologicznej i powiązanie jej ochrony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju.

Cele strategiczne:

- A. Podniesienie poziomu wiedzy oraz kształtowanie postaw społeczeństwa związanych z włączeniem się do działań na rzecz różnorodności biologicznej.
- B. Włączenie wybranych sektorów gospodarki w działania na rzecz różnorodności biologicznej.
- C. Zachowanie i przywrócenie populacji zagrożonych gatunków i siedlisk.
- D. Efektywne zarządzanie zasobami przyrodniczymi.
- E. Utrzymanie i odbudowa ekosystemów oraz ich usług.
- F. Ograniczenie presji gatunków inwazyjnych i konfliktowych.
- G. Ograniczenie i łagodzenie skutków zmian klimatycznych.
- H. Ochrona różnorodności biologicznej poprzez rozwój współpracy międzynarodowej.

Sposób uwzględnienia w projektowanym dokumencie:

Studium miasta i gminy Piotrków Kujawski uwzględnia konieczność ochrony bioróżnorodności, uwzględnia istniejące obszary objęte ochroną prawną w zakresie ochrony przyrody. Ponadto określa system przyrodniczy gminy, stanowiący podstawę jej rozwoju przestrzennego, wskazujący możliwości jak i bariery w zagospodarowaniu. Projekt określa położenie względem obszarów Natura 2000, które znajdują się w granicach opracowania. Projekt określa system korytarzy ekologicznych oraz powiązań przyrodniczych, uwzględniając go w kierunkach zagospodarowania. Ponadto dokument zawiera ustalenia dotyczące konieczności ochrony enklaw leśnych, dolin rzek i mniejszych cieków wraz z ich obudową biologiczną, terenów podmokłych, gleb organicznych, stawów i oczek wodnych, w tym śródpolnych. Cele związane z ochroną bioróżnorodności zostały uwzględnione w projektowanym dokumencie.

✓ **Gospodarka odpadami**

poziom UE

Gospodarka odpadami ma dziś bardzo rozbudowany dział prawa unijnego. Oprócz ogólnych zasad postępowania z odpadami obejmuje on wymogi dotyczące metod i urządzeń usuwania odpadów (np. spalania, składowania) oraz uregulowania związane z zagospodarowaniem różnych rodzajów odpadów. Pierwsza dyrektywa ramowa w sprawie odpadów to dyrektywa 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. Przez ponad 30 lat był to najważniejszy akt prawny w tej dziedzinie. Ostatecznie został zastąpiony dyrektywą ramową z 2008 r. Ogólne wymagania w stosunku do gospodarki odpadami nie uległy jednak istotnym zmianom. Dyrektywa wprowadziła jednolite definicje pojęć oraz zobowiązała państwa członkowskie do opracowywania programów gospodarki odpadami. Przynajmniej ustanowiła hierarchię zasad postępowania z odpadami, wskazując na pierwszym miejscu konieczność zapobiegania powstawaniu odpadów, następnie ich powtórne wykorzystanie, dalej recykling materiałowy, wykorzystanie odpadów

jako źródła energii (w procesie spalania), dopiero w ostateczności dopuszczone powinno być ich unieszkodliwienie przez spalanie bez odzysku energii lub deponowanie na składowiskach odpadów.

poziom krajowy - regionalny

Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028 – określa:

▪ **Cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:**

1. propagowanie działań zmierzających do zmniejszenia ilości powstających odpadów, w szczególności poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, w tym ograniczenie marnotrawienia żywności - działanie ciągłe,
2. zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji,
3. utrzymanie tendencji ograniczenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, tak by w 2020 r. nie składować więcej niż 35 % masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
4. osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z odpadów w wysokości minimum 50 % ich masy do 2020 r.,
5. poddanie recyklingowi co najmniej 60 % odpadów komunalnych do 2025 r.,
6. poddanie recyklingowi co najmniej 60 % odpadów komunalnych do 2030 r.,
7. redukcja składowania odpadów komunalnych do maksymalnie 10 % do 2030 r.,
8. rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów, we wszystkich nieruchomościach (zamieszkałych i niezamieszkałych), ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych – działanie ciągłe,
9. wprowadzenie, do końca 2021 r., we wszystkich gminach systemów selektywnego odbierania odpadów zielonych i bioodpadów u źródła,
10. rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych – działanie ciągłe,
11. ujednoczenie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, co najmniej w obrębie Regionów gospodarki odpadami komunalnymi – do końca 2020 r.,
12. dokończenie działań w zakresie zamykania i rekultywacji lokalnych składowisk odpadów do końca 2022 r.,
13. budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów do końca 2022 r.,
14. wspieranie działań w zakresie tworzenia punktów napraw i ponownego użycia – działanie ciągłe,
15. wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia do końca 2022,
16. tworzenie i prowadzenie przez gminy wspólnych systemowych i kompleksowych rozwiązań gospodarce odpadami komunalnymi, pozwalających na osiąganie wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu: papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali oraz redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji,
17. zmniejszenie liczby miejsc porzucania odpadów komunalnych,

18. wdrażanie nowoczesnych technologii przetwarzania odpadów w szczególności metod odzysku i recyklingu odpadów surowcowych i odpadów ulegających biodegradacji zebranych selektywnie,
19. zwiększeniem możliwości przetwarzania odpadów budowlano – rozbiórkowych z gospodarstw domowych,
20. zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6MJ/kg suchej masy, od stycznia 2016 r.

▪ **Cele w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi**

1. zapobieganie powstawaniu odpadów niebezpiecznych,
2. rozwój i organizacja nowych systemów zbierania odpadów niebezpiecznych,
3. sukcesywne zwiększenie ilości odpadów poddanych procesom odzysku,
4. minimalizacja ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych procesowi unieszkodliwiania poprzez składowanie.

▪ **Cele w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi:**

1. Podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstania),
2. Ograniczenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych, w tym eliminowanie praktyk mieszania odpadów medycznych i weterynaryjnych z odpadami komunalnymi.

▪ **Cele w zakresie gospodarki zużytymi bateriami i akumulatorami:**

1. wzrost świadomości społeczeństwa oraz przedsiębiorstw na temat odpowiedniego sposobu postępowania ze zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami,
2. osiągnięcie w 2016 r. i w latach następnych poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, w wysokości co najmniej 45% masy wprowadzanych baterii i akumulatorów przenośnych,
3. utrzymanie poziomu wydajności recyklingu: zużytych baterii kwasowo-ołowiowych i zużytych akumulatorów kwasowo-ołowiowych – 65%, zużytych baterii niklowo-kadmowych i zużytych akumulatorów niklowo – kadmowych – 75 %, pozostałych zużytych baterii i zużytych akumulatorów – 50 % masy zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

▪ **Cele w zakresie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego:**

1. zwiększenie świadomości społeczeństwa i przedsiębiorstw na temat odpowiedniego sposobu postępowania ze ZSEiE,
2. ograniczenie powstawania odpadów w postaci ZSEiE.

▪ **Cele w zakresie gospodarki pojazdami wycofanymi z eksploatacji:**

1. osiągnięcie minimalnych poziomów odzysku i recyklingu odniesionych do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku co najmniej na poziomie odpowiednio: 95% i 85%,

2. ograniczenie nieuczciwych praktyk w zakresie zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (zwiększenie ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji kierowanych do legalnych stacji demontażu),
 3. ograniczenie liczby pojazdów sprowadzonych z zagranicy bezpośrednio do krajowych stacji demontażu w sposób nielegalny.
- **Cele w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest:**
 1. Utrzymanie i intensyfikacja działań na rzecz usuwania wyrobów zawierających azbest w kierunku osiągnięcia celów określonych w przyjętym w dniu 15 marca 2010 r., przez Radę Ministrów „ Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.
 - **Cele w zakresie gospodarki olejami odpadowymi:**
 1. zapobieganie powstawaniu olejów odpadowych,
 2. dążenie do zwiększenia ilości zbieranych olejów odpadowych,
 3. monitorowanie sytuacji w zakresie gospodarowania olejami odpadowymi, połączone z dążeniem do utrzymania poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35%, w przypadku preparatów smarowych wzrost poziomów recyklingu docelowo do poziomu 35% recyklingu oraz poziomu odzysku 50% w 2020 r.
 - **Cele w zakresie gospodarki odpadami powstającymi z produktów (poużytkowe):**
 1. zapobieganie powstawaniu odpadów,
 2. zwiększenie odzysku, w tym ponownego użycia odpadów przemysłowych w procesach produkcyjnych,
 3. unieszkodliwianie odpadów zgodnie z przepisami prawa
 4. ograniczenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach,
 5. wdrożenie systemów pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania,
 6. modernizacja składowisk eksploatowanych i rekultywacja terenów zdegradowanych.
 - **Cele w zakresie zużytych opon:**
 1. utrzymanie dotychczasowego poziomu odzysku w wysokości co najmniej 75 %, a recyklingu w wysokości co najmniej 15%,
 2. zwiększenie świadomości społeczeństwa (w tym przedsiębiorców) na temat właściwego tj. zrównoważonego użytkowania pojazdów (w tym opon) oraz dozwolonych przepisami prawa sposobów postępowania ze zużytymi oponami.
 - **Cele w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi:**
 1. wzrost świadomości użytkowników i sprzedawców środków zawierających substancje niebezpieczne (w tym środków ochrony roślin) odnośnie właściwego postępowania z opakowaniami po tych środkach,
 2. wzrost świadomości użytkowników i sprzedawców nawozów (chemicznych, mineralnych i wapniowych) wykorzystywanych w rolnictwie odnośnie właściwego postępowania z opakowaniami po tych środkach,

3. rozwój regulacji z zakresu zasad Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta w aktualnym krajowym systemie gospodarowania odpadami opakowaniowymi (w celu zminimalizowania ryzyka niezrealizowania wymagań, co do wykonania określonych poziomów recyklingu i odzysku odpadów opakowaniowych),
4. zmniejszenie masy odpadów opakowaniowych w stosunku do masy produktu,
5. zapewnienie odpowiedniej jakości odpadów opakowaniowych zbieranych selektywnie w gospodarstwach domowych,
6. utrzymanie poziomów odzysku i recyklingu, co najmniej na poziomie określonym w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
7. osiągnięcie i utrzymanie co najmniej poziomów odzysku i recyklingu w poszczególnych latach dla opakowań wielomateriałowych oraz dla opakowań po środkach niebezpiecznych zgodnie z poniższą tabelą:

Rodzaj opakowania wielomateriałowego (według materiału przeważającego)		2016		2017		2018		2019		2020	
		poziom		poziom		poziom		poziom		poziom	
		odzysku [%]	recyklingu [%]	odzysku [%]	recyklingu [%]	odzysku [%]	recyklingu [%]	odzysku [%]	recyklingu [%]	odzysku [%]	recyklingu [%]
dla opakowań wielomateriałowych	tworzywa sztuczne	25	18	30	20	40	21	50	22	61	23,5
	aluminium	25	20	30	25	40	32	50	41	61	51
	stali w tym blach stalowej	25	20	30	25	40	32	50	41	61	51
	papiery i tektury	25	20	30	30	40	40	50	50	61	61
	szkła	25	20	30	30	40	40	50	50	61	61
	drewna	25	16	30	16	40	16	50	16	61	16
dla opakowań po środkach niebezpiecznych	tworzywa sztuczne	20	8	30	12	40	15	56	18	61	23,5
	aluminium	20	10	30	20	40	30	56	40	61	51
	stali w tym blach stalowej	20	10	30	20	40	30	56	40	61	51
	papiery i tektury	20	15	30	25	40	35	56	48	61	61

8. zwiększenie powszechności korzystania z zielonych zamówień publicznych – nie tylko wśród administracji publicznej oraz podmiotów zależnych, a także w ramach inwestycji realizowanych w ramach Programów Operacyjnych w perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020, wzrost świadomości w zakresie znaczenia stosowania zielonych zamówień publicznych,
9. ograniczenie stosowania nieuczciwych praktyk w zakresie wystawiania dokumentów potwierdzających przetworzenie odpadów komunalnych.
 - **Cele w zakresie odpadów zawierających PCB:**
 1. likwidacja urządzeń o zawartości PCB poniżej 5 dm³.
 - **Cele w zakresie odpadów pozostałych:**
 1. zapobieganie powstawaniu odpadów,

2. zwiększenie odzysku odpadów,
 3. ograniczenie ilości odpadów deponowanych na stanowiskach,
 2. wdrożenie systemów pełnej o wiarygodnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania.
- **Cele w zakresie odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej:**
 1. zwiększenie świadomości wśród inwestorów oraz podmiotów wytwarzających odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej na temat należytego postępowania, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania oraz recyklingu,
 2. utrzymanie poziomu przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku materiałów budowlanych i rozbiórkowych na poziomie minimum 70 % wagowo,
 3. działania na rzecz kształtowania pożądanych postaw wśród inwestorów oraz podmiotów wytwarzających odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w zakresie należytego postępowania ze strumieniem ww. odpadów.
 - **Cele w zakresie komunalnych osadów ściekowych:**
 1. całkowite zaniechanie składowania osadów ściekowych,
 2. zwiększenie ilości osadów ściekowych przetwarzanych (np. kompostowanie, fermentacja), przed wprowadzeniem do środowiska, oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
 3. dążenie do maksymalizacji stopnia wykorzystania substancji biogennej zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego, chemicznego oraz środowiskowego,
 4. dążenie do usystematyzowania informacji na temat KOŚ celem podjęcia adekwatnych sposobów gospodarowania tymi odpadami.
 - **Cele w zakresie gospodarki odpadami ulegającymi biodegradacji (innymi niż komunalne):**
 1. W okresie do 2020 r. i w latach następnych utrzymanie masy składowanych odpadów na poziomie nie większym niż 40 % masy wytworzonych odpadów.

Sposób uwzględnienia w projektowanym dokumencie:

Na poziomie lokalnym możliwe są działania związane z ukształtowaniem sprawnego i przejrzystego systemu gospodarki odpadami, powiązanego z systemem wojewódzkim. Studium miasta i gminy Piotrków Kujawski określa gminny system gospodarki odpadami, w tym selektywnej zbiórki odpadów.

✓ **Przeciwdziałanie zamianom klimatu**

poziom UE

Przeciwdziałanie zmianom klimatu stało się jednym z najważniejszych celów europejskiej polityki ekologicznej. Zgodnie z zasadą przezorności – fundamentem europejskiej polityki ekologicznej – za celowe uznano ograniczenie emisji gazów szklarniowych, tak by potencjalny wzrost temperatury w skali globalnej nie przekroczył 2°C. Program działań zakłada ustabilizowanie koncentracji gazów szklarniowych w atmosferze, co wymagać będzie redukcji emisji CO₂ o 70% w perspektywie długoterminowej. Najważ-

niejszym instrumentem realizacji celów unijnej polityki klimatycznej jest przyjęty w 2008 r. tzw. pakiet klimatyczno-energetyczny określany potocznie jako „3 razy 20”, który zakłada, że do 2020 r. Unia Europejska powinna:

- racjonalnie wykorzystywać energię, tak aby zmniejszyć łączne zużycie energii pierwotnej o 20% w porównaniu z prognozami na 2020 r.,
- zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych do 20% całkowitego zużycia energii finalnej,
- zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych o co najmniej 20% z porównaniem z 1990 r.

Sposób uwzględnienia w projektowanym dokumencie:

Studium miasta i gminy Piotrków Kujawski zawiera ustalenia proekologicznego, w zakresie gospodarki lokalnej. Stanowi obszar niewielkiego lokalnego zużycia energii, w kierunkach wprowadza obszar produkcji energii ze źródeł odnawialnych (obszary istniejących elektrowni wiatrowych oraz planowane obszary lokalizacji w oparciu o wydane pozwolenia na budowę). Polityka przestrzenna miasta i gminy Piotrków Kujawski - na zasadzie synergii z politykami obszarów sąsiednich, województwa i kraju - wpisuje się w działania globalne na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu.

4.2. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA I POWIATU

Cele ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego zostały określone w dokumencie „Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”, przyjętym uchwałą nr XXXVI/611/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 września 2017 r.

W oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa kujawsko-pomorskiego, zdefiniowane zagrożenia i problemy oraz mając na uwadze oczekiwane pozytywne zmiany w ochronie środowiska, zaproponowano cele i kierunki interwencji Programu dla poszczególnych obszarów interwencji. Wskazano 12 obszarów interwencji, którym przypisano od jednego do kilku celów. Obszarami interwencji województwa są:

1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚĆ POWIETRZA
2. ZAGROŻENIE HAŁASEM
3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE
4. GOSPODAROWANIE WODAMI
5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA
6. ZASOBY GEOLOGICZNE
7. GLEBY
8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW
9. ZASOBY PRZYRODNICZE
10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI
11. EDUKACJA
12. MONITORING ŚRODOWISKA

Na potrzeby niniejszej prognozy analizie poddano wyłącznie te zadania, które są powiązane z zadaniami gminnymi i mają swoje odzwierciedlenie w polityce lokalnej poziomu lokalnego. Szczegółowa analiza celów i zadań w poszczególnych obszarach interwencji, w odniesieniu do zadań wskazanych do realizacji na poziomie lokalnym (gminnym), zawiera poniższa tabela nr 1.

Tab. 1. Zadania proponowane do realizacji w ramach poszczególnych celów i kierunków interwencji Programu ochrony środowiska województwa kujawsko - pomorskiego.

Kierunki Interwencji w ramach poszczególnych celów	Zadania do realizacji w ramach poszczególnych kierunków interwencji	Podmiot odpowiedzialny
1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA - DOBRA JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu, pyłu zawieszzonego PM _{2,5} oraz PM ₁₀ ; osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych		
zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	opracowanie lub aktualizacja Planów Gospodarki Niskoemisyjnej	gminy
	modernizacja energetyczna, w tym termomodernizacja budynków w celu poprawy efektywności energetycznej, stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów, budownictwo pasywne	gminy/powiaty spółdzielnie mieszkaniowe/deweloperzy
	poprawa efektywności energetycznej procesów technologicznych poprzez wytworzenie i dystrybucję energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii	gminy/powiaty
	modernizacja energochłonnej infrastruktury wodno-ściekowej	przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
	zakup pojazdów niskoemisyjnych: spełniających normy EURO6, zasilanych paliwem alternatywnym	gminy/powiaty
	budowa i modernizacja dróg	gminy/powiaty
	monitoring zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej	gminy/powiaty /spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
	promocja ecodriving	gminy/powiaty
	wprowadzenie rozwiązań typu e-urząd	gminy/powiaty
	rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii	instalacja OZE na budynkach użyteczności publicznej
budowa elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem OZE		gminy
uwzględnienie w mpzp zapisów dotyczących korzystania z odnawialnych źródeł energii		gminy
promocja OZE		gminy/powiaty
rozwój i modernizacja zbiorowych systemów ciepłowniczych	zmiana sposobu ogrzewania z pieców indywidualnych na centralne ogrzewanie z kotłowni lokalnych	spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
	rozbudowa sieci ciepłowniczych	gminy
termomodernizacja	termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych	gminy/ powiaty/ nadleśnictwa/ spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla	budowa dróg/ścieżek rowerowych	gminy/powiaty
	budowa/rozbudowa węzłów przesiadkowych	gminy/powiaty
	budowa/rozbudowa infrastruktury transportu publicznego	gminy/powiaty

środowiska i wspieranie ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych	rozbudowa taboru transportu publicznego (niskoemisyjnego)	gminy/powiaty
	promocja transportu zbiorowego i transportu przyjaznego środowisku	gminy/powiaty
ograniczenie emisji niskiej modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła	modernizacja kotłowni, modernizacja kogeneratorów; wymiana kotłów opalanych węglem na wykorzystujące bardziej ekologiczne nośniki energii (olej, gaz, biomasa)	gminy/powiaty
	rozwój sieci gazowej, gazyfikacja	gminy
rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych	modernizacja oświetlenia budynków - wymiana na systemy energooszczędne	gminy/powiaty spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
	montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego/drogowego	gminy/powiaty
	zastosowanie inteligentnego systemu sterowania oświetleniem ulicznym; rozwój wykorzystania ogniw fotowoltaicznych w systemach hybrydowych do zasilania urządzeń i instalacji infrastruktury drogowej (znaków, światła ostrzegawczych)	gminy/powiaty
rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych	budowa systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych	gminy/powiaty
2. ZAGROŻENIA HAŁASEM - DOBRY STAN KLIMATU AKUSTYCZNEGO BEZ PRZEKROCZEŃ DOPUSZCZALNYCH NORM POZIOMU HAŁASU, ZMNIEJSZENIE LICZNY OSÓB NARAŻONYCH NA PONADNORMATYWNY HAŁAS		
ochrona przed hałasem	zielen drogowa, osłona, izolacyjna	gminy/powiaty
	przebudowa ulic i pomiary hałasu	gminy/powiaty
zmniejszenie hałasu	stosowanie tzw. cichych nawierzchni podczas remontów i przebudów istniejącej sieci drogowej	GDDKiA/ZDW/gminy/powiaty
	modernizacja nawierzchni dróg	gminy/powiaty
3. POLA ELEKTROMAGENTYCZNE - UTRZYMANIE POZIOMU PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH NA POZIOMACH NIEPRZEKRACZAJĄCYCH WARTOŚCI DOPUSZCZALNE		
ochrona przed ponadnormalnym promieniowaniem elektromagnetycznym	wprowadzenie do mpzp zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	gminy
	ograniczenie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych	gminy
	opracowanie planu oddziaływania pól elektromagnetycznych	gminy
4. GOSPODAROWANI WODAMI - ZWIĘKSZENIE RETENCJI WODNEJ, OGRANICZENIE WODOCHŁONNOŚCI GOSPODARKI		
gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody; zwiększenie retencji wodnej	odbudowa systemów melioracji szczegółowej	K-PZMiUW/ gminy
	Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych/przeciwpowodziowych	RZGW/K-PZMiUW/ gminy
	utrzymanie stawów	gminy
	Zwiększenie retencji wodnej poprzez inwestowanie w "zieloną" i „niebieską” infrastrukturę	gminy/powiaty
zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego	utrzymanie wałów przeciwpowodziowych	K-PZMiUW/ gminy
	remont budowli i przepustów piętrzących wodę	RZGW/K-PZMiUW/ gminy
	wyposażenie magazynów przeciwpowodziowych	gminy/powiaty
	plany operacyjne ochrony przed powodzią oraz plany zarządzania kryzysowego	gminy/powiaty
	uwzględnienie w mpzp obszarów zagrożenia powodziowego	gminy

optymalizacja zużycia wody	program obniżania strat wody	gminy/przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
	działania edukacyjne oraz akcje promujące oszczędzanie wody	gminy
5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA - POPRAWA JAKOŚCI WODY POWIERZCHNIOWEJ, WYRÓWNANIE DYSPROPORCJI POMIĘDZY STOPNIEM ZWODOCIAĞOWANIA I SKANALIZOWANIA NA TERENACH WIEJSKICH		
zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	budowa/rozbudowa sieci wodociągowych, w tym modernizacja polegająca na wyłączeniu z eksploatacji przewodów wykonanych z rur azbestocementowych	gminy/przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
	budowa/modernizacja ujęć wód i stacji uzdatniania wód	gminy/przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
	inteligentne systemy zarządzania siecią wodociągową	gminy/przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej	budowa/modernizacja kanalizacji sanitarnej	gminy/przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
	budowa/modernizacja kanalizacji deszczowej	gminy/przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
	budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków	gminy/przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
	podczyszczanie wód opadowych	gminy/powiaty/przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową/GDDKiA
	opracowanie i wdrożenie programu polegającego na oczyszczaniu wszystkich wód opadowych i roztopowych uznanych za ścieki odprowadzanych do wód powierzchniowych znajdujących się w zlewni rzeki Brdy i Drwęcy, które stanowią źródło zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi	gminy/przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
	Inteligentny system zarządzania siecią kanalizacyjną	gminy
	dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków	gminy
	budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	gminy
6. ZASOBY GEOLOGICZNE - OGRANICZENIE PRESJI WYWIERANEJ NA ŚRODOWISKO PODCZAS PROWADZENIA PRAC GEOLOGICZNYCH I EKSPLOATACJI KOPALIN, REKULTYWACJA TERENÓW POEKSPLOATACYJNYCH		
racjonalne i efektywne gospodarowania zasobami kopalin ze złóż	ochrona złóż kopalin poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w mpzp	gminy
zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż surowców mineralnych	ochrona złóż przed zabudową poprzez uwzględnienie złóż w mpzp	gminy
zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin	rekultywacja kopalin kruszyw naturalnych	gminy
7. GLEBY - DOBRA JAKOŚĆ GLEB, REKULTYWACJA I REWITALIZACJA TERENÓW ZDEGRADOWANYCH		
ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania	wykonywanie badań geologicznych	gminy/powiaty

powierzchni ziemi		
remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	Doposażenie jednostek OSP w sprzęt do remediacji terenów zanieczyszczonych	gminy
rekultywacja i dekontaminacja terenów przemysłowych	rekultywacja terenów zdegradowanych/ przemysłowych	gminy/powiaty
8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW - RACJONALNE GOSPODAROWANIE ODPADAMI ZGODNIE Z HIERARCHIĄ SPOSOBÓW POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI		
budowa infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych	odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych	gminy
	budowa stacji przeładunkowych	gminy
	zakup pojemników i kontenerów na odpady	gminy
	zakup kontenerów/ pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	gminy
	budowa/modernizacja pszok	gminy
	zakup pojazdów na potrzeby zbierania odpadów	gminy
budowa instalacji służących do odzysku (w tym recyklingu), termicznego przekształcania z odzyskaniem energii oraz instalacji unieszkodliwiania odpadów	budowa / modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów	gminy
minimalizacja składowisk odpadów	promocja budowy przydomowych kompostowników	gminy
	działania edukacyjne dla mieszkańców	gminy/powiaty
zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	rekultywacja składowisk odpadów lub zamkniętej kwatery	gminy
	likwidacja nielegalnych składowisk odpadów	gminy
gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne	demontaż i utylizacja wyrobów zawierających azbest	gminy
	zagospodarowanie osadów ściekowych	przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
	zagospodarowanie odpadów powstających z produktów, odpadów niebezpiecznych oraz pozostałych odpadów zgodnie z zapisami planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028	gminy/powiaty/ przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką wodno-ściekową
9. ZASOBY PRZYRODNICZE - ZACHOWANIE RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ, ZWIĘKSZENIE LESISTOŚCI WOJEWÓDZTWA		
zachowanie form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo, tworzenie nowych form ochrony przyrody	prace pielęgnacyjne i ochronne (w tym inwentaryzacja)	gminy
	tworzenie nowych form ochrony przyrody	gminy/RDOŚ/Samorząd Województwa
ochrona gatunkowa	zakup budek lęgowych dla gatunków chronionych	gminy
	program ochrony kasztanowców	gminy
	zasiedlanie gatunkami zwierzyny drobnej	gminy
	usuwanie barszczu Sosnowskiego	gminy
	program ochrony starych drzew na terenach zurbanizowanych	gminy/powiaty
trwale zrównoważona gospodarka leśna	utrzymanie i zwiększenie obecnego stanu zalesienia	gminy
	sporządzanie i aktualizacja uproszczonych planów urzędzenia lasu	gminy
stworzenie warunków ochrony korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzyma-	ochrona, pielęgnacja i odtwarzanie poprzez nasadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych tworzących korytarze ekologiczne	gminy/powiaty

nie i odtwarzanie ekosystemów i ich funkcji		
ochrona krajobrazu	ochrona unikalnych form krajobrazu obszarów wiejskich	samorząd województwa /gminy
	konserwacja/rewitalizacja i prace pielęgnacyjne parków, terenów rekreacyjnych, zieleni miejskiej	gminy
	odtworzenie alei śródpolnych	gminy
tworzenie zielonej infrastruktury	zieleni drogowa, osłonowa, izolacyjna	gminy/powiaty, administratorzy dróg
10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI		
- UTRZYMANIE STANU BEZ INCYDENTÓW O ZNAMIONACH POWAŻNEJ AWARII		
wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń	Doposażenie jednostek OSP/magazynów przeciwpożarowych	gminy/powiaty
przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych	Zakup sprzętu ratowniczo - gaśniczego, sorbetów	gminy
minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii i zagrożeń środowiska dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej	Wprowadzenie systemu alarmowania/ostrzegania dla mieszkańców o nadzwyczajnych zagrożeniach	gminy/powiaty
	modernizacja punktów alarmowych	gminy
11. EDUKACJA - ŚWIADOME EKOLOGICZNE SPOŁECZEŃSTWO		
zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców i zmiana ich zachowań na proekologiczne	akcje informacyjno - edukacyjne, okólniki, ulotki, kursy o tematyce ekologicznej/przyrodniczej, budowa ścieżek edukacyjnych, budowa centrów edukacji przyrodniczej, rajdy rowerowe, pikniki ekologiczne, zielone szkoły, akcje o tematyce ekologicznej	gminy/RDLP /nadleśnictwo
	systemy ostrzegania o zagrożeniach	gminy/powiaty
12. MONITORING ŚRODOWISKA - ZAPEWNIENIE WIARYGODNYCH INFORMACJI O STANIE ŚRODOWISKA		
monitoring środowiska	monitoring składowisk odpadów komunalnych	gminy/przedsiębiorstwa komunalne

Źródło: opracowanie własne.

Cele ochrony środowiska powiatu radziejowskiego zostały określone w dokumencie „Program ochrony środowiska dla powiatu radziejowskiego na lata 2017 - 2021 z perspektywą do roku 2024”. Nadrzędny cel określony w programie to: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY POWIATU RADZIEJOWSKIEGO, GWARANTUJĄCY WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I ZACHOWANIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH POWIATU. W programie wskazano 10 obszarów interwencji, dla których wskazano kilka kierunków interwencji (cele operacyjne i działania ekologiczne). Obszarami interwencji powiatu są:

1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚĆ POWIETRZA
2. ZAGROŻENIA HAŁASEM
3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE
4. GOSPODAROWANIE WODAMI
5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

6. ZASOBY GEOLOGICZNE
7. GLEBY
8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW
9. ZASOBY PRZYRODNICZE
10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Na potrzeby niniejszej prognozy analizie poddano wyłącznie te zadania, które są powiązane z zadaniami gminnymi i mają swoje odzwierciedlenie w polityce lokalnej poziomu lokalnego. Szczegółowa analiza celów i zadań w poszczególnych obszarach interwencji, w odniesieniu do zadań wskazanych do realizacji na poziomie lokalnym (gminnym), zawiera poniższa tabela nr 2.

Tab. 2. Działania inwestycyjne przewidziane do realizacji przez gminę Piotrków Kujawski w ramach obszarów interwencji oraz celów wyznaczonych w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla powiatu radziejowskiego na lata 2017-20121 z perspektywą do roku 2024

Cel	Zadanie	Czas realizacji
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA		
poprawa jakości powietrza na terenie gminy	wymiana piecy na ekologiczne w budynkach użyteczności publicznej	do 2024 r.
	modernizacja oświetlenia ulicznego	2017-2024
ZAGROŻENIE HAŁASEM		
ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego i poprawa jakości dróg na terenie gmin	brak wskazania gminy Piotrków Kujawski	-
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE		
zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm	wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi w studium	do 2024 r.
GOSPODAROWANIE WODAMI		
dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych	tworzenie oczek wodnych służących retencji wodnej	do 2024 r.
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA		
rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Piotrkowie Kujawskim	do 2019 r.
	budowa kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Piotrkowa Kujawskiego	do 2014 r.
	budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	do 2024 r.
	budowa nowych ujęć wody i modernizacja istniejących	do 2024 r.
ZASOBY GEOLOGICZNE		
racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	brak wskazania gminy Piotrków Kujawski	-
GLEBY		

ochrona gleb przed degradacją	brak wskazania gminy Piotrków Kujawski	-
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW		
budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymogami kpmo 2022	modernizacja pszok w Piotrkowie Kujawskim	do 2024 r.
	zakup nowych pojemników do sortowania odpadów	do 2024 r.
ZASOBY PRZYRODNICZE		
zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem różnorodności biologicznej oraz utrzymanie istniejących form ochrony przyrody	wykonanie nasadzeń na terenie Miasta i Gminy Piotrków Kujawski	do 2024 r.
	wykonanie nasadzeń wzdłuż dróg gminnych	do 2024 r.
ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI		
ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi	brak wskazania gminy Piotrków Kujawski	-

Źródło: opracowanie własne.

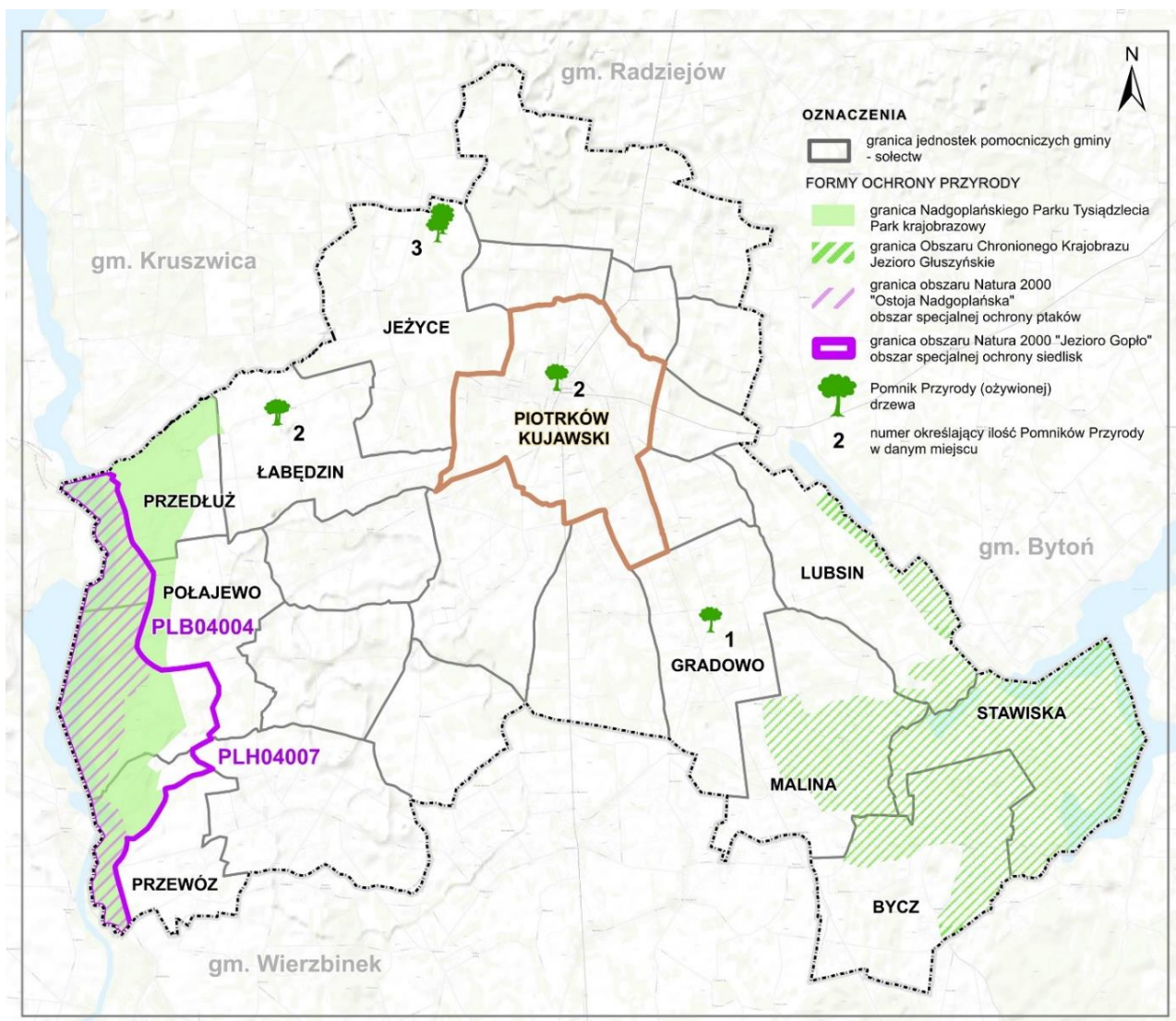
Podsumowując analizę zawartą w powyższej tabeli można stwierdzić, że projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Piotrków Kujawski jest zgodny z celami ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu radziejowskiego.

Cele te zostały uwzględnione w analizowanym dokumencie i nie wymagają doprecyzowania. Analizowany dokument zachowuje zgodność z Programem ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu radziejowskiego.

4.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA W OBSZRACH OBJĘTYCH FORMAMI OCHRONY PRZYRODY NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

W obszarze gminy Piotrków Kujawski zlokalizowane są obszary i obiekty objęte formami ochrony w oparciu przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

1. Nadgoplański Park Tysiąclecia;
2. Obszar Chronionego Krajobrazu „Jezioro Głuszyńskie”;
3. obszar Natura 2000 - specjalny obszar ochrony ptaków „Ostoja Nadgoplańska”;
4. obszar Natura 2000 - specjalny obszar ochrony siedlisk „Jezioro Gopło”;
5. pomniki przyrody - drzewa.

Ryc. 1. Obszary i obiekty objęte formami ochrony przyrody.

Źródło: projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski / opracowanie własne.

4.3.1. Obszary Natura 2000

W obszarze miasta i gminy Piotrków Kujawski są zlokalizowane 2 obszary sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony ptaków „Ostoja Nadgoplańska” (PLB04004) oraz specjalny obszar ochrony siedlisk „Jezioro Gopło” (PLH04007).

Obszar Natura 2000 „Ostoja Nadgoplańska” (PLB040004) – obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia). Obszar został utworzony dnia 05 listopada 2004 r. i zajmuje powierzchnię 9815,8 ha, obejmuje jezioro Gopło i jego najbliższe okolice oraz Jeziora Skulskie. Obszar Ostoi w znacznej mierze pokrywa się z siedliskowym obszarem Natura 2000 Jezioro Gopło PLH040007. W jej granicach znalazła się także większa część Parku Krajobrazowego Nadgoplański Park Tysiąclecia a także Rezerwat przyrody „Nadgoplański Park Tysiąclecia”.

Ostoja Nadgoplańska jest jedną z głównych ostoi ptaków wodno-błotnych w środkowej części kraju, ważną w bezleśnym krajobrazie rolniczym na pograniczu Kujaw i Wielkopolski. Gniazduje tu ponad 70 gatunków związanych z obszarami wodnymi i błotnymi. Występują tu co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, m.in.: **świergotek polny, sowa błotna, bąk, rybitwa czarna, bocian czarny, błotniak stawowy, derkacz, ortolan**. Wśród ptaków migrujących obszar stanowi ostoję dla **gęsi zbożowej i białoczelnej** oraz dla **gęgawy i czernicy**, które występują tu w wysokiej liczebności.

Obszar ten jest ważny również ze względu na obecność innych niż ptaki chronionych zwierząt - zamieszkuje go **wydra i gacek brunatny**, a wśród płazów można spotkać **kumaka nizinnego, traszkę grzebieniastą** oraz liczne gatunki **żab**. Ostoja jest także miejscem zimowania gęsi oraz terenem jesiennych zlotowisk żurawi gromadzących 1500-2500 osobników.

Zagrożenia: głównie związane z działalnością ludzką: osuszanie terenów, wypalanie łąk i trzcino-wisk, wycinanie starodrzewów łągowych, nawożenie pól na sąsiadujących terenach, a także zaniechanie gospodarowania na łąkach otaczających jezioro. Poza tym niekorzystny wpływ na przyrodę mają zanieczyszczane przez kruszwickie zakłady przemysłowe powietrze i wody, a także naruszenia stosunków wodnych, głównie za sprawą okolicznych kopalń węgla brunatnego.

Obszar Natura 2000 „Jezioro Gopło” (PLH04007) – obszar specjalnej ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa). Obszar został utworzony dnia 06 marca 2009 r. i zajmuje powierzchnię 13 459,4 ha. Stwierdzono tu występowanie 18 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących w sumie 33% obszaru. Obszar ma w skali Wielkopolski duże znaczenie dla zachowania zbiorowisk łąkowych wykształconych na pokładach wapna łąkowego. Bytuje tu łącznie 7 gatunków z załącznika II Dyrektywy; utrzymują się bogate stanowiska lipiennika i staroduba łąkowego, a także przetacznika wczesnego - rośliny z Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. W szuwarach nadgoplańskich występują jedne z bogatszych w Polsce stanowisk skolochloi trzciniowatej, wyznaczające jednocześnie południową granicę zasięgu. Obszar ma także znaczenia dla zachowania populacji rzadkich kręgowców - występuje tu 5 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Ostoja obejmuje obszar, na którym zachowały się liczne zabytki kultury z czasów istnienia organizacji plemiennej Goplan oraz z okresu wczesnopiastowskiego.

Zagrożenia: **liczne ośrodki wypoczynkowe i turystyczne, wykup działek rekreacyjnych od rolników i budowa domów letniskowych w południowej części Nadgopla stanowią duże zagrożenie dla wartości przyrodniczych tego obszaru**. Pomimo spadku stosowanej ilości nawozów mineralnych, jezioro nadal zagrożone jest eutrofizacją. Czynnikiem pogarszającym warunki bytowania wielu roślin i ptaków jest prawie całkowite zaprzestanie wypasu oraz koszenia.

Tab. 3. Cele działań ochronnych według Zarządzenia Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Gopło PLH040007

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1	1340 Śródładowe stone łąki, pastwiska i szuwały	Poprawa stanu zachowania siedliska w zakresie ekspansji podrostu drzew i krzewów. Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2).
2	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nympheion, Potamion</i>	Utrzymanie stanu siedliska w stanie niepogorszonym (U1). Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska.
3	3140 Twardowodne i oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic.	Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania płatów siedliska w obszarze.
4	6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe	Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska. Utrzymanie siedliska w obecnym stanie zachowania (U2).
5	6120 Murawy kserotroficzne	Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska. Utrzymanie siedliska w obecnym stanie zachowania (U2).
6	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Poprawa stanu zachowania siedliska w zakresie ekspansji krzewów i podrostu drzew. Utrzymanie oceny ogólnej siedliska na poziomie U1. Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska w obszarze.
7	6430 Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	Utrzymanie siedliska w stanie niepogorszonym (U2). Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska.
8	6440 Łąki selernicowe	Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska. Utrzymanie oceny ogólnej siedliska na poziomie U2 poprzez zapewnienie utrzymania użytkowania kośnego.
9	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Utrzymanie oceny ogólnej siedliska na poziomie U1 poprzez zapewnienie utrzymania użytkowania kośnego. Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska.
10	7210 Torfowiska nakredowe	Poprawa stanu zachowania siedliska w zakresie ekspansji gatunków roślin zielonych. Powstrzymanie pogarszania się stanu siedliska określonego jako zły (U2).
11	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Powstrzymanie pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2). Poprawa oceny parametru „Gatunki ekspansywne roślin zielonych”. Ograniczenie ekspansji podrostu drzew i krzewów.
12	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2). Częściowa poprawa stanu siedliska poprzez zwiększenie ilości martwego drewna.
13	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	Poprawa stanu siedliska poprzez zwiększenie ilości martwego drewna. Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2). Uzupełnienie

		wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska.
14	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Poprawa wskaźnika martwego drewna w drzewostanach. Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2). Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska.
15	91I0 Ciepłolubne dąbrowy	Poprawa stanu zachowania siedliska poprzez zmniejszenie zwarcia podszytu. Utrzymanie siedliska w stanie nie pogorszonym (U1).
16	1617 starodub łąkowy	Utrzymanie populacji gatunku w stanie nie pogorszonym (U1), w tym utrzymanie siedliska gatunku we właściwym stanie zachowania (FV).
17	1903 lipiennik Loesela	Utrzymanie oceny ogólnej populacji na poziomie FV. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie występowania gatunku na innych stanowiskach.
18	1393 sierpowiec błyszczący	Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania gatunku.
19	1188 kumak nizinny	Utrzymanie oceny ogólnej populacji na poziomie co najmniej U1. Uzupełnienie stanu wiedzy - oszacowanie wielkości populacji w obszarze.
20	1166 traszka grzebieniasta	Uzupełnienie stanu wiedzy - ocena i oszacowanie wielkości populacji w obszarze.
21	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Nie określono celów działań ochronnych z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych
22	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	Nie określono celów działań ochronnych z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych
23	91D0 Bory i lasy bagienne i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Nie określono celów działań ochronnych z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych
24	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Nie określono celów działań ochronnych z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r.

Tab. 4. Wskazania do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 „Jezioro Gopło”

Lp.	Nazwa dokumentu	Wskazania do zmiany
1	Uchwała Nr 128/XV/96 Rady Gminy Piotrków Kujawski z dnia 20 czerwca 1996 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wsi Piotrków Kujawski	Uwzględnienie w studium konieczności realizacji na obszarach nieskanalizowanych sieci kanalizacji, co pozwoli ograniczyć eutrofizację siedlisk przyrodniczych, w tym starorzeczy.

2	Uchwała Nr 129/XV/96 Rady Gminy Piotrków Kujawski z dnia 20 czerwca 1996 r. w sprawie zmian miejscowych planów zagospodarowania gminy i wsi Piotrków Kujawski	Uwzględnienie w planie, że w przypadku zabudowy rekreacyjnej należy w miarę możliwości stosować przyłączenia do kanalizacji, a w przypadku jej braku dopuszcza się stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych wyłącznie do czasu realizacji kanalizacji, co pozwoli ograniczyć eutrofizację siedlisk przyrodniczych, w tym starorzeczy.
---	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r.

4.3.2. Park Krajobrazowy Nadgoplański Park Tysiąclecia

Park Krajobrazowy Nadgoplański Park Tysiąclecia został utworzony 11.08.1993 r. Stanowi obszar pól uprawnych, łąk i pastwisk, lasów, bagien, trzcinowisk i innych nieużytków. Jezioro Gopło stanowi „serce parku”, zwane w przeszłości „Mare Polonorum” – największe jezioro Pojezierza Wielkopolsko Kujawskiego i dziewiąte pod względem powierzchni jezioro w Polsce. Gopło stanowi miejsce lęgowe licznych gatunków ptactwa wodnego, błotnego i lądowego oraz miejsce ich odpoczynku podczas wiosennych i jesiennych przelotów. Park Tysiąclecia powołany został nie tylko dla ochrony ptaków, ale również dla zabezpieczenia wartości historycznych tego regionu związanych z początkiem chrześcijańskiego państwa polskiego.

Nadgoplański Park Tysiąclecia został utworzony Rozporządzeniem Nr 252/92 Wojewody Bydgoskiego z dn. 10 grudnia 1992 r. w sprawie utworzenia parku krajobrazowego pod nazwą Nadgoplański Park Tysiąclecia. Zasady funkcjonowania parku obecnie regulują przepisy **Rozporządzenia Nr 30/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 listopada 2004 r. w sprawie Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia**. Park swoim zasięgiem obejmuje: miasto Kruszwica oraz część gminy Kruszwica, część gminy Jeziora Wielkie, część gminy Piotrków Kujawski: wsie Przedłuż, Połajewek, Byszewo, Sokoły, Połajewo Stare i Nowe, Przewóz. Powierzchnia parku wynosi 9 982,71 ha, natomiast w granicy gminy Piotrków Kujawski znajduje się część parku o powierzchni 1 084,75 ha.

W Nadgoplańskim Parku Tysiąclecia obowiązują następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 2) umyślnego dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciw powodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub napraw urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin zwierząt, a także minerałów bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;

- 6) dokonywania zmian stosunków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 10) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 11) utrzymania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 12) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 13) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Źródło: Rozporządzenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 listopada 2004 r. w sprawie Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia.

4.3.3. Obszar Chronionego Krajobrazu „Jezioro Głuszyńskie”

Obszar Chronionego Krajobrazu „Jezioro Głuszyńskie” został utworzony dnia 01 stycznia 1983 r. Obowiązującą uchwałą regulującą granice obszaru oraz obowiązujące zakazy jest Uchwała Nr X/242/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezioro Głuszyńskie (zastępująca Uchwałę Nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 20011 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu). Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów obejmują: zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk i form krajobrazowych Wysoczyzny Kujawskiej, zachowanie różnorodnej roślinności leśnej, łąkowej, torfowiskowej, bagiennej i wodnej, ochronę zbiorników wód powierzchniowych (naturalnych, płynących i stojących) wraz pasem roślinności okalającej, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

Na obszarze OChK Jezioro Głuszyńskie obowiązują następujące zakazy:

- 1) zabijania dzikow stepujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystywanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarcie wodnej lub rybackiej;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 7) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Źródło: Uchwała Nr X/242/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezioro Głuszyńskie.

4.3.4. Pomniki przyrody

W obszarze gminy Piotrków Kujawski zlokalizowanych jest 8 drzew, objętych ochroną poprzez ustanowienie pomników przyrody: 1 drzewo w Gradowie (sołectwo Gradowo), 2 drzewa w miejscowości Kaspral (sołectwo Łabędzin), 3 drzewa w Rzeczycy (sołectwo Jeżyce) oraz 2 drzewa w mieście Piotrkowie Kujawskim.

5. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU OCHRONY ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO USTALENIAMI STUDIUM

5.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Administracyjnie gmina Piotrków Kujawski jest położona w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, na granicy z województwem wielkopolskim. Stanowi jedną z czterech gmin powiatu radziejowskiego. Pod względem historyczno-geograficznym stanowi część regionu historycznego Kujaw. Jest gminą miejsko-wiejską z siedzibą samorządu w mieście Piotrowie Kujawskim.

Według fizyczno-geograficznego podziału regionalnego Polski (Kondracki, 2002) obszar miasta i gminy Piotrków Kujawski wchodzi w skład makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego, będącego częścią podprovincji Pojezierzy Południowobałtyckich. W obrębie Pojezierza Wielkopolskiego wyróżnia się mezoregiony: Pojezierze Kujawskie oraz Równinę Inowrocławską. Miasto i gmina Piotrków Kujawski w całości znajduje się w granicach **mezoregionu Pojezierze Kujawskie** (315.57).

Według podziału na mikroregiony fizycznogeograficzne, północna część gminy, powyżej miasta Piotrkowa Kujawskiego oraz jej wschodnia część, obejmująca tereny wzdłuż Jeziora Głuszyńskiego, zlokalizowana jest w mikroregionie **Pagórków Radziejowskich** natomiast pozostała południowa część gminy w mikroregionie **Pagórków Piotrkowskich**. W obszarze rynny Jeziora Gopło wydzielony został natomiast mikroregion **Dolina Goplańska**.

5.2. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA – CHARAKTERYSTYKA KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA I POZIOM ICH WYKORZYSTANIA W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM OBSZARU

5.2.1. Budowa geologiczna

Opracowano na podstawie mapy oraz objaśnień do mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Piotrków Kujawski, Radziejów, Ślesin, Sompolno Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2012, 2013.

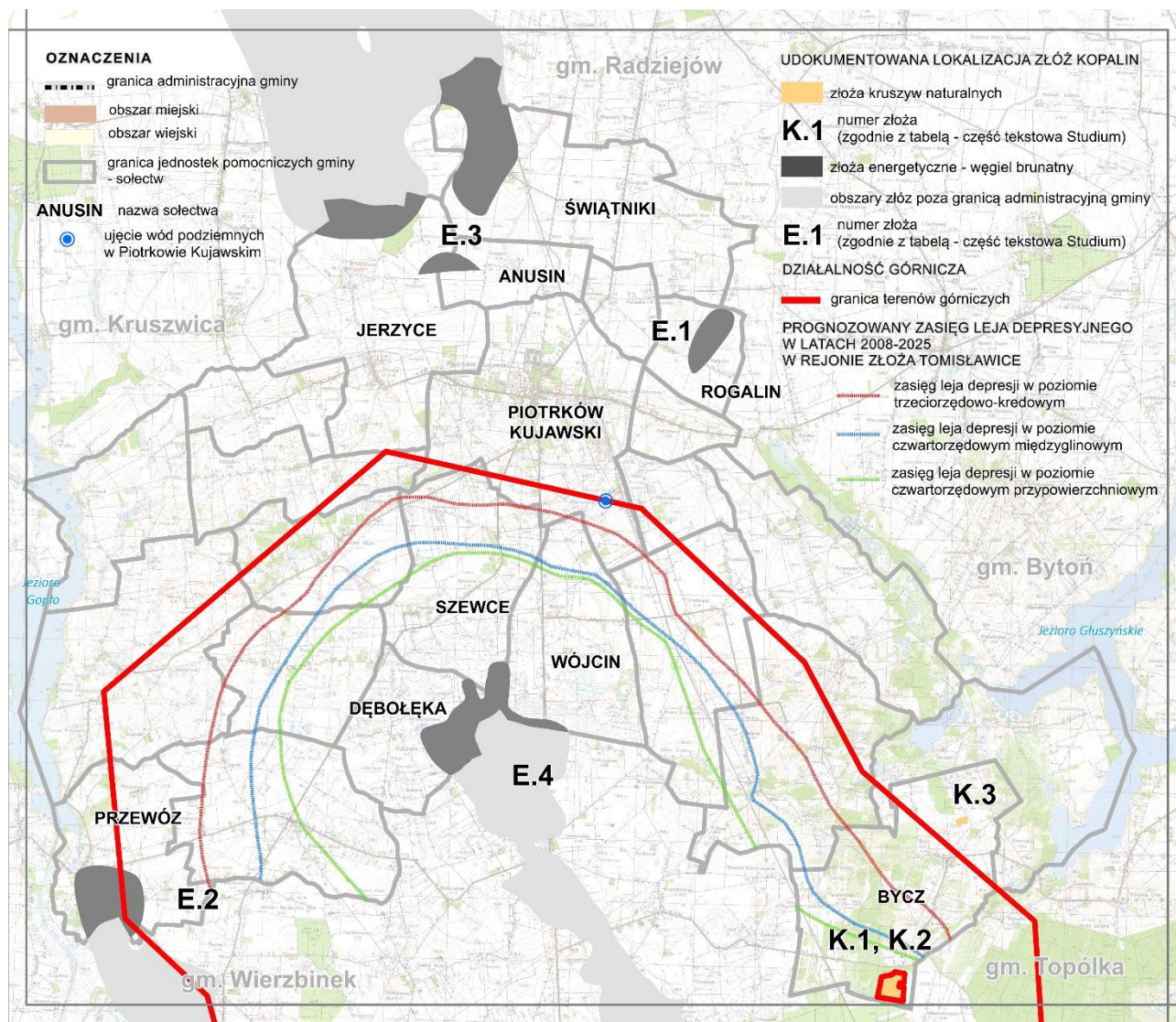
Obszar gminy Piotrków Kujawski leży na pograniczu jednostek strukturalnych pierwszego rzędu, tj. wału kujawskiego i niecki mogileńskiej. Teren badań położony **w obrębie niecki mogileńskiej** jest poddawany intensywnym procesom tektoniki solnej, która przejawia się głównie na północ od omawianego obszaru w postaci wysadów solnych Inowrocławia i Góry, całkowicie przebijających się przez utwory mezozoiku. W okresie kredy górnej powstały osady marglisto-wapienne o zmiennej miąższości, wykształcone głównie jako wapień margle i opoki. Struktura antyklinalna Gopła formowała się z różną intensywnością w czasie całej jury górnej. Jeszcze przed oligocenem nastąpiło podniesienie całego obszaru.

Osady zlodowaceń południowopolskich zachowały się jedynie w najniższych częściach powierzchni podczwartorzędowej. Najstarsze osady czwartorzędowe na omawianym obszarze reprezentowane są przez piaski wodnolodowcowe zlodowacenia Sanu. Osady te występują pod jednym pokładem glin zwałowych tego zlodowacenia. W interglacjale emskim część obszaru gminy była zajęta przez dolinę rzeczną. W trakcie nasunięcia lądolodu ostatniego zlodowacenia na omawianym obszarze zachodziły procesy glacitektoniczne. Z tym zlodowaceniem jest także związane formowanie największego obniżenia na terenie gminy, czyli rynny Gopła. W holocenie, w czasie maksymalnych poziomów wód jeziora Gopło, zostały ukształtowane tarasy jeziorne o złożonym, akumulacyjno-abrazyjnym charakterze.

Obecną rzeźbę na terenie ukształtowała erozyjna i akumulacyjna działalność lądolodu i wód lodowcowych w czasie fazy leszczyńskiej i poznańskiej zlodowacenia Wisły. Na skutek czasowych postojów i prawdopodobnie niewielkich ponownych transgresji (lokalnych oscylacji) lądolodu, tworzyły się ciągi pagórków i wzgórz morenowych oraz kemów. Zapisem postoju lądolodu jest **poziom sandrowy utworzony przez wody roztopowe u wylotu rynny subglacjalnej Jeziora Głuszyńskiego** (rejon wsi Wincentów), stanowiącego tzw. bramę lodowcową. W czasie deglacjacji lądolodu odpływ wód roztopowych odbywał się doliną głuszyńską. Łączy się ona na wschodzie z rynną jeziora Świesz, a na zachodzie z rynną Gopła. W warunkach peryglacjalnych znaczenia nabrały procesy eoliczne. Na badanym obszarze stwierdzono niewielkie pola piasków przewianych. Na przełomie plejstocenu i holocenu tworzyły się osady eluwialne, a w rynnach polodowcowych i zagłębieniach miała miejsce akumulacja piasków i mułków jeziornych. **Okres erozji i ostateczne kształtowanie dolin rzecznych** było wynikiem akumulacji osadów mineralno-organicznych. W holocenie zbiorniki zaczęły zarastać i rozpoczęła się akumulacja torfów, gytyi i piasków humusowych. W dalszym ciągu zachodzą procesy denudacyjne, a w zagłębieniach bezodpływowych, rynnach i dolinkach dochodzi do akumulacji namułów.

5.2.2. Miejsca lokalizacji złóż kopalin

Na terenie gminy Piotrków Kujawski znajduje się siedem udokumentowanych lokalizacji złóż kopalin, z czego pięć jest w całości położonych na terenie gminy. W obszarze gminy zlokalizowane są cztery złoża surowców energetycznych (węgiel brunatny) oraz trzy złoża kruszyw naturalnych (piasek).

Ryc. 2. Udokumentowana lokalizacja złóż kopalin oraz granice terenów górniczych
 Źródło: projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
 miasta i gminy Piotrków Kujawski / opracowanie własne na podstawie bazy danych „Midas” Państwowego
 Instytutu Geologicznego PiG (dostęp: październik 2015).

5.2.3. Gleby

Obszar gminy pod względem występowania gleb można podzielić na dwie zasadnicze części: część północną z glebami o wyższej przydatności rolniczej, gdzie przeważają gleby czarne ziemie i płowe oraz południową gdzie występują gleby płowe i deluwalne oraz erozyjne i rdzawe.

W obszarze gminy Piotrków Kujawski przeważają grunty średniej i słabej jakości, zaliczone do klas bonitacyjnych IV i V. Stanowią łącznie ponad 65% wszystkich użytków rolnych, przy czym przeważają grunty średniej jakości (klasa IV). Grunty najwyższych klas bonitacyjnych (gleby prawnie chronione) stanowią około 20% użytków rolnych, przy czym przeważają gleby III klasy.

Grunty chronione I najwyższej klasy bonitacyjnej zlokalizowane są jedynie w sołectwie Jerzyce (0,12 ha). Pozostałe grunty rolne klas bonitacyjnych II – III występują w obszarze prawie całej gminy. Grunty II klasy bonitacyjnej koncentrują się w północnej części gminy: sołectwo Jerzyce, Rzeczyca, Świąt-

niki, Anusin, Kaczewo. Pojedyncze kompleksy gleb II klasy bonitacyjnej zlokalizowane są również w sołectwie Gradowo. Gruntem II klasy bonitacyjnej towarzyszą kompleksy gleb III klasy.

5.2.4. Ukształtowanie terenu

Rzeźba obszaru gminy mimo stosunkowo niewielkiego zróżnicowania hipsometrycznego, charakteryzuje się urozmaiconym typologicznie zespołem form terenu, głównie pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego. Zachodnią część gminy zajmuje rynna subglacjalna Gopła o przebiegu południkowym. Jej dno, nie uwzględniając części zajętej przez jezioro, występuje około 25,0 m poniżej otaczającej ją wysoczyzny. Maksymalna głębokość jeziora wynosi 16,6 m i jest zmienna, waha się w granicach 1-3 m. Krawędzie rynny są dobrze czytelne jedynie w południowej części jeziora, położonej w obszarze gminy Piotrków Kujawski. Najwyższy punkt stanowi pagórek morenowy (tzw. Góra Jaźwica) w rejonie miejscowości Trojaczek (122,0 m n.p.m.). Najniższe tereny znajdują się w zachodniej części gminy, w obrębie otoczenia rynny jeziora Gopło (77,0 m n.p.m.) oraz w jej wschodniej części w dolinie rzeki Zgłowiączki i Jeziora Głuszyńskiego (80 m n.p.m.), najwyższe zaś obejmują wysoczyzny w centralnej części gminy (90-100,0 m n.p.m.).

Rzeźba terenu wykazuje duże zróżnicowanie. Z morfologicznego punktu widzenia rzeźbę obszaru gminy określa się jako polodowcową, z przewagą form pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego. Wyraźnie zaznaczają się również zespoły form rzecznych i akumulacji bagiennej.

5.2.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z regionalizacją zwykłych wód podziemnych według Atlasu hydrogeologicznego Polski (B. Paczyński red., 1995) gmina Piotrków Kujawski jest położona w makroregionie **b - północno-zachodnim**, w regionie **VI - wielkopolskim**, w subregionie **VI₃ - gnieźnieńsko-kujawskim** (mogileńskim).

Sieć rzeczna, rowy i kanały

Gmina Piotrków Kujawski jest położona w obszarze dorzecza Wisły, w regionie środkowej Wisły. **Główne ciek przepływające przez obszar gminy to:** Kanał Gopło-Świesz, Maciczny Rów, Zgłowiączka są ciekami stałymi, prowadzącymi wody przez cały rok natomiast pozostałe, liczne i drobne ciek wypełniają się wodą jedynie okresowo. W obrębie wymienionych zlewni występują liczne pojedyncze izolowane zagłębienia bezodpływowe, głównie typu chłonnego. Najliczniej występują w strefie wododziałowej Kanału Gopło – Świesz oraz Macicznego Rowu. W pozostałych zlewniach obszaru gminy również występują zagłębienia bezodpływowe jednak mniej licznie. W zachodniej części gminy zostały one włączone do naturalnych systemów rzecznych przez sieć rowów melioracyjnych.

Wschodnia część gminy odwadniana jest przez Zgłowiączkę, płynąca z północy na południe. Za początek rzeki uznaje się Kanał Głuszyński – ciek wpływający do Jeziora Głuszyńskiego, mający swoje źródła w okolicy wsi Płowce (gm. Radziejów). Kanał Głuszyński poniżej wsi Stróżewo (gm. Bytoń) rozlewa się w bagna pozostałe po zanikającym jeziorze. Zgłowiączka wypływa z Jeziora Głuszyńskiego w osadzie Rybiny Leśne (gm. Topólka) i przepływa przez szereg torfowisk oraz mniejszych jezior.

Południowa część gminy odwadniana jest przez Maciczny Rów (Kanał Głuszyn-Dębołęka), przepływający następnie przez jezioro Czarny Bród i uchodzący do Jeziora Głuszyńskiego. Płyne on prawie równoleżnikowo ze wschodu na zachód i łączy się ze Zgłowiączką (dopływem Wisły).

Stosunki hydrograficzne w gminie zostały w znacznym stopniu ukształtowane przez człowieka. Tereny wyżej położone (wysoczyzna morenowa w środkowej części gminy) zostały objęte systemem drenarskim. W ten sposób obniżono płytko zalegające wody podziemne na prawie całym obszarze gminy, z wyjątkiem terenów leśnych i obszaru na południowy wschód od Piotrkowa Kujawskiego. Doliny rzek w większości są objęte melioracjami. Rowy melioracyjne przez połączenie ich z małymi ciekami spowodowały zmianę gęstości i przebiegu sieci hydrograficznej. Część drobnych cieków poprzez pogłębienie i wyprostowanie koryt ma obecnie charakter rowów melioracyjnych odwadniających tereny podmokłe.

W wyniku przeprowadzonych prac drenarskich i melioracyjnych część obszaru uległa przesuszeniu, dlatego na rzekach zbudowano urządzenia hydrotechniczne regulujące poziom wody w okresach jej niedoboru: zastawkę na kanale Gopło-Świesz oraz zastawkę na cieku Maciczny Rów (Kanał Głuszyn-Dębołęka). W okolicach miejscowości Lubsin-Huby, otoczono gozłami staw hodowlany.

Gminę Piotrków Kujawski charakteryzuje gęsta sieć rowów melioracyjnych o funkcji odwadniającej tereny rolnicze. W większości środkowa część gminy objęta jest siecią drenarską. Ogółem zmeliorowanych jest 3522,6 ha gruntów rolnych, z czego 3155,6 ha gruntów rolnych i 299 ha użytków zielonych.

Zbiorniki wodne i tereny podmokłe

Rozmieszczenie zbiorników wodnych w gminie jest nierównomierne, występują głównie w jej południowej części. Największymi zbiornikami są akweny jeziora Gopło po zachodniej stronie i jeziora Głuszyńskiego po wschodnio-południowej stronie gminy. Nieduże liczne zbiorniki wodne występują we wschodniej części gminy (m. in. Czarny Bród i inne zbiorniki bez nazwy).

W obszarze gminy największe tereny podmokłe występują w strefie brzegowej jeziora Gopło oraz w dolinie cieku Maciczny Rów (Kanał Głuszyn-Dębołęka).

Na skutek obniżania się poziomu wód gruntowych, zarastania i zamulania na większości jezior widoczny jest proces zaniku ich powierzchni. Płytkie misy jeziorne przekształcają się stosunkowo szybko w torfowiska. Zasobność zbiorników jak ich łączna pojemność są niewielkie. Tempo wymienialności wód jest także nieznaczne, co wynika ze znacznych przepływów cieków zasilających te jeziora. Główne parametry morfometryczne największych jezior przedstawia poniższa tabela.

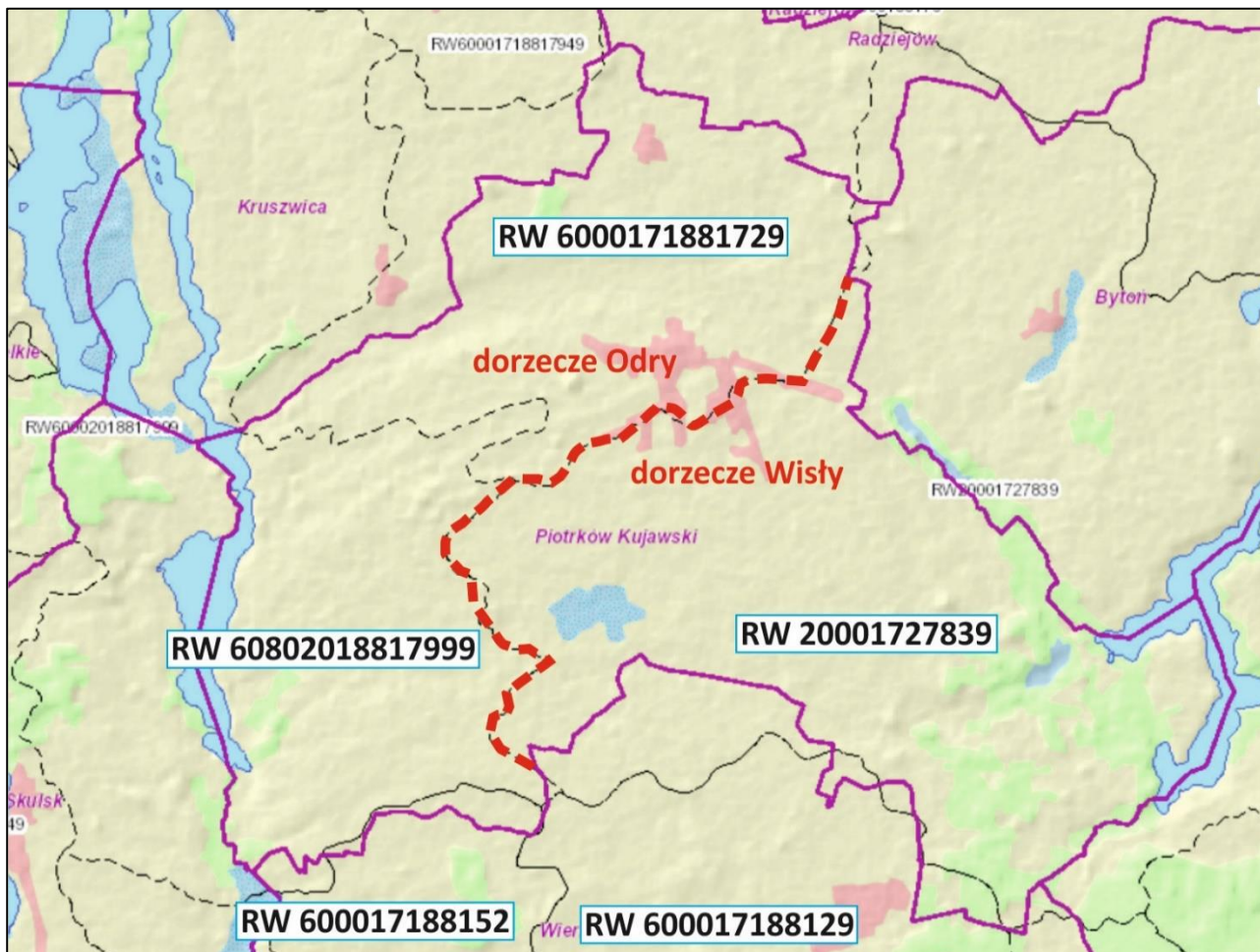
Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCZWP)

Gmina Piotrków Kujawski jest w większości zlokalizowana w obrębie 3 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCZWP) o numerze jednostek: RW6000171881729 (Dopływ z Piotrkowa Kujawskiego) / Dorzecze Odry oraz RW60802018817999 (Noteć od dopływu spod Sadlna do wypływu z jeziora Gopło) / dorzecze Odry oraz RW20001727839 (Zgłowiączka - jezioro Głuszyńskie, wraz z dopływami) / dorzecze Wisły. Północne krańce gminy zlokalizowane są ponadto w granicach jednostek: RW600017188152 oraz RW600017188129.

Jednostka RW6000171881729 (Dopływ z Piotrkowa Kujawskiego) - jednostka należy do dorzecza Odry, stanowi niemonitorowaną jednostkę charakteryzującą się złym (ekologicznym / chemicznym) stanem / potencjałem - jednostka niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Jednostka RW60802018817999 (Noteć od dopływu spod Sadlna do wypływu z jeziora Gopło) - jednostka należy do dorzecza Odry, stanowi niemonitorowaną jednostkę charakteryzującą się złym (ekologicznym / chemicznym) stanem / potencjałem - jednostka zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Jednostka RW20001727839 (Zgłowiączka - jezioro Głuszyńskie, wraz z dopływami) - jednostka należy do dorzecza Wisły, stanowi naturalną, monitorowaną jednostkę charakteryzującą się złym (ekologicznym, chemicznym) stanem / potencjałem - jednostka zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Ryc. 3. Gmina Piotrków Kujawski na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCZWP)
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej – KZGW.

Jakość wód powierzchniowych

Analizę czystości wód powierzchniowych oparto o wyniki badań prowadzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska. W 2000 r. wody kanału Gopło-Świesz badano w dwóch punktach pomiarowo-kontrolnych, powyżej i poniżej miasta Piotrków Kujawski. Powyżej miasta kanał prowadził wody o III klasie czystości. Na stan wód miał wpływ odbiór wód pościekowych z oczyszczalni ścieków. Miasto wówczas było tylko częściowo skanalizowane.

Gopło Południowe w 1995 r., było zbiornikiem mocno zanieczyszczonym (poza klasą) i podatnym na degradację. Dla tej części jeziora określono docelową klasę czystości odpowiadającą I klasie.

Jezioro Gopło zanieczyszczały zrzuty wód pościekowych, spływ obszarowy wód z pól uprawnych oraz niekontrolowane zrzuty ścieków z miejscowości (brak sieci kanalizacyjnej), położonych w zlewni bezpośredniej akwenu. W skutek zwiększonej ilości związków biogenych następuje szybka eutrofizacja wód powierzchniowych.

Pozostałe, niebadane wody powierzchniowe, są prawdopodobnie zanieczyszczone przez spływy obszarowe. Ułatwieniem dla spływu związków biogenych z terenów rolniczych są urządzenia drenarskie na terenach wyżej położonych oraz sieć rowów melioracyjnych i cieków w dolinach. Wody powierzchniowe zanieczyszczają również zrzuty ścieków, w szczególności z nieskanalizowanych terenów wiejskich. Na poprawę stanu czystości wód powierzchniowych pozytywnie wpłynie skanalizowanie miejscowości wiejskich, zmodernizowanie istniejących oczyszczalni oraz systemu melioracyjnego i drenarskiego, aby ilość wody odprowadzana ze zlewni rolniczej do wód powierzchniowych była jak najmniejsza.

Zasoby wód podziemnych

W obszarze gminy Piotrków Kujawski (zgodnie z mapą hydrogeologiczną, PIG) występują trzy użytkowe poziomy wodonośne: poziom górnokredowy, poziom trzeciorzędowy, poziom czwartorzędowy. **Poziom czwartorzędowy – stanowi główny użytkowy poziom wodonośny.** Strop poziomu czwartorzędowego występuje na głębokości 5-50 m. Jedynie na niewielkim obszarze w zachodniej części gminy - wzdłuż linii Gopła oraz wschodniej części – w rejonie Jeziora Głuszyńskiego występuje na głębokości 5-15 m. Zwierciadło wody poziomu czwartorzędowego jest napięte, tylko punktowo prawie swobodne w rejonie największych jezior - w pobliżu jeziora Gopło - stabilizuje się na wysokości 76-93 m n.p.m. natomiast w pobliżu Jeziora Głuszyńskiego – na wysokości 85-90 m n.p.m.

Poziom górnokredowy – występuje powszechnie w marglisto-węglanowym kompleksie skał. Strop poziomu górnokredowego występuje zgodnie z ukształtowaniem stropu utworów kredowych, poniżej 25 m – w zachodniej części, do 70 m – w rejonie Piotrkowa Kujawskiego, 100 m – w skrajnie północnej części gminy. Poziom górnokredowy jako główny poziom wodonośny wydzielono jedynie w rejonie miasta. Strefę drenażu zachodniej strony stanowi rynna jeziora Gopło zaś wschodniej rynna Jeziora Głuszyńskiego i dolina Zgłowiączki.

Poziom trzeciorzędowy – występuje w drobnoziarnistych i pylastych piaskach miocenu. W obszarze gminy wydzielono znaczny obszar głównego użytkowego poziomu wodonośnego w utworach trzeciorzędowych, głównie w centralnej części gminy. Strop warstwy wodonośnej występuje na głębokości 15-50 m. Zwierciadło wody poziomu trzeciorzędowego jest napięte, stabilizuje się na wysokości 88-90 m n.p.m.

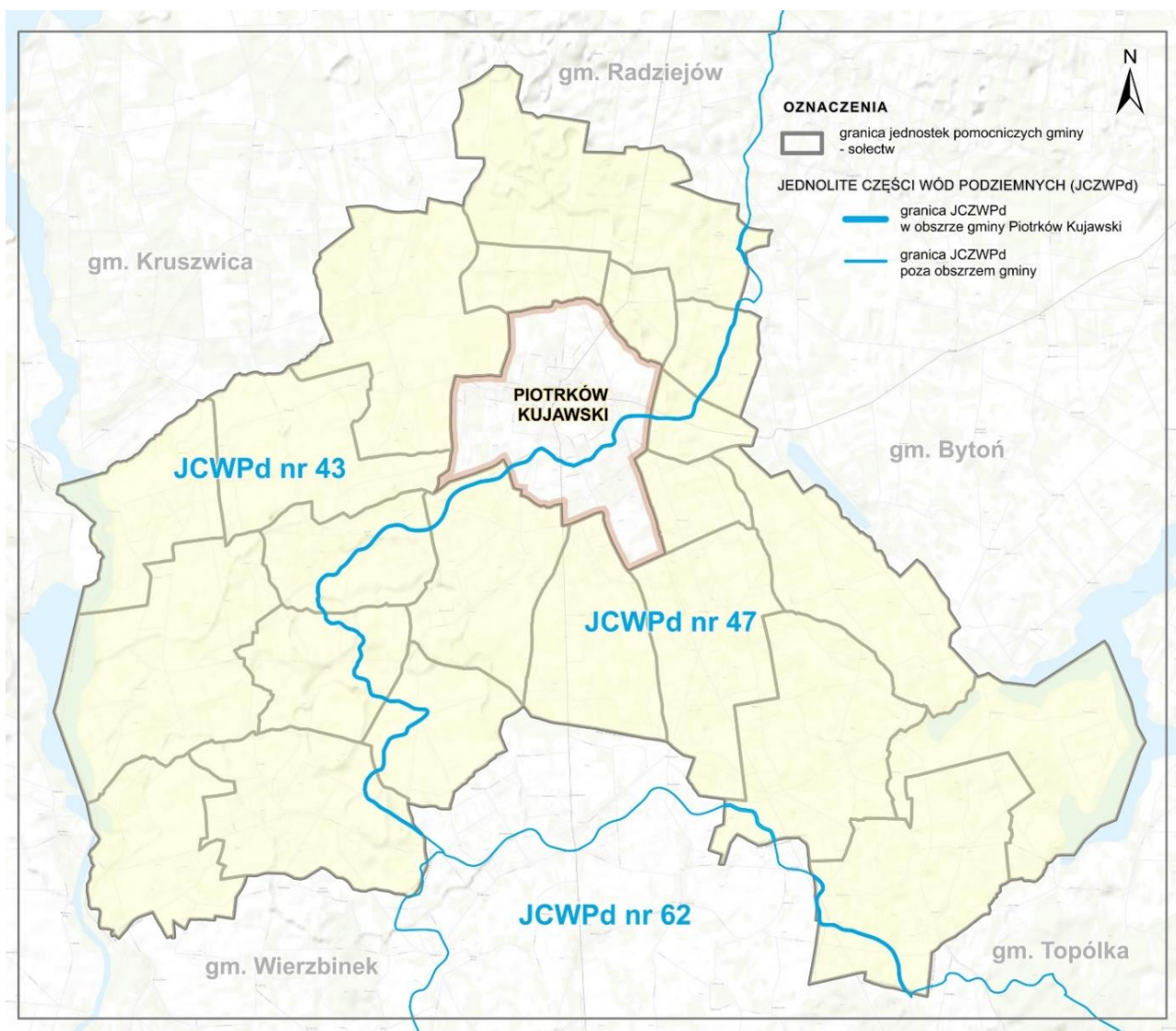
Odnawialność poziomów wodonośnych związana jest głównie z głębokością występowania poziomu. Zasilanie poziomów wodonośnych odbywa się drogą infiltracji opadów atmosferycznych przez nakład glin zwałowych do poziomu czwartorzędowego i przesączania się wody do poziomów niżej leżących. W obszarze gminy lokalnie istnieje bezpośredni kontakt hydrauliczny poziomu trzeciorzędowego i górnokredowego oraz poziomu czwartorzędowego i górnokredowego, w rejonie Piotrkowa Kujawskiego.

Jakość Wód Podziemnych - Jednolite Części Wód Podziemnych (JCZWPd)

Gmina Piotrków Kujawski jest położona w granicach trzech Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCZWPd), są to jednostki nr 43, 47 i 62.

Jednostka nr 43 - charakteryzuje się występowaniem wód słodkich na głębokości ok. 200 m. Wody w utworach czwartorzędowych tworzą jeden poziom wodonośny o zróżnicowanym wykształceniu, występujący na części obszaru JCZWPd. Poziom miocenijski występuje na całym obszarze, często mając kontakt hydrauliczny z poziomem czwartorzędowym. W części północno-wschodniej występują wody podziemne w utworach kredowych. Obszar tej części jednolitych wód podziemnych cechuje występowanie wody zasolonej w utworach trzeciorzędowych, przy braku izolacji lokalnie następuje ascenzja wód zasolonych do poziomów plejstocenijskich w rejonie północno-wschodnim.

Jednostka nr 47 - charakteryzują się występowaniem wód słodkich na głębokości ok. 200-250 m. W czwartorzędzie występuje jeden lub dwa poziomy wodonośne niebędące w łączności hydraulicznej z poziomem mioceńskim. Poziom mioceński występuje na części obszaru JCWPd i z reguły posiada łączność z poziomem oligoceńskim. Poziom oligoceński występuje na całym obszarze JCWPd, jednak na części obszaru wody tego poziomu są zasolone i posiadają kontakt hydrauliczny z wodami poziomu kredowego lub jurajskiego. Obszar tej części wód podziemnych cechuje ascenzyjne zasolenie poziomu górno-kredowego solankami z jury, ascenzyjne zasolenie wodami poziomu jurajskiego w rejonie Wieńca Zdroju oraz głęboka, nie przewiercona strefa wód słodkich obejmująca wodonośną węglanową kredę górną i piaskowcową kredę dolną.

Ryc. 4. Obszar gminy na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCZWPd)

Źródło: projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski / opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Służby Hydrologicznej PSH.

Jednostka nr 62 – niewielkimi fragmentami znajduje się w obszarze gminy. W tej jednostce wody słodkie występują na głębokości ok 200 m. Wody podziemne poziomu czwartorzędowego występują na obszarze całego JCWPd i są w izolacji od powierzchni terenu. Wskutek złożonej budowy geologicznej w części zachodniej występuje kontakt hydrauliczny poziomów czwartorzędowego, mioceńskiego i kredowego, w części wschodniej brak jest poziomu mioceńskiego a poziom czwartorzędowy i kredowy nie mają kon-

taktu hydraulicznego. Cechą szczególną tej części wód jest intensywne odwadnianie górnictwa węgla brunatnego.

Stopień udokumentowania zasobów wód podziemnych

Obszary występowania zasobów wód podziemnych o najwyższej wartości użytkowej powinny podlegać szczególnej ochronie, zwłaszcza na terenach pozbawionych osadów izolujących warstwę wodonośną od powierzchni terenu. Z powyższych względów wydzielono tzw. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, o zasobach znaczących w skali kraju, wymagające ochrony prawnej. W województwie kujawsko-pomorskim wyznaczono 18 GZWP. Są to zbiorniki głównie czwartorzędowe.

Według mapy głównych zbiorników wód podziemnych obszar gminy sąsiaduje z udokumentowanym zbiornikiem wód podziemnych (GZWP Nr 144 – Dolina kopalna wielkopolska). Niewielka część zbiornika znajduje się w granicach administracyjnych gminy.

GZWP Nr 144 Dolina kopalna wielkopolska – Poziom wód gruntowych zbiornika występuje w osadach piasków i żwirów pradolin i dolin rzecznych, sandrów i rynien jeziornych oraz w spiaszczonych partiach glin morenowych. Swobodne zwierciadło wody tego poziomu w zależności od morfologii terenu zalega na głębokości 0-9 m, najczęściej 2-5 m. Poziom wód gruntowych jest zasilany infiltracją opadów, a jedynie w dolinach rzecznych – z poziomów wód wgłębnych i z wód powierzchniowych. Wody zbiornika należą do wód słodkich o mineralizacji 0,2 – 0,65 g/dm³. Wód podziemnych zbiornika do tej pory nie zanieczyszczono. Na obszarze zbiornika wyznaczono 9 terenów ochronnych o łącznej powierzchni 30,4 km². Obszary chronione nie zostały ustalone w granicach gminy Piotrków Kujawski.

5.2.6. Klimat

W podziale klimatycznym Polski wg Wosia (1993) obszar gminy należy do Regionu Środkowowielkopolskiego, charakteryzującego się między innymi brakiem występowania skrajnie dużych lub małych, w porównaniu z innymi regionami, rocznej ilości dni z wyróżnionymi typami pogody. Na tle innych obszarów, zwraca uwagę względnie bardzo duża roczna liczba dni z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, bez opadu (typ 310).

5.2.7. Komponenty biotyczne

Gmina Piotrków kujawski jest położona w dziale Brandenbursko-Wielkopolskim (B), Krainie Kujawskiej (B.3), okręgu Czarnych Kujaw (3.1). Przez centrum obszaru gminy równoleżnikowo (z zachodu na wschód) przebiega granica podokręgów: Inowrocławskiego i Radojewickiego (B.3.1.a, 3B.3.1.b).

Dział Brandenbursko-Wielkopolski należy do Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej. Jego ogólny zasięg odpowiada w przybliżeniu zasięgowi środkowoeuropejskich grądów na niżu. Roślinność strefową tworzą dominujące lasy liściaste. Zbiorowiskiem charakterystycznym jest zespół lasu dębowego. Dominują tu dwa typy krajobrazów roślinnych: krajobraz grądowy związany głównie z obszarami wysoczyzn morenowych lub równin zastoiskowych z gliniastym lub ilastym podłożem oraz krajobraz borów i borów mieszanych zajmujący równiny sandrowe oraz tarasy akumulacji rzecznej. Kraina Kujawska charakteryzuje się: brakiem lasów bukowych, stosunkowo częstym występowaniem dąbrów świetlistych, specyficzną odmianą zbiorowisk grądowych odmiany kujawskiej.

Na podstawie dostępnej wiedzy o florze regionu można stwierdzić, że orientacyjna liczba gatunków flory nie odbiega od tej podawanej dla regionu Kujaw (700-900 gatunków). Jest to blisko 50% całej flory naczyniowej Polski. Skład flory ulega ciągłym zmianom, w szczególności w zakresie zubożenia tere-

nów wilgotnych i podmokłych. Nadmierne przesuszenie gleb i obniżanie się poziomu wód gruntowych (jednostronne melioracje osuszające) wpływają na znaczący ubytek bioróżnorodności.

Szata roślinna gminy rozwinęła się po całkowitym wycofaniu się lodowca. Ważnym czynnikiem wpływającym na jej różnorodność był klimat, niejednokrotnie zmieniający się w ciągu długiego okresu historii polodowcowej. Oprócz szaty leśnej na terenie gminy najbardziej atrakcyjnymi pod względem występowania gatunków roślin są obszar Nadgoplański Park Tysiąclecia oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Jezioro Głuszyńskie. Dotychczas zinwentaryzowano na terenie Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia około 770 gatunków roślin, a wśród nich stonorośla oraz rośliny kserotermiczne (rośliny sucho- i ciepłolubne). W pozostałym obszarze gminy, podobnie jak na całym Kujawach, dominują elementy niżowe, z których większość stanowią gatunki pospolite. Do negatywnych cech florystycznych należy brak buka, jodły, świerka i modrzewia polskiego. Jeśli gatunki tych drzew występują, to zazwyczaj pochodzą ze sztucznych nasadzeń. Obserwowane zanikanie gatunków leśnych wiąże się głównie z odlesieniem terenu Nadgopla i Kujaw, a także całej Wysoczyzny Kujawskiej.

5.2.8. Komponenty abiotyczne – dziedzictwo kulturowe

Zabytki architektury i urbanistyki

Na terenie gminy znajduje się 5 obiektów i obszarów objętych prawną ochroną konserwatorską poprzez wpis do Rejestru zabytków nieruchomości województwa kujawsko-pomorskiego. Wśród obiektów architektury i budownictwa znajdują się dwa obiekty sakralne, dwa zespoły dworsko-parkowe oraz cmentarz.

W Wojewódzkiej ewidencji zabytków znalazło się 65 obiektów i obszarów o zidentyfikowanych wartościach zabytkowych, wskazanych przez służby konserwatorskie do ochrony. W Ewidencji figuruje 15 obszarów zieleni zabytkowej, w tym 1 pozostałość założenia parkowego w Anusinie, 11 terenów cmentarnych (w tym cmentarz parafialny w Rzeczycy objęty ochroną prawną poprzez wpis do Rejestru zabytków) oraz 3 aleje i szpalery drzew (w Anusinie, Jerzycach i Kaspralu).

Wśród obiektów architektury sakralnej w Ewidencji figuruje Zespół Kościoła Parafialnego pw. Św. Jakuba w Piotrkowie Kujawskim oraz Zespół Kościoła parafialnego pw. Św. Trójcy w Połajewie oraz obiekty tzw. tożsamości lokalnej (figurki, krzyże, kaplice przydrożne): figura przydrożna w Jerzycach, Leszczach, Piotrkowie Kujawskim oraz 2 kaplice przydrożne: w Łabędzinie i Przewozie.

Ważnym elementem dziedzictwa kulturowego obszaru gminy, determinującym rozplanowanie poszczególnych wsi są zabytkowe zespoły dworsko-parkowe. W Ewidencji znalazło się 7 takich obszarów, w Gradowe, Jerzycach, Leszczach, Piotrkowie Kujawskim, Rudzku Małym, Rzeczycy oraz Wąsowie. Dwa z nich zostały objęte formą ochrony zabytków – wpisem do Rejestru zabytków województwa – zespoły w Leszczach oraz Piotrkowie Kujawskim. Ponadto ewidencja zabytków identyfikuje znaczną ilość obiektów budownictwa, zarówno mieszkaniowego, stanowiącego zapis architektury domu lokalnego jak i obiektów związanych z działalnością produkcyjną i usługową: młyn w Piotrkowie Kujawskim, poczta, budynek dróżnika linii kolejki wąskotorowej w Jerzycach i Piotrkowie Kujawskim, szkoła w Lubsinie i Piotrkowie Kujawskim oraz budynek dworca, ładowni z rampą i szaletu w Piotrkowie Kujawskim.

Znaczącą rolę w rozwoju gminy stanowiła kolejka wąskotorowa, transportująca zarówno płody rolne jak i ludzi. Jej przebieg wskazany został do ochrony na niektórych odcinkach: w Jerzycach i Piotrkowie Kujawskim. Ochrona obiektu infrastruktury powiązana jest z ochroną dalszego jej odcinka w obszarze gminy sąsiedniej – Kruszwica. W zakresie ochrony układów przestrzennych miejscowości w Ewidencji znalazł się układ miasta Piotrkowa Kujawskiego, w jego historycznych granicach datowanych na XIX w.

Dziedzictwo archeologiczne

Udokumentowane dziedzictwo archeologiczne gminy zostało zidentyfikowane na podstawie tzw. Archeologicznego Zdjęcia Polski, na podstawie którego opracowano karty AZP stanowisk archeologicznych. W obszarze gminy Piotrków Kujawski zidentyfikowano aż 655 stanowisk archeologicznych. Wykaz stanowisk wraz z ich charakterystyką zawiera aneks do Studium. Stanowiska archeologiczne stanowią integralną część dziedzictwa kulturowego gminy. Specyfika ich ochrony polega m.in. na takim ich wykorzystaniu, które umożliwi ich integrację funkcjonalno-przestrzenną z istniejącą strukturą osadniczą, jak również na ograniczeniu zbędnych działań inwestycyjnych na ich terenie.

5.3. IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ochrona środowiska w gminie jest związana z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności. Począwszy od zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, poprzez gospodarkę odpadami po utratę różnorodności biologicznej, wprowadzenia gatunków inwazyjnych czy genetycznie zmodyfikowanych. Zakres tematyczny może być bardzo szeroki, obejmuje zagadnienia związane z szeroko rozumianą ochroną i kształtowaniem środowiska naturalnego i kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów innowacyjnych opartych na polityce wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju.

Miasto i gmina Piotrków Kujawski stanowią obszar w szczególności rolniczy o niskim udziale przemysłu w strukturze użytkowania oraz niskim poziomem zurbanizowania terenów. Podstawowe problemy występujące w obszarze gminy dotyczą głównych elementów ochrony środowiska: w zakresie degradacji gleb, związanej z użytkowaniem rolniczym terenów, w zakresie zanieczyszczeń atmosferycznych, związanych z niską emisją czy w zakresie ochrony wód, narażonych na powierzchniowe źródła zanieczyszczeń. Do głównych zagrożeń i problemów ochrony środowiska można zaliczyć:

Degradacja gleb i powierzchnia ziemi:

- naturalne zagrożenie gleb procesami erozyjnymi,
- zakwaszenie gleb obniżające ich przydatność rolniczą,
- degradacja powierzchni ziemi spowodowana rozbudową infrastruktury technicznej, w tym sieci drogowej,
- lokalne zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi głównie w sąsiedztwie dróg.

Powietrze atmosferyczne:

- zanieczyszczenia komunikacyjne,
- emisja niska z lokalnych kotłowni.

Zasoby przyrodnicze:

- zmiany stosunków wodnych: melioracje wpływające na obniżenie poziomu wód gruntowych,
- zmiana sposobu zagospodarowania łąk, odejście od ich wykaszania i wypasania,
- zagrożenie komunikacyjne występujące wzdłuż dróg o największym natężeniu ruchu,
- niekontrolowana urbanizacja w obszarach szczególnie cennych przyrodniczo.

Hałas:

- rozszerzanie się obszarów narażonych na hałas komunikacyjny, związane z wzrostem środków komunikacji samochodowej.

Ważnym elementem polityki gminy w zakresie planowania przestrzennego jest zagadnienie ochrony wód, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. W strukturze przestrzennej gminy znaczący udział mają tereny wód powierzchniowych, w tym jeziora: Gopło i Jezioro Głuszyńskie. Ochrona tego zasobu stanowi ważny obszar działań samorządu a zagrożenia związane ze stanem czystości wód jednym z priorytetów działań w zakresie ochrony zasobów środowiska. W związku z powyższym w zakresie zagrożeń dla stanu czystości wód można wskazać:

- nie oczyszczone ścieki komunalne: nieszczelne szamba, możliwość odprowadzanie ścieków do rowów przydrożnych, cieków,
- spływ powierzchniowy z terenów rolniczych: stosowanie nawozów chemicznych, w miejscach gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią terenu oraz gruntach o większych spadkach w kierunku cieków,
- niekontrolowana urbanizacja w obszarach o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

ETAP OCENY

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji ustalonych kierunków projektu Studium dotyczą analizy tzw. „opcji zerowej”. Dotyczy ona określenia kierunku zmian środowiska w przypadku braku realizacji planowanych działań. Często mylnie przyjmuje się, że nie brak działań w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego ma charakter pro-środowiskowy i zmniejsza negatywne oddziaływanie na środowisko.

Oceniając potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu konieczne jest określenie jego podstawowych funkcji, jakie są mu przypisane w obowiązującym systemie prawnym. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy spełnia trzy podstawowe funkcje. Stanowi politykę przestrzenną gminy, co jest jego funkcją podstawową. Jest też aktem polityki rozwoju gospodarczego, zwłaszcza w sytuacji braku strategii rozwoju. Drugą funkcją Studium jest koordynacja sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Trzecia funkcja Studium dotyczy promocji gminy wśród potencjalnych inwestorów – stanowi jedyny dokument określający całościowo stan i kierunki zagospodarowania terenów. Odstąpienie od realizacji analizowanego dokumentu skutkować będzie m.in.:

- wydłużeniem się procedur lokalizacyjnych, wynikających z dokumentów strategicznych, w tym inwestycji celu publicznego m.in. realizacji inwestycji określonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa ale także inwestycji gminnych,
- utrudnienia w tworzeniu systemu ekologicznego gminy i regionu, nie utrzymanie niektórych terenów jako terenów otwartych i biologicznie czynnych, wskazanych w projekcie do ochrony przed za-inwestowaniem,
- wydłużeniem się procedur dotyczących inwestycji indywidualnych w gminie, zamierzenia rozwojowe nie są uwzględnione w obecnej polityce przestrzennej, wymaga ona aktualizacji,
- wydłużenie procedury sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które wskazane do opracowania byłyby niezgodne z obecną polityką planistyczną.

Określenie zmian w środowisku w przypadku odstąpienia od przyjęcia projektu Studium jest znacząco ograniczone, gdyż środowisko podlega nieustającym zmianom, w tym atropopresji. Polityka przestrzenna gminy w znaczącym stopniu wskazuje na działania w zakresie ochrony środowiska i jego poszczególnych elementów. Nie stanowi polityki wprowadzającej w przestrzeń gminy inwestycje znacząco negatywnie oddziałujących na środowisko stąd odstąpienie od jego przyjęcia miałyby skutki negatywne dla środowiska. Projekt Studium zawiera ustalenia pozytywne w zakresie ochrony wód, gleby, powietrza atmosferycznego, ograniczenia zanieczyszczeń i hałasu, organizacji gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami w gminie.

7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

7.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Głównym celem przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest określenie przewidywanego znaczącego oddziaływania realizacji wyznaczonych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy na środowisko. Miasto i gmina Piotrków Kujawski jest gminą miejsko-wiejską o dużym udziale w strukturze użytkowania terenów otwartych, biologicznie czynnych, niewielkim udziałem przemysłu (o znikomym negatywnym oddziaływaniu na środowisko) i stosunkowo niskim jak na gminę miejsko-wiejską poziomem urbanizacji.

Przeprowadzając analizę potencjalnie znaczących oddziaływań projektu na środowisko odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska (oraz jego właściwości), uwzględniając elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego (w tym na ludzi i ich zdrowie oraz na dobra materialne i zabytki). W ocenie zostały uwzględnione rodzaje oddziaływania, w podziale na charakter (pozytywne, negatywne), relacje oddziaływania z elementem podlegającym oddziaływaniu (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane) oraz horyzont czasowy oddziaływania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe). Prognozowane oddziaływania wg przyjętych metod przedstawiono w ujęciu macierzowym w tzw. macierzy skutków środowiskowych, do wypełnienia której zastosowano znaki i kolorystykę. Macierz zawiera informację określającą rodzaj oddziaływania na poszczególne kom-

ponenty środowiska oraz informację podsumowującą, odnośnie występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na wybrany komponent lub właściwość środowiska (tak lub nie). Przy ocenie uwzględniono zarówno końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia jak i jego potencjalne oddziaływanie na etapie eksploatacji (funkcjonowania) oraz na etapie budowy (realizacji).

Wyniki analizy zawarte w macierzy skutków środowiskowych zostały opatrzone komentarzem w odniesieniu do poszczególnych komponentów i właściwości środowiska, w celu określenia możliwych oddziaływań skutków realizacji ustaleń dokumentu.

Po analizie projektu Studium zidentyfikowano rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko. Znacząca ilość kierunków będzie oddziaływać pozytywnie, w szczególności w sposób pośredni, skumulowany i długoterminowy.

W gminie w ramach wyznaczonych kierunków rozwoju nie planuje się wprowadzenia obiektów, których funkcjonowanie mogło by znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko, odbiegało by od dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów. Zaproponowane kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego mieszczą się w dotychczas wykształconych lub określonych do rozwoju granicach struktur funkcjonalno-przestrzennych miejscowości. Największe przekształcenia dotyczą wprowadzenia terenów inwestycyjnych pod szeroko rozumianą działalność produkcyjno-usługową jednak są to tereny wskazane w obrębie miasta, stanowiące uzupełnienie już istniejących terenów zainwestowania i wskazane pod zainwestowanie w dotychczasowych dokumentach planistycznych. Ich lokalizacja jest wskazana w oddaleniu od lokalnych korytarzy ekologicznych i kompleksów leśnych, w obszarze skomunikowanym i możliwym do uzbrojenia - predysponowanym do rozwoju danej funkcji.

Projekt Studium strefuje zarówno przestrzeń miejską od wiejskiej jak również ze względu na sposób zagospodarowania, wskazuje odmienne kierunki w odniesieniu do miejskiej części gminy jak i do jej typowo wiejskiego otoczenia - w zakresie dwóch głównych stref wskazuje zróżnicowanie funkcjonalne.

Określone kierunki rozwoju przestrzennego dotyczą w szczególności wyznaczenia obszarów zabudowy oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Poza rozwojem szeroko rozumianego osadnictwa w projekcie Studium wskazano następujące kierunki rozwoju:

- w obszarze miejskim:
 - tereny inwestycyjne o charakterze produkcyjno-usługowym, w oparciu o istniejące zainwestowanie oraz dotychczasowe kierunki planistyczne,
 - strefę zabudowy i zagospodarowania obiektów sportu i rekreacji, w oparciu o istniejącą infrastrukturę sportową,
 - tereny szkółek drzew i krzewów ozdobnych, w oparciu o istniejące zagospodarowanie i sposób użytkowania terenów,
 - teren cmentarza miejskiego wraz z jego strefą sanitarną (50,0 m),
- w obszarze wiejskim:
 - tereny inwestycyjne o charakterze produkcyjno-usługowym, bazujące o wykształcone zagospodarowanie (istniejące zakłady produkcyjne),
 - strefę zabudowy i zagospodarowania obiektów sportu i rekreacji, w oparciu o istniejące zagospodarowanie - obszar do uzupełnienia o obiekty sportu i rekreacji,

- tereny zabudowy letniskowej (rekreacji indywidualnej) - uporządkowanie terenów zagospodarowania strefy nadjeziornej Gopła i Jeziora Głuszyńskiego,
- tereny cmentarzy wiejskich wraz z ich strefą sanitarną (50,0 m),
- w obszarze miejskim i wiejskim:
 - obszar lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kV wraz ze strefami ochronnymi - obejmujący lokalizację istniejących elektrowni oraz elektrowni, dla których wydano pozwolenie na budowę wraz ze strefą zakazy zabudowy o funkcji mieszkaniowej od elektrowni wiatrowych, zgodnie z ustawą z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Tab. 5. Macierz skutków środowiskowych – przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wg. komponentów i właściwości.

Projekt potencjalnie oddziałujący: zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski

KOMPONENTY I WŁAŚCIWOŚCI ŚRODOWISKA	relacje oddziaływania				horyzont czasowy oddziaływania					znaczące negatywne oddziaływanie
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	
obszary Natura 2000	+	+/-		+		+/-	+	+		NIE
bioróżnorodność			+	+		+	+	+		NIE
flora, fauna	-		+/-	+		+/-	+	+	-	NIE
ludzie, zdrowie	+	+	+	+		+	+	+		NIE
wody		+		+			+	+		NIE
powietrze, klimat	-	+		+/-	-		+/-	+	-	NIE
powierzchnia ziemi	-		+/-		-		+/-	+	-	NIE
krajobraz	+/-	+		+			+/-	+/-		NIE
klimat akustyczny	-	+		+	-	+	+		-	NIE
zasoby naturalne		+		+			+	+		NIE
zabytki	+		+	+		+	+	+		NIE
dobry materiał	+	+		+			+	+		NIE

Oznaczenia: charakter oddziaływania:

brak zauważalnego oddziaływania w zakresie analizowanego przedsięwzięcia	
potencjalnie pozytywne oddziaływanie	+
potencjalnie pozytywne i/lub negatywne oddziaływanie	+/-
potencjalne negatywne oddziaływanie	-

Źródło: opracowanie własne.

Analiza wykazała, że realizacja ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń dla środowiska – znaczących negatywnych oddziaływań. Prawidłowa realizacja założeń polityki przestrzennej

przyniesie efekt pozytywny ponieważ działania środowiskowe są bezpośrednio zawarte w analizowanych dokumentach. Ważnym elementem w ocenie oddziaływań jest efekt skumulowany wskazanych kierunków rozwoju w poszczególnych dziedzinach działań przestrzennych. Na poziomie kierunków rozwoju, w przypadku porządkowania istniejącego zagospodarowania, tylko działania skumulowane mogą mieć pozytywny charakter o stałej sile oddziaływania w okresie długoterminowym (czyli najbardziej pożądanym z punktu widzenia planowanych przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru) . Ostateczny wpływ realizacji zamierzeń zależy będzie od wielu czynników, w tym jakości realizowanego zagospodarowania oraz możliwości realizacji zamierzeń infrastrukturalnych, w tym w szczególności w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej. Ogólne założenia polityki przestrzennej miasta i gminy Piotrków Kujawski mają charakter pozytywny w odniesieniu do stanu środowiska, wskazują na uporządkowanie istniejących struktur na zasadach rozwoju zrównoważonego. Z powyższych względów ocena wpływu polityki przestrzennej na poszczególne aspekty ochrony środowiska, w tym na obszary chronione, została określona, jako potencjalnie pozytywne / negatywne oddziaływanie. Bardzo często pojedyncza inwestycja może naruszyć stabilność funkcjonowania środowiska, a takiej sytuacji nie można wykluczyć w obszarach już zagospodarowanych i podlegających przekształceniom.

Szczególnie pozytywny wpływ odnosić się będzie do niebiotycznych elementów środowiska – dziedzictwa kulturowego i dóbr materialnych, co przekładać się będzie pośrednio i długoterminowo na jakość życia w gminie. Realizacja ustaleń nie spowoduje znaczących ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione oraz na obiekty i obszary zabytkowe. Inwestycje związane z budownictwem mieszkaniowym, usługowym i przemysłowym mogą pociągnąć za sobą skutki środowiskowe o niewielkiej skali, o oddziaływaniu chwilowym lub krótkoterminowym, związanym z przekształceniami powierzchni ziemi na etapie prac budowlanych oraz chwilowym zanieczyszczeniem powietrza pyłami budowlanymi oraz hałasem. Ponadto nie istnieje zagrożenie fragmentaryzacją przestrzeni, wynikającą z niewłaściwych ze względów środowiskowych decyzji lokalizacyjnych – docelowa struktura funkcjonalno-przestrzenna określona została uwzględniając system przyrodniczy obszaru i zasady jego funkcjonowania (w tym powiązania zewnętrzne).

Ocena końcowa:

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na przedmiot i integralność obszarów Natura 2000.

7.2. PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY I ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

7.2.1. Różnorodność biologiczna, fauna i flora

Na etapie uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, w tym opracowania ekofizjograficznego, określony został system przyrodniczy miasta i gminy Piotrków Kujawski (pożądany kształt struktury przyrodniczej obszaru), obejmujący tereny rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, cieków powierzchniowych wraz z dolinami i zagłębieniami dolinnymi w formie wyznaczonych korytarzy ekologicznych oraz dwa zbiorniki wodne: jezioro Gopło i Jezioro Głuszyńskie, po zachodniej i wschodniej stronie gminy.

W ramach systemu przyrodniczego gminy określone zostały tereny cenne przyrodniczo, objęte formami ochrony przyrody. Wyznaczenie systemu przyrodniczego oraz jego uwzględnienie w planowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy stwarza warunki do ochrony lokalnych ekosystemów oraz ciągłości przestrzennej w skali ponadlokalnej oraz zachowanie obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, w tym różnorodności biologicznej. Wyznaczone tereny pod rozwój budownictwa nie ingerują w zidentyfikowaną strukturę przyrodniczą gminy. Wzdłuż dolin rzek i mniejszych cieków a także wzdłuż głównych zbiorników wodnych określone zostały strefy buforowe, co pozwala określić, że rozwój gminy nie wpłynie na zmniejszenie się zasobu bioróżnorodności, koncentrującej się w szczególności w dolinach cieków oraz wzdłuż jezior.

W kontekście ochrony bioróżnorodności, fauny i flory obszaru projekt Studium uwzględnia:

- istniejącą sieć cieków pełniących rolę korytarzy ekologicznych, wraz ze strefami buforowymi,
- istniejące zbiorniki, tereny podmokłe i oczka wodne, wskazując konieczność ich zachowania,
- istniejące obszarowe formy ochrony przyrody,
- zieleń o funkcji krajobrazowej: szpalery drzew istniejącej oraz parki podworskie.

Ocenia się, że przyszłe zagospodarowanie obszaru gminy, wynikające z przyjętych kierunków rozwoju (zapisów zmiany Studium) nie spowoduje znaczącej degradacji środowiska przyrodniczego i zmniejszenia się jego bioróżnorodności. Rozwój zabudowy następować będzie w granicach wykształconych struktur osadniczych, nie wpływając destrukcyjnie na stan siedlisk przyrodniczych. Każdy rozwój zabudowy uszczupla zasoby przyrodnicze jednak w przypadku miasta i gminy Piotrków Kujawski rozwój ten jest racjonalny i wynikający z dotychczasowej polityki zagospodarowania przestrzennego oraz diagnozowanych potrzeb rozwojowych. Projekt Studium nie przewiduje działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy określona w kierunkach zagospodarowania uwzględnia system korytarzy ekologicznych oraz mniejszych powiązań przyrodniczych.

Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w Polsce obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i zachowania właściwego stanu ochrony dziko występujących w Polsce i Unii Europejskiej, rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi. Celem tej ochrony jest również zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Zadania polegające na ostoi i stanowiskach roślin lub grzybów albo ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt mogą być reali-

zowane przez tworzenie stref ochrony⁵. Aktualne listy gatunków chronionych zawierają rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów⁶.

W obszarze gminy Piotrków Kujawski znajdują się tereny objęte ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, stanowią je obszary objęte formami ochrony, w szczególności obszary sieci Natura 2000.

Ostoja Nadgoplańska jest jedną z głównych ostoi ptaków wodno-błotnych w środkowej części kraju, ważną w bezleśnym krajobrazie rolniczym na pograniczu Kujaw i Wielkopolski. Gniazduje tu ponad 70 gatunków związanych z obszarami wodnymi i błotnymi. Występują tu co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Ostoja jest także miejscem zimowania gęsi oraz terenem jesiennych zlotowisk żurawi gromadzących 1500-2500 osobników.

Natomiast w obszarze „Jezioro Gopło” stwierdzono występowanie 18 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących w sumie 33% obszaru. Obszar ma w skali Wielkopolski duże znaczenie dla zachowania zbiorowisk łąkowych wykształconych na pokładach wapna łąkowego. Bytuje tu łącznie 7 gatunków z załącznika II Dyrektywy, a także przetacznika wczesnego - rośliny z Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. W szuwarach nadgoplańskich występują jedne z bogatszych w Polsce stanowisk skolochloi trzcinowatej, wyznaczające jednocześnie południową granicę zasięgu. Obszar ma także znaczenia dla zachowania populacji rzadkich kręgowców - występuje tu 5 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Fot. 1. Przetacznik wczesny (*Veronica praecox*)
Źródło: wirtualny Atlas Roślin (atlas.roslin.pl)

⁵ Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (www.gdos.gov.pl/ochrona-gatunkowa-roslin-zwierzat-i-grzybow)

⁶ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów

Fot. 2. *Scolochloa trzcinowata* (*Scolochloa festucacea*)

Źródło: Atlas Roślin (atlas-roslin.pl)

Zasady ochrony zmian przyrody ożywionej:

- zachowania lokalnych powiązań ekologicznych poprzez wskazanie lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych oraz wewnątrz-krajobrazowych;
- wdrażanie zasad ochrony cieków, dotyczących w szczególności ochrony poprzez utrzymanie lub odtworzenie obudowy biologicznej (strefy ochronnej),
- utrzymania enklaw zieleni śródpolnej, torfowisk, zarośli, terenów okresowo podmokłych;
- utrzymanie i ochronę enklaw leśnych i zadrzewionych,
- ochronę szpalerów drzew wzdłuż dróg oraz ich rewaloryzacja, poprzez wymianę drzewostanu lub jego uzupełnienia.

Wprowadzanie powyższych zasad będzie skutkowało oddziaływaniem pozytywnym na zasoby przyrody ożywionej, zarówno bezpośrednim jak i wtórnym oraz skumulowanym w okresie długoterminowym, w sposób stały, przyczyni się do niwelowania negatywnych skutków dla środowiska wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego.

7.2.2. Warunki zdrowotne i bezpieczeństwo ludności

Dla mieszkańców gminy najważniejszy jest stan jakości komponentów środowiska, który bezpośrednio przekłada się na ich jakość życia i zdrowie. Kierunki określone w projekcie dotyczą zapewnienia właściwej ochrony i wykorzystania zasobów środowiska. Realizacja niektórych zamierzeń rozwojowych m.in. dotyczących inwestycji drogowych, wodociągowych, kanalizacyjnych może powodować krótkotrwałe, całkowicie odwracalne oddziaływanie na zdrowie mieszkańców. Charakteryzować się będzie emisją zanieczyszczeń do powietrza związanych z zwiększonym ruchem kołowym pojazdów, pracami budowlano-remontowymi oraz pracami ziemnymi.

Stan powietrza atmosferycznego

Wśród antropogenicznych źródeł emisji wyróżnić można cztery zasadnicze grupy:

- procesy spalania paliw, w których główną rolę odgrywa energetyka,

- procesy technologiczne przemysłu chemicznego, hutniczego i rafineryjnego oraz kopalni i cementowni,
- transport,
- gospodarstwa domowe, miejsca utylizacji i wysypiska odpadów oraz ścieki.

Do zagrożeń powietrza atmosferycznego miasta i gminy Piotrków Kujawski należy w szczególności transport oraz gospodarstwa domowe (niska emisja), w tym w szczególności w obszarach zabudowy letniskowej, zlokalizowanej w najcenniejszych przyrodniczo obszarach w gminie.

Zgodnie z projektem Studium główną obsługę komunikacyjną (w tym ruch tranzytowy) będzie nadal zapewniać droga wojewódzka, drogi powiatowe i gminne. Studium przewiduje utrzymanie dotychczasowego systemu komunikacji, jego modernizację i usprawnienie, w tym uzupełnienie o odcinki dróg. Zmniejszenie ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych powietrza atmosferycznego umożliwić mają parametry techniczne planowanych modernizacji dróg, w tym wprowadzanie zieleni o funkcji izolacyjnej wzdłuż dróg o największym natężeniu ruchu, w szczególności dróg powiatowych ale także wzdłuż drogi wojewódzkiej.

W obszarze wiejskim Piotrkowa Kujawskiego jest zlokalizowane zrehabilitowane wysypisko odpadów komunalnych w Jerzycach. Zostało one uwzględnione w projekcie Studium a jego lokalizacja wskazana na załącznikach graficznych. Wysypisko zostało zrehabilitowane i obecnie nie stanowi zagrożenia dla komponentów środowiska.

W obrębie Bycz jest zlokalizowane czynne składowisko odpadów - składowisko azbestu. Jego lokalizacja została wskazana w projekcie Studium i oznaczona na części graficznej. Kierunki zagospodarowania przestrzennego nie wskazują terenów pod zainwestowanie w jego najbliższym sąsiedztwie.

Polityka przestrzenna dopuszcza realizację biogazowni rolniczych, bez wskazywania i konkretnych lokalizacji. Do korzyści środowiskowych stosowania biogazowni w zakresie oddziaływania na stan aerosanitarny należą: zmniejszenie emisji do atmosfery gazów i pyłów powstających podczas spalania paliw kopalnianych (zastosowanie biogazu jako paliw o niskiej emisji zanieczyszczeń), produkcja energii z odnawialnych źródeł, ograniczenie emisji odorów oraz związków azotu do atmosfery w wyniku zastosowania fermentacji prowadzonego w zamkniętych komorach biogazowni. Zagrożenie dla jakości powietrza atmosferycznego na etapie eksploatacji biogazowni może dotyczyć sytuacji awaryjnych (uszkodzenia komór fermentacyjnych).

Podsumowując określone kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski można stwierdzić, że nie będą one w sposób negatywny i długoterminowy oddziaływać na stan powietrza atmosferycznego. Procesom inwestycyjnym (budowlanym) mogą towarzyszyć krótkoterminowe lub chwilowe oddziaływania na powietrze, związane z dostarczeniem się pyłów budowlanych do powietrza, w sąsiedztwie terenów objętych pracami budowlanymi.

Klimat akustyczny

Spośród zjawisk klimatu akustycznego najważniejszym jest występowanie hałasu. Można wyróżnić trzy podstawowe kategorie hałasu: komunikacyjny (związany z transportem), przemysłowy (związany z występowaniem zakładów przemysłowych) oraz komunalny (związany z obiektami publicznymi,

maszynami budowlanymi itp.). W mieście i gminie Piotrków Kujawski ze względu na dominację produkcji rolniczej w strefie wiejskiej, stosunkowo niskim zurbanizowaniem terenów miejskich, a także w znikomym stopniu rozwiniętym przemyśle, występuje głównie pierwsza z wymienionych kategorii hałasu. Brak jest jak dotąd badań ilościowych nad wielkością hałasu na terenie gminy, ale można stwierdzić, że głównym jego źródłem jest transport samochodowy wzdłuż drogi wojewódzkiej oraz dróg powiatowych. Ze względu na stosunkowo niewielkie natężenie ruchu nie wymaga on działań naprawczych w zakresie klimatu akustycznego na terenach przyległych (zieleń izolacyjna, zmiana linii zabudowy, ekrany akustyczne). Na pozostałych drogach natężenie ruchu jest mniejsze i można przewidywać, że dopuszczalne normy nie są w ich otoczeniu przekroczone. Negatywne krótkoterminowe oddziaływanie może wystąpić na etapie realizacji inwestycji związanych z przeprowadzeniem robót remontowo-budowlanych. Hałas oraz drgania będą emitowane głównie przez maszyny spalinowe, urządzenia budowlane i środki transportu. Na etapie budowy źródłem hałasu emitowanego do otoczenia mogą być maszyny budowlane, takie jak koparki, ładowarki, spychacze itp., sprzęt specjalistyczny. Hałas związany z prowadzonymi pracami budowlanymi może występować okresowo. Uciążliwości związane z budową mają charakter tymczasowy i ustąpią w momencie prac budowlanych.

Promieniowanie elektromagnetyczne

W obszarze miasta i gminy Piotrków Kujawski nie planowane są inwestycje celu publicznego o skali ponadlokalnej w zakresie elektroenergetyki dotyczące budowy nowych linii energetycznych wysokiego napięcia. Przez obszar gminy przebiega napowietrzana linia wysokiego napięcia WN 220, dla której projekt wskazuje strefę techniczną i określa wytyczne do zmian planów miejscowych w zakresie ograniczeń w użytkowaniu i zagospodarowania terenów w granicach strefy (w szczególności w zakresie pobytu ludzi na czas stały).

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego w gminie należą również napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 KV i stacje trafo (15/0,4 kV) oraz istniejące stacje telefonii komórkowych, zlokalizowane w Piotrkowie Kujawskim, przy drodze wojewódzkiej nr 267 oraz przy linii kolejowej oraz we wsi Kaspral. Stanowią one przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja nowych obiektów wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na specyfikę ocenianego dokumentu (polityki przestrzennej) nie ma możliwości na obecnym etapie oceny potencjalnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego nowej dopuszczonej infrastruktury. W przypadku zachowania wyznaczonych w projekcie stref technicznych, oddziaływanie linii nie powinno mieć negatywnego wpływu na życie i bezpieczeństwo mieszkańców. Doprecyzowanie powyższych ustaleń nastąpi w procedurze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona sanitarna

W mieście oraz gminie Piotrków Kujawski są zlokalizowane czynne cmentarze komunalne: w mieście Piotrkowie Kujawskim, we wsi Kozy oraz we wsi Połajewo. Dla ww. terenów cmentarzy została wyznaczona strefa sanitarna w odległości 50,0 m, wskazana do uwzględnienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze określa odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowywujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych. Wskazana odległość to 50,0 m dla terenów zwodociągowanych, na których wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone.

Powyższego przepisu nie stosuje się do cmentarzy istniejących, w przypadku gdy ich zastosowanie uniemożliwiłoby korzystanie z terenu cmentarza, a właściwy inspektor sanitarny nie sprzeciwia się dalszemu korzystaniu z tego cmentarza.

Obszary wsi są zwodociągowane - nie wymagają zwiększenia strefy sanitarnej. W strefie ochronnej ograniczeniu podlega rozwój zabudowy na cele produkcyjne i mieszkaniowe, zgodnie z przepisami odrębnymi. Kierunki zagospodarowania nie przewidują nowej lokalizacji cmentarza. Wyznaczenie powyższych granic stanowi pośrednie i skumulowane oddziaływanie pozytywne na zdrowie ludności w horyzoncie średnio i długookresowym o stałej sile oddziaływania. Umożliwi niekonfliktowe zagospodarowanie terenów, zarówno cmentarza, jak i terenów w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

7.2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego, w szczególności wód powierzchniowych i podziemnych stanowi jeden z celów polityki przestrzennej gminy. Określone zasady ochrony zasobów wodnych stanowią: W zakresie ochrony wód podziemnych Studium ustala następujące zasady zagospodarowania przestrzennego terenów:

- kontynuacja na zasadzie etapowania podjętych inwestycji związanych z budową sieci kanalizacji sanitarnej gminy, której brak stanowi główne źródło zanieczyszczeń wód,
- w prowadzonej gospodarce rolnej dążenie do ograniczenia stosowania środków ochrony roślin i nawozów sztucznych, przedostających się do wód oraz likwidowanie nieszczelnych zbiorników na obornik i gnojowicę,
- dostosowywanie lokalizacji nowych obiektów do rozmieszczenia struktur hydrogeologicznych poprzez ograniczenie zabudowy na terenach o niskiej izolacji lub braku izolacji wód podziemnych,
- przeciwdziałanie skutkom suszy poprzez zwiększanie małej retencji wodnej, w tym utrzymanie terenów podmokłych użytków zielonych oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody zarówno w gospodarce rolniczej jak i w mieszkalnictwie,
- prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewni, poprzez wprowadzanie zalesień i zadrzewień oraz ochronę już istniejących drobnych ekosystemów leśnych i zadrzewień śródpolnych.

W zakresie ochrony wód powierzchniowych Studium ustala następujące zasady zagospodarowania przestrzennego terenów:

- utrzymanie obudowy biologicznej jezior – zieleni towarzyszącej linii brzegowej,
- ograniczenie grodzenia dostępu do wody poprzez inwestycje prywatne,

- pozostawienie koryt cieków w ich naturalnym stanie, w zakresie przebiegu oraz struktury: wypłyceń i przegłębień, wyrw i podcięć w brzegach, namulisk,
- utrzymanie lub odtworzenie korytarza swobodnego przepływu cieku, poprzez utrzymanie użytków zielonych w strefie od cieku,
- utrzymywanie naturalnego buforu strefy wzdłuż cieku, obejmującej związane z ciekami siedliska (szuwały, olszynki) a w miejscach jego likwidacji jego odtworzenie,
- zakaz usuwania roślinności wodnej, jeśli nie wymagają tego zabiegi techniczne wykonywane na cieku lub względy bezpieczeństwa.

Na stan i jakość wód powierzchniowych i podziemnych największe znaczenie mają działania w gminie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Ustalenia Studium dotyczą działań zmierzających do poprawy stanu urządzeń wodociągowych i poprawy jakości dostarczanej wody. Wszystkie tereny określone w Studium pod rozwój budownictwa znajdują się w zasięgu obsługi przez istniejące układy wodociągowe i będą wymagały uzbrojenia wyłącznie w sieci wodociągowe rozdzielcze. Rozwój uzbrojenia wodociągowego będzie miał pozytywny wpływ na stan i jakość wód, nie będzie wpływał na zużycie zasobów wód podziemnych – skala planowanego rozwoju nie spowoduje znaczącego zużycia zasobów wód. Zaproponowane kierunki działań uwzględniają sukcesywny rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, proporcjonalnie do istniejącej sieci wodociągowej. Proponowane kierunki rozwoju dotyczą obejmowania siecią kanalizacji sanitarnej istniejących wsi. Docelowa realizacja ustaleń Studium w zakresie gospodarki ściekowej, długoterminowo i w sposób stały, przyczyni się do poprawy czystości wód w zlewniach i realizacji celów środowiskowych określonych w „Planie gospodarki wodami dorzecza Wisły” i „Planie gospodarki wodami dorzecza Odry”.

Planowane inwestycje w gminie w zakresie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym nie stwarzają istotnego zagrożenia dla stanu i jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Ponadto w gminie zostały wskazane ujęcia wód podziemnych o udokumentowanych zasobach. Planowane zagospodarowanie nie będzie generować zagrożeń dla jakości wód podziemnych, w tym nowych źródeł zanieczyszczeń.

Oddziaływanie eksploatacji złoża węgla bruntanego Tomisławice

Eksploatowanie odkrywki górniczej wpływa znacząco na środowisko wodne, czego efektem jest tworzenie się **strefy o obniżonym zwierciadle wody podziemnej – leja depresji**. Największe obniżenie zwierciadła wody znajduje się przy odkrywce górniczej i zmniejsza się wraz z oddaleniem od niej. Obiekty hydrograficzne znajdujące się w strefie zasięgu leja, które nie są izolowane utworami nieprzepuszczalnymi mogą tracić związek hydrauliczny z wodami podziemnymi. W konsekwencji prowadzi to do infiltracji wody z jezior, mokradeł, cieków w kierunku odkrywki i ostatecznie doprowadza do ich zaniku.

Odbiornikami wód kopalnianych z odkrywki „Tomisławice” mają być w pierwszej kolejności rzeka Noteć i jezioro Gopło (dorzecze Warty) oraz jezioro Czarny Bród i jezioro Głuszyńskie (dorzecze Wisły). Dokumentacja hydrogeologiczna planowanej odkrywki wskazała, że działalność ta nie będzie zagrażać jezioru Gopło („Raport oddziaływania na środowisko odkrywki Tomisławice”, stanowiący załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, wydanej przez wójta gminy Wierzbinek). Mimo to nałożono na inwestora obowiązek monitorowania środowiska przyrodniczego. **Określony kierunek rekultywacji** – kierunek wodny – w miejscu odkrywki ma powstać zbiornik wodny, napełniony z wód zasilających istniejące cieki.

Złoże węgla „Tomisławice” stanowiło rezerwę dla potrzeb elektrowni „Konin” i „Pątnów”. Miało być eksploatowane dopiero po 2020 r. Pierwszy węgiel wydobyto w 2011 r., a udokumentowane geologiczne zasoby bilansowe wynoszą 53 559 tys. ton węgla. Złóża węgla o rozległości 2,5 x 1,5 km zalegają tu na głębokości 32-33 m p.p.t., a ich miąższość wynosi 7 m.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe

Zgodnie z **dokumentacją hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z projektowaniem odwodnienia do wydobycia węgla brunatnego (2007)**:

Wpływ odwodnienia odkrywki Tomisławice na wody powierzchniowe będzie skutkować:

- zmniejszeniem przepływu w ciekach znajdujących się pod wpływem leja depresyjnego,
- zwiększeniem przepływu w ciekach na skutek zrzućenia do nich wód pochodzących z drenażu podziemnego i powierzchniowego odkrywki.

Wody podziemne pompowane ze studni odwadniających będą odprowadzane bez oczyszczenia do odbiorników powierzchniowych. Wody pompowane z wyrobiska, które mogą zawierać ponadnormatywne ilości cząstek gruntów mineralnych i węglowych zrucane będą do rzek po ich oczyszczeniu w osadnikach sedymentacyjnych. Bezpośrednimi odbiornikami wód z odwodnienia będą cieki: Pichna, Maciczny Rów oraz istniejące rowy w rejonie odkrywki Tomisławice. Przystosowane zostaną do przejęcia zakładanych ilości wód podziemnych i powierzchniowych, pochodzących z systemu odwodnienia odkrywki.

- Przepływ wód w Macicznym Rowie w pierwszych latach eksploatacji kopalni tj. do 2017 r. może ulec zmniejszeniu o około 50%, od 2018 r. do końca eksploatacji, gdy cieki przejmie wodę z odwodnienia przepływ w nim może zwiększyć się o około 1m³/s.
- Do jeziora Gopło od 2017 r. do końca eksploatacji przewidywany jest przerzut do 0,4 m³/s, nie przewiduje się bezpośredniego wpływu odwodnienia na jezioro Gopło, aczkolwiek do 2020 r. odpływ podziemny do jeziora Gopło i Kanału Ślesińskiego ze wschodniej części obszaru zasilania może ulec nieznacznemu zmniejszeniu.
- Nie przewiduje się niekorzystnego wpływu odwodnienia na rybostan zbiorników wód powierzchniowych.

Oddziaływanie na wody podziemne

Zgodnie z **dokumentacją hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z projektowaniem odwodnienia do wydobycia węgla brunatnego (2007)** - w rejonie złoża Tomisławice ulegną zmianie warunki krążenia wód podziemnych. Rozwój leja depresyjnego będzie równomierny we wszystkich kierunkach, obejmując swoim zasięgiem Noteć, cieki Pichna oraz Rów Maciczny, przepływający przez złożo Tomisławice. Generalnie, lej depresyjny będzie postępował w kierunku północnym zgodnie z robotami górniczymi. W kierunku wschodnim zasięg leja depresyjnego rozwijać się będzie w kierunku jeziora Głuszyńskiego i osiągnie maksymalnie 4,5 km. Na północy zasięg leja depresyjnego ustabilizuje się w odległości około 3 km od granic odkrywki, na południe od Piotrkowa Kujawskiego w rejonie wododziału I rzędu pomiędzy Wisłą i Odrą. Według przeprowadzonych obliczeń, odwodnienie odkrywki nie spowoduje drenażu wód z pobliskich jezior oraz z Kanału Ślesińskiego. Powierzchnia leja depresyjnego w poziomie trzeciorzędowo-kredowym wyniesie ok. 130 km², w poziomie czwartorzędowo podglinowym 104 km² a w poziomie czwartorzędowym przypowierzchniowym 82 km². Sukcesywny rozwój leja depresyjnego będzie skutkować zmiennym zasięgiem oddziaływania wyróżnionym poprzez obniżenie się zwierciadła wody, a następnie jego odbudowę. Powyższe, jak i zmieniające się warunki hydrometeorologiczne oraz warunki zasilania powodować będą istnienie nieustalonych i okresowo zmiennych warunków

przepływu wód w obszarze ok. 130 m² zaznaczonym w postaci zasięgu leja depresji w poziomie trzeciorzędowo-kredowym, gdzie obszar zasięgu oddziaływania odwodnienia będzie największy. W obrębie potencjalnego wpływu leja depresji znajdują się ujęcia wód podziemnych, w tym gminne ujęcie wód podziemnych w Piotrkowie Kujawskim. Potencjalne negatywne oddziaływanie może dotyczyć obniżenia się zwierciadła wody, co skutkować będzie koniecznością pogłębiania studni. Największe i wyraźne skutki oddziaływania odwodnienia na środowisko będą się realizowały w obrębie leja depresyjnego w poziomie czwartorzędowym przypowierzchniowym o powierzchni ok. 50 m², jako oddziaływanie bezpośrednie. W zasięgu lejów depresyjnych w poziomach wgłębnych czwartorzędu, trzeciorzędu (neogenu) oraz kredy górnej będą to oddziaływania pośrednie, ograniczone lub żadne w poziomach gruntowych, a więc w sferze związanej z biocenozą.

Wpływ na wody podziemne będzie okresowy i po przejściu eksploatacji i zazwałowaniu wyrobiska poeksploatacyjnego będzie następował proces regresji (odtworzenia) się zwierciadła wód podziemnych, aż do stanu pierwotnego.

Powyższe oddziaływanie stanowi oddziaływanie potencjalnie negatywne wynikające, z działań nie stanowiących ustaleń polityki planistycznej miasta i gminy Piotrków Kujawski, stanowią ustalenia wynikające z przepisów odrębnych oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy sąsiedniej. Wierzbinek Gmina Piotrków Kujawski w części dokumentu Studium - Kierunki zagospodarowania przestrzennego wskazała następujące zalecenie, w zakresie monitoringu zmian w środowisku powodowanych działalnością gospodarczą:

Ważnym kierunkiem działań w zakresie ochrony zasobów wodnych w mieście i gminie jest monitoring - przez użytkowników ujęć wód podziemnych - głębokości położenia statycznego lustra wody (tj. po minimum 2 godzinach od włączenia pompy) w celu udokumentowania ewentualnego obniżenia się lustra wody w ujęciach wód podziemnych, zlokalizowanych w obszarze oddziaływania odkrywki węgla brunatnego „Tomisławice”.

Zasięg leja depresyjnego w płytszym piętrze czwartorzędowym prognozuje się o niewielkim zasięgu od wyrobiska odwadnianej kopalni) jednak wpływ odwodnienia na głębiej położone poziomy wodo-nośne, w zależności od uwarunkowań geologicznych, może sięgać na znaczne odległości i spowodować obniżenie lustra wody skutkujące koniecznością kosztownego pogłębiania studni. Udokumentowane obniżenie się lustra wody może być podstawą do wypłaty rekompensaty w ramach odszkodowań za szkody górnicze. W związku z powyższym ważnym działaniem w zakresie ochrony wód podziemnych jest monitoring poziomu lustra wody, w szczególności odnośnie gminnego ujęcia wód podziemnych, zlokalizowanego w Piotrkowie Kujawskim, znajdującego się w zasięgu prognozowanego leja depresji.

Ujęcie powyższego kierunku działań stanowi bezpośrednie, pośrednie i skumulowane z innymi działaniami sektorowymi - oddziaływanie pozytywne ustaleń polityki planistycznej miasta i gminy Piotrków Kujawski na zasoby wód podziemnych.

7.2.4. Powierzchnia ziemi i krajobraz naturalny

W zakresie oddziaływania na powierzchnię ziemi w mieście i gminie Piotrków Kujawski istotne są zagadnienia dotyczące rozwoju osadnictwa, usług, w tym turystyki i rekreacji, rozwoju infrastruktury technicznej. Zgodnie z bilansem terenów, zawartym w projekcie Studium przekształcenia powierzchni ziemi związane z rozwojem osadnictwa będą miały umiarkowany zasięg przestrzenny.

Kierunki działań w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej: rozbudowa sieci kanalizacyjnej, modernizacja wodociągów, modernizacja dróg będą oddziaływać na powierzchnię ziemi w fazie realizacji.

W czasie prac ziemnych będą występować krótkotrwałe, ale w pełni odwracalne oddziaływania polegające na okresowych zmianach ukształtowania terenu, naruszenia warstw ziemnych. Przekształcenia powierzchni ziemi będą następować wyłącznie w zakresie związanym z realizacją danej inwestycji. W przypadku linii elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych oddziaływanie na powierzchnię ziemi wywiera realizacja napowietrznych linii, z wykorzystaniem słupów linii elektroenergetycznych. Przy zastosowaniu linii kablowych mogą być wykorzystane metody tradycyjne (układanie linii w wykopach) i bezwykopowe (np. metoda przewiertu), w których w znacznym stopniu jest ograniczony wpływ prac budowlanych na przypowierzchniowe warstwy powierzchni ziemi i roślinność. W związku z powyższym oddziaływanie to w dużej mierze będzie zależeć od przyjętych metod realizacji inwestycji.

Prace budowlane zawsze są związane z możliwością awarii sprzętu budowlanego, co powoduje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Ryzyko wystąpienia awarii jest jednak niewielkie, a przy zachowaniu odpowiednich środków zapobiegawczych z praktycznego punktu widzenia, można je całkowicie wykluczyć. W celu ograniczenia oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby należy unikać wkraczania ciężkiego sprzętu na tereny naturalne i nieprzekształcone. Po zakończeniu prac budowlanych należy grunt uporządkować.

Racjonalna gospodarka oraz prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska, a szczególności powierzchni ziemi. Istnieje możliwość likwidacji ewentualnych „dzikich wysypisk śmieci”. Istotnym zadaniem, uwzględnionym w projekcie Studium, jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest. Działania w tym zakresie wpłyną pozytywnie na stan środowiska w gminie.

Na etapie funkcjonowania ustaleń Studium nie będą powstawać znaczące przekształcenia powierzchni ziemi. Główne związane będą z rozwojem obsługi komunikacyjnej. Kontynuacja rolniczego użytkowania powodować będzie przede wszystkim: przekształcenia właściwości fizykochemicznych gleb, potencjalnie są możliwe procesy erozyjne – erozja wietrzna i erozja wodna. Realizacja ustaleń wpłynie pozytywnie na powstrzymanie erozji wietrznej, w szczególności poprzez ochronę zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz rewaloryzację zadrzewień wzdłuż dróg, o funkcji ochronnej.

W ustaleniach Studium wskazano lokalizację udokumentowanych złóż kopalin. W gminie udokumentowano lokalizację 4 złóż surowców energetycznych (węgiel brunatny) oraz 3 złóż kruszyw naturalnych (piasek). Eksploatacja jest prowadzona wyłącznie na złożu kruszyw naturalnych „Teodorowo III”, obszar i teren górniczy został wskazany w projekcie Studium. Dla pozostałych złóż Studium nie przewiduje eksploatacji.

7.2.5. Krajobraz kulturowy i zabytki

Oddziaływanie zainwestowania osadniczego na krajobraz, w tym przedsięwzięć w zakresie rozwoju produkcji i usług, będzie w dużej mierze zależne od formy architektonicznej planowanej zabudowy, której ocena jest możliwa dopiero na etapie koncepcji budowlanej. Lokalizacja wskazanych terenów nie stanowi lokalizacji konfliktowej w odniesieniu do ochrony walorów krajobrazu kulturowego oraz lokalnego dziedzictwa. Tereny te znajdują się poza strefami ochronnymi, w tym widokowymi, co pozwala stwierdzić, że wskazana lokalizacja nie jest konfliktowa z celami ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków miasta i gminy Piotrków Kujawski. Ustalenia Studium nie przewidują nowych bardzo tereno-

chłonnych obszarów rozwoju budownictwa przemysłowego, którego realizacja byłaby niezgodna z rolniczym charakterem gminy oraz skalą miasta Piotrkowa Kujawskiego. Rozwój struktur osadniczych ma następować poprzez kontynuację cech środowiska kulturowego. Ustalenia Studium uwzględniają obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. W polityce przestrzennej gminy wskazano następujące cele ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, wymagające uwzględnienia w zagospodarowaniu przestrzennym:

1. Ochrona dziedzictwa archeologicznego poprzez określenie odpowiedniego sposobu i zasad zagospodarowania na obszarach jego koncentracji.
2. Ochrona obiektów i obszarów architektury, budownictwa i urbanistyki.
3. Uwzględnienie w rozwoju społeczno-gospodarczym zasobu dziedzictwa kulturowego.
4. Monitoring stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz opracowanie strategii jego ochrony.

Ponadto jednym kierunków zagospodarowania przestrzennego jest planowanie inwestycji i zagospodarowanie przestrzenne realizowane z uwzględnianiem wpływu na krajobraz, w tym krajobraz kulturowy. Polityka krajobrazowa gminy będzie realizowana mając na celu utrzymanie i zachowanie historycznych elementów zagospodarowania przestrzennego w krajobrazie miasta i wsi.

7.2.6. Dobra materialne

Na dobra materialne występujące na obszarze gminy składają się przede wszystkim obszary zainwestowania osadniczego, gospodarczego, rekreacyjnego, sieci infrastruktury technicznej oraz tereny przestrzeni publicznych. Ustalenia projektu Studium zawierają zapisy w zakresie rozwoju zainwestowania miasta oraz istniejących wsi, terenów rozwoju usług turystyki i rekreacji, planowanej infrastruktury technicznej (rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej, sieci elektroenergetycznej).

Oddziaływanie na dobra materialne będzie należeć do oddziaływań pozytywnych, skumulowanych i długoterminowych. Zapisy Studium mają na celu zwiększenia jakości życia mieszkańców, w tym poprzez ochronę gminnych dóbr materialnych oraz możliwość ich rozwoju.

Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym

W Polsce gospodarka wodna regulowana jest ustawą Prawo wodne. Ustawa wyznacza normy działań zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju, w szczególności kształtowania i ochrony zasobów wodnych, korzystania z wód oraz zarządzania zasobami wodnymi.

Gospodarowanie wodami służy przeciwdziałaniu suszom hydrologicznym i glebowym w sytuacji deficytów opadów, jakie powszechnie zdarzają się w obszarze kraju w ciepłej porze roku. Susze są istotnym czynnikiem ograniczającym rozwój gospodarczy, utrudniają prace rolnicze i uszczuplają plony. Niższy poziom wód gruntowych i przypowierzchniowych prowadzi również do koncentracji zanieczyszczeń w glebie i stwarza zagrożenie dla terenów leśnych. Studium miasta i gminy Piotrków Kujawski zawiera ustalenia, które w okresie długoterminowym mają przyczynić się do utrzymania dobrej retencji wody m.in. poprzez prowadzenie polityki zalesień, utrzymywanie strefy buforowej wzdłuż cieków, zachowanie śródpolnych oczek wodnych, ochronę lasów o funkcji wodochronnej, ochronę zadrzewień śródpolnych i szpalerów drzew wzdłuż dróg. Polityka przestrzenna gminy wywierać będzie pozytywne oddziaływanie, w

sposób wtórny, pośredni i skumulowane z innymi działaniami w zakresie ochrony środowiska, na przeciwdziałanie suszom hydrologicznym i glebowym.

Ustawa prawo wodne nakłada obowiązek uwzględniania w gospodarce przestrzennej obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. W obszarze gminy Piotrków Kujawski nie zostały wyznaczone obszary szczególnego zagrożenia powodzią. W 2004 r. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW) w Warszawie opracował Studium ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Zgłowiączki, przepływającej przez Jezioro Głuszyńskie. W opracowaniu wytyczono zasięg zalewu cieków przy uwzględnieniu Q1% i Q5%⁷. Dokumentacja stanowi materiał pomocniczy Działu Ochrony Przeciwpowodziowej i Uzgodnień, m.in. w zakresie opiniowania i uzgodnień dokumentów planistycznych. Jest to materiał informacyjny o obszarach występowania zagrożenia powodziowego, na których gminy nie powinny planować nowej zabudowy, zwłaszcza inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska.

Rzeka Zgłowiączka w przeszłości nie stwarzała zagrożenia powodziowego, w obszarze powiatu radziejowskiego nie odnotowano w przeszłości powodzi na rzece. Nie stwierdzono stanu zagrożenia powodziowego dla terenów zabudowanych w gminie Piotrków Kujawski.

Lokalizacja zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii

W obszarze miasta i gminy Piotrków Kujawski nie ma zakładów zaliczanych do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii ani zaliczanych do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. W obszarze gminy nie ma również wyznaczonych obszarów ograniczonego użytkowania, które zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, tworzy się dla zakładu lub innego obiektu w przypadku, gdy z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, z analizy porealizacyjnej lub przeglądu ekologicznego wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska, wymagane obowiązującymi przepisami. Polityka przestrzenna gminy nie określa lokalizacji zakładów zaliczanych do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii ani zaliczanych do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz nie określa terenów wymagających utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania.

7.3. ODDZIAŁYWANIA WTÓRNE I SKUMULOWANE

Oddziaływanie wtórne i skumulowane realizacji wyznaczonych kierunków rozwoju przestrzennego gminy będzie obejmować przede wszystkim oddziaływanie wymienione w poniższej tabeli (Tab. 6).

Tab. 6. Oddziaływanie wtórne i skumulowane w podziale na charakter oddziaływania.

zamiany w użytkowaniu gruntów – zmniejszenie się gruntów użytkowanych rolniczo, spowodowane rozwojem osadnictwa zarówno miejskiego jak i wiejskiego oraz zainwestowania rekreacyjnego. Oddziaływanie będzie mało intensywne ze względu na niewielką skalę planowanych przekształceń. Większość terenów stanowiących rezerwę budowlaną stanowią tereny uzupełnień istniejących
--

⁷ Q1% - obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat.
Q5% - obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi raz na 5 lat

	struktur osadniczych i tereny dotychczas wskazane w polityce przestrzennej jak i w obowiązujących planach miejscowych jako tereny budowlane. Kontynuacja istniejących układów przestrzennych wsi jest korzystnym zjawiskiem, w szczególności w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, wpływającego na jakość życia mieszkańców w okresie długoterminowym a także ochronę krajobrazu oraz ułatwia realizacji zadań infrastrukturalnych w zakresie uzbrojenia terenów.
	poprawę czystości wód powierzchniowych i podziemnych - w wyniku planowanej rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej,
	ochronę przed suszami hydrologicznymi i glebowymi - poprzez prowadzenie racjonalnej gospodarki wodami, uwzględniającej działania przyczyniające się do zwiększenia retencji gruntowej,
	poprawę stanu aerosanitarne powietrza atmosferycznego - w wyniku działań skierowanych na ograniczenie udziału konwencjonalnych źródeł energii do celów grzewczych i ograniczenia emisji do atmosfery ze źródeł ciepła – nowe źródło energii odnawialnej,
	zmiany w krajobrazie - poprzez jego dalsze przekształcenia w wyniku rozwoju osadniczego i gospodarczego (w tym rozwój przemysłu i usług) oraz poprzez jego ochronę polegającą na wdrożeniu kierunków dotyczących ochrony elementów środowiska, kształtowanie systemu przyrodniczego (w tym powiązań ekologicznych), co spowoduje skumulowane i pozytywne oddziaływanie na krajobraz gminy.
	oddziaływanie pozytywne
	oddziaływanie zmienne (możliwe pozytywne jak i negatywne)

Źródło: opracowanie własne.

Skumulowane oddziaływanie na środowisko gminy dotyczy również projektowanych elektrowni wiatrowych, dla których wydano pozwolenia na budowę. Ich działalność wpływa na wzrost udziału proekologicznych źródeł energii w bilansie produkcji energii. Ich proekologiczność polega na wykorzystywaniu przez nie odnawialnego źródła energii oraz na braku emisji pyłów i gazów do środowiska. Jednak obiekty te powoduje oddziaływanie na środowisko zarówno w zakresie funkcjonowania przyrody jak i fizjonomii krajobrazu. Eksploatacja elektrowni wiatrowych powoduje skumulowane oddziaływania w zakresie:

- przekształcania siedlisk – oddziaływanie hałasu na siedliska użytków rolnych, zlokalizowanych w sąsiedztwie turbin wiatrowych,
- potencjalne oddziaływanie na zwierzęta, przede wszystkim ptaki i nietoperze,
- oddziaływanie na odbiór krajobrazu – nowy element w panoramie pól uprawnych,
- oddziaływanie na warunki życia ludzi (w niewielkim stopniu – elektrownie planowane w oddaleniu od terenów zabudowy, w obszarze rolniczej przestrzeni).

7.4. WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM NA OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Celem utworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie bioróżnorodności biologicznej Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych i dzikiej flory i fauny na jej terytorium. Na obszarach tych zabrania się podejmowania działań mogących:

- w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,

- pogorszyć integralność obszaru lub jego powiązania z innymi obszarami.

Analizując przyjęte kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski w odniesieniu do wskazanych ww. zarządzeniu celów ochrony ustalonych dla poszczególnych siedlisk zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 „Jezioro Gopło” można stwierdzić, że realizacja zamierzeń przestrzennych gminy nie stanowi zagrożenia dla osiągnięcia celów ochronnych. Kierunki zagospodarowania nie wskazują na ekspansję terenów zabudowy w obszary cenne przyrodniczo, wskazują na uporządkowanie istniejącego zagospodarowania, w tym związanego z zabudową letniskową, powstałą w strefie „Nadgopła”. Kierunki wskazują jej ograniczenia, zarówno przestrzenne jak i funkcjonalne zabudowy, odnoszące się do uzbrojenia terenów, w szczególności dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej.

Prawidłowa realizacja kierunków działań, w tym realizacja wskazanych w projekcie celów w zakresie ochrony środowiska, powinna przyczynić się pozytywnie do zmian sposobu użytkowania terenów w obszarze ochronnym i nie spowodować zagrożeń nieosiągnięcia celów środowiskowych poszczególnych siedlisk, objętych ochroną.

W obszarach objętych formami ochrony przyrody Studium przewiduje:

- w zakresie sieci osadniczej - kontynuację rozwoju istniejących miejscowości oraz sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów, nie wprowadza nowych terenochłonnych obszarów zabudowy,
- w zakresie innych form zagospodarowania - uwzględnia istniejące tereny zabudowy letniskowej w strefach nadjeziornych (Gopła i Jeziora Głuszyńskiego), wskazuje strefy zabudowy i zagospodarowania obiektów sportu i rekreacji, w oparciu o dotychczasowe zagospodarowanie i rozstrzygnięcia planistyczne,
- w obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej dopuszcza rozwój zabudowy zagrodowej, ograniczając możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, którą dopuszcza do realizacji w obszarach wykształconych struktur funkcjonalno-przestrzennych miejscowości.

W obszarach objętych formami ochrony przyrody Studium:

- wskazuje obszar zabudowy letniskowej nad jeziorem Gopło, jako obszar wymagający uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Gopło PLH040007,
- uwzględnia zakazy obowiązujące na obszarach chronionych, w tym zakaz zabudowy w strefie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej w obszarze Chronionego Krajobrazu „Jezioro Głuszyńskie”,
- nie wprowadza funkcji konfliktowych środowiskowo, mogących stanowić nowe zagrożenie dla przedmiotu ochrony oraz naruszać wyznaczone cele ochrony.

Nie przewiduje się zmian w sposobie zagospodarowania terenów, które mogłyby mieć wpływ na ww. obszary chronione. Realizacja ustaleń projektu nie wpłynie w sposób negatywny na obszary chronione,

w tym obszary Natura 2000. Analiza i ocena projektu zmiany Studium wykazała, że ustalenia zawarte w projekcie:

- nie zakładają ingerencji w obszar objęty ochroną Natura 2000,
- nie zakładają podejmowania przedsięwzięć, które mogą bezpośrednio oddziaływać w sposób negatywny na obszar chroniony,
- nie zakładają działań mogących wpłynąć negatywnie na integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

W analizowanym projekcie Studium utrzymuje się działania ochronne w odniesieniu do obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych, które zostały objęte formami ochrony prawnej.

Obowiązujący w Polsce system obszarów chronionych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz.142 ze zm.) obejmuje 10 rodzajów form ochrony przyrody.

Projekt Studium uwzględnia granice obszarów objętych formami ochrony przyrody, wskazuje przepisy odrębne obowiązujące w ich granicach. Proponowane kierunki zagospodarowania przestrzennego nie będą negatywnie oddziaływać na cele ochrony ustanowione dla obszarów.

Projekt określa system ekologiczny gminy, który tworzy układ dolin cieków, zbiorowiska leśne, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, pełniące funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych, powiązanych z systemem ekologicznym regionu.

Kierunki Studium uwzględniają pozostałe obszary objęte ochroną prawną:

- **grunty najwyższych klas bonitacyjnych**, podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, polityka przestrzenna obejmuje je ochroną przez zmianą przeznaczenia na cele nie rolnicze,
- **grunty leśne**, podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, polityka przestrzenna obejmuje je ochroną przez zmianą przeznaczenia na cele nie leśne,
- **udokumentowane złoża kopalin**, objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, polityka przestrzenna uwzględnia lokalizację udokumentowanych złóż kopalin, zgodnie z częścią graficzną Studium,
- **ujęcia wody i ich strefy ochronne**, objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, polityka przestrzenna uwzględnia ich lokalizację, zgodnie z częścią graficzną Studium.

Podsumowując ustalenia Studium nie będą negatywnie oddziaływać na obszary objęte ochroną prawną. Ustalenia mają charakter pozytywny, bezpośredni, wtórny i skumulowany, oddziałujący w okresie zarówno krótko jak i długoterminowym na wskazany powyżej przedmiot ochrony.

8. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, oraz te realizowane dalej i charakteryzujące się znaczącym zasięgiem oddziaływania. Miasto i gmina Piotrków Kujawski nie jest położona w obszarze przygranicznym a kierunki rozwoju przyjęte przez samorząd lokalny nie tworzą skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

Na etapie niniejszej prognozy nie wskazuje się na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski.

9. MOŻLIWE KONFLIKTY O PODŁOŻU ŚRODOWISKOWYM W PROCESIE PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ ORAZ ZŁOŻONE WNIOSKI DO PROGNOZY

Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski wskazane w projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie zawierają ustaleń, których realizacja mogłaby doprowadzić do konfliktów przestrzennych o podłożu środowiskowym. Gmina nie planuje wprowadzania w zagospodarowanie przestrzenne inwestycji konfliktowych, w szczególności konfliktowych społecznie. Ponadto do niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko nie został złożony żaden wniosek – na etapie wskazanym na składanie wniosków oraz na późniejszych etapach prac planistycznych.

ETAP ROZWIĄZAŃ

10. REKOMENDACJE DLA PROJEKTU

10.1. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE

Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie dotyczy tylko terenów, na których w efekcie realizacji zapisów ustaleń dokumentu planistycznego wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Prognoza nie wykazała możliwości wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań. Projekt nie wymaga określenia rozwiązań alternatywnych, zarówno w zakresie zmiany proponowanej funkcji zagospodarowania terenu, lokalizacji przebiegu urządzeń infrastruktury czy ustaleń zaproponowanych ogólnych i szczegółowych zawartych w projekcie. W związku z powyższym nie jest wymagane przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski mają znaczący pozytywny wpływ na środowisko, stanowią działania systemowe, uwzględniające konieczność ochrony zasobów środowiska, opierają się w swoich założeniach rozwojowych o zasoby środowiska gminy. Dla analizowanego dokumentu proponowanie rozwiązań alternatywnych nie jest konieczne i uzasadnione. Ponadto dokument stanowi politykę przestrzenną stanowiącą ogólne propozycje przedsięwzięć co umożliwia precyzyjne określenie działań alternatywnych dla wskazanych kierunków i założeń.

10.2. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

W celu określenia zmian jakie zachodzą w środowisku wskutek realizacji ustaleń dokumentu planistycznego prognoza oddziaływania na środowiska powinna zawierać propozycje metod analizy tych zmian oraz określać częstotliwość jej przeprowadzenia.

Analiza tych zmian powinna nastąpić w momencie analizy aktualności studium uwarunkowań i planów miejscowych, przeprowadzanej przez samorząd terytorialny, zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych (co najmniej raz na 4 lata). Wskazane jest by analiza ta wykonywana była dla wszystkich dokumentów obowiązujących w gminie, w celu określenia oddziaływań skumulowanych.

Najczęściej stosowaną metodą jest metoda wskaźnikowa. Wskaźniki powinny zostać tak dobrane, by miały charakter danych ogólnodostępnych, możliwie zobiektywizowanych, wykonywanych tą samą metodyką (możliwość określenia trendu zmian). Wskaźniki, które można zastosować do analizy skutków realizacji ustaleń dokumentów planistycznych dzieli się na trzy grupy.

Tab. 7. Przykładowe wskaźniki analizy skutków realizacji ustaleń projektu.

Rodzaj		Przykładowe wskaźniki
1	dotyczące zmian powierzchni zajętej przez określoną formę zagospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchni gminy objęta planami miejscowymi, – powierzchnia zabudowy nowo powstałych terenów mieszkaniowych, – długość wybudowanych dróg, – liczba wydanych pozwoleń na budowę.
2	dotyczące postępów w skuteczności działań z zakresu ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> – zużycie wody na 1 mieszkańca w ciągu roku, – procent mieszkań z podłączeniem do sieci kanalizacyjnej, – ilość odpadów wytworzonych przez 1 mieszkańca w ciągu roku, – udział odpadów przekazanych na składowiska w ogólnej masie odpadów, – liczba mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas.
3	zmian stanu biotycznych składowych środowiska, szczególnie na obszarach chronionych	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia występowania określonego siedliska przyrodniczego, – liczebność populacji gatunku chronionego.

Profesjonalne monitoringi środowiska, prowadzone są przez odpowiednie jednostki:

- Państwowy Monitoring Środowiska, będący jednolitym system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska, wspomaga działania na rzecz ochrony środowiska, poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów.
- W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki administracyjne i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, a w zakresie ochrony przyrody Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Lasy Państwowe oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska (IMGW, RZGW). Monitoring środowiska prezentowany jest też corocznie w raportach WIOŚ.

Natomiast obowiązek prowadzenia monitoringu zagospodarowania przestrzennego to obowiązek administracji samorządowej. Analizę zgodności wykorzystywania przestrzeni wskazane jest dokonać metodami GIS, wykorzystując w tym celu najbardziej aktualne mapy zasadnicze i zdjęcia lotnicze. Umożliwi to sprawne zarządzanie zasobami gminy z zachowaniem zasad ochrony środowiska.

11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o oś prognoza oddziaływania na środowisko zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. Celem streszczenia sporządzonego w języku niespecjalistycznym „jest zapewnienie ogółowi społeczeństwa oraz osobom odpowiedzialnym za podejmowanie decyzji dostępu do kluczowych kwestii i wniosków zawartych w sprawozdaniu dotyczącym środowiska (prognozie oddziaływania na środowisko) oraz łatwego ich zrozumienia”. Streszczenie powinno zawierać najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach / częściach prognozy.

Analiza wykazała, że realizacja ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń dla środowiska – znaczących negatywnych oddziaływań. Prawidłowa realizacja założeń polityki przestrzennej przyniesie efekt pozytywny ponieważ działania środowiskowe są bezpośrednio zawarte w analizowanych dokumentach. Szczególnie pozytywny wpływ odnosić się będzie do niebiotycznych elementów środowiska – dziedzictwa kulturowego i dóbr materialnych co przekładać się będzie pośrednio i długoterminowo na jakość życia w gminie. Realizacja ustaleń nie spowoduje znaczących ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione oraz na obiekty i obszary zabytkowe. Inwestycje związane z budownictwem mieszkaniowym, usługowym i przemysłowym mogą pociągnąć za sobą skutki środowiskowe o niewielkiej skali, o oddziaływaniu chwilowym lub krótkoterminowym, związanym z przekształceniami powierzchni ziemi na etapie prac budowlanych oraz chwilowym zanieczyszczeniem powietrza pyłami budowlanymi oraz hałasem. Ponadto nie istnieje zagrożenie fragmentaryzacją przestrzeni, wynikającą z niewłaściwych ze względów środowiskowych decyzji lokalizacyjnych – docelowa struktura funkcjonalno-przestrzenna określona została w oparciu o system przyrodniczy i zasady jego funkcjonowania.

Większość proponowanych kierunków działań ma wpływ pozytywny na środowisko gminy i nie ma konieczności wprowadzania rozwiązań alternatywnych w stosunku do określonej w Studium polityki przestrzennej. Prognoza wskazała, że realizacja projektu nie wskazuje na możliwość transgranicznych oddziaływań (na przestrzeń innych krajów). Negatywny wpływ na środowisko będzie miało nieuchronne (nieodzownie związane z rozwojem) zredukowanie terenów otwartych, jednak wzrost terenów zurbanizowanych nie jest w dużej skali, wzrost ten jest dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych gminy. Wzrost zanieczyszczenia powietrza i poziomu hałasu będzie niewielki. Przedstawione w projekcie cele i zasady zagospodarowania przestrzennego są wystarczające i zapewnią odpowiednią ochronę zabytków, krajobrazu, środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Realizacja projektu wiąże się z rozwojem gminy i efektami gospodarczymi. Rozwój powinien odbywać się w sposób ograniczający lub zapobiegający negatywnym skutkom środowiskowym planowanego rozwoju obszaru. Przeprowadzona analiza i ocena kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Piotrków Kujawski pozwala na stwierdzenie, że proponowana polityka przestrzenna ma charakter pro-środowiskowy a jej realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczenie zużycia zasobów środowiskowych.